

**PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE
“TELEKOM SRBIJA” a.d., BEOGRAD**

**Konsolidovani finansijski izveštaji
za 2009. godinu u skladu sa
Međunarodnim standardima
finansijskog izveštavanja
i
Izveštaj nezavisnog revizora**

PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE
“TELEKOM SRBIJA” a.d., BEOGRAD

Konsolidovani finansijski izveštaji
za 2009. godinu u skladu sa
Međunarodnim standardima
finansijskog izveštavanja
i
Izveštaj nezavisnog revizora

*Prevod originalnog teksta Izveštaja nezavisnog revizora i konsolidovanih finansijskih
izveštaja za 2009. godinu izdatog na engleskom jeziku*

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 3
IZJAVA RUKOVODSTVA GRUPE	4
 KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani izveštaj o ukupnom poslovnom rezultatu	5
Konsolidovani izveštaj o finansijskom položaju	6
Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu	7
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	8
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	9 - 92

Prevod originalnog teksta Izveštaja nezavisnog revizora izdatog na engleskom jeziku

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Aкционарима и Управном одбору Предузећа за телекомуникације
“Телеком Србија” а.д., Београд

Iзвршили smo ревизију приложенih konsolidovanih finansijskih izveštaja Preduzeća za телекомуникације “Телеком Србија” а.д., Beograd (u daljem tekstu “Matično preduzeće”) i njegovih zavisnih preduzeća (zajедно u daljem tekstu “Grupa”), koji obuhvataju konsolidovani izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2009. godine i odgovarajući konsolidovani izveštaj o ukupnom poslovnom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Reviziju finansijskih izveštaja zavisnih preduzećа “Telus” а.д., Beograd, “Mtel” d.o.o., Podgorica i “Telekomunikacije Republike Srpske” а.д., Banja Luka (u daljem tekstu “Konsolidovana zavisna preduzećа”) za 2009. godinu izvršio je drugi revizor. Naše mišljenje u vezi sa iznosima koji se odnose na Konsolidovana zavisna preduzećа uključena u priložene konsolidovane finansijske izveštaje, zasnovano je na izveštaju drugog revizora.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Grupe je odgovorno за сastavljanje i istinito prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Odgovornost rukovodstva obuhvata: uspostavljanje, primenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za сastavljanje i istinito prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; odabir i primenu odgovarajućih računovodstvenih politika i korišćenje računovodstvenih procena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo principa profesionalne etike i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima iznetim u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene ovih rizika, revizor sagledava interne kontrole koje su relevantne za сastavljanje i istinito prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Aкционарима и Управном одбору Предузећа за телекомуникације
“Телеком Србија” а.д., Београд (Наставак)

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani финансијски извеštaji prikazuju истинито и објективно, по свим материјално значајним пitanjima, финансијски положај Групе на dan 31. decembra 2009. godine, као и резултате њеног пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са Међunarodnim standardima финансијског извеštavanja.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu у односу на dato mišljenje, скрећемо паžnju на sledeћа пitanja:

- (a) Kao што је обелоданено у Напомени 34(a) уз кonsolidovane финансијске извеštaje, на dan 31. decembra 2009. godine ukupan iznos потенцијалних губитака који могу проистећи из сudskeih sporova који се воде против Групе проценjen je на iznos od RSD 573,246 hiljada, не узимајући у обзир eventualne efekte по основу зateznih kamata. На основу procene ishoda sudskeih sporova у toku од strane stručnih pravnih službi Групе, rezervisanja iskazana u konsolidovanim finansijskim izveštajima Групе по овом основу на dan 31. decembra 2009. godine iznose RSD 141,471 hiljadu (Napomena 27). Руководство Групе сматра да nije могуће sa prihvatljivom sigurnošću predvideti konačan ishod sudskeih sporova који су у toku, као и да по navedenom основу Група neće snositi материјално значајне губитке iznad iznosa за које je izvršeno rezervisanje.
- (b) Konsolidovano zavisno предузеће “Mtel” d.o.o., Podgorica je u 2009. godini ostvarilo губитак u iznosu od RSD 724,500 hiljada (EUR 7,697,632), dok na dan 31. decembra 2009. godine negativan капитал iznosi RSD 2,325,802 hiljade (EUR 24,255,193), за koliko su ukupne obaveze veće od ukupne aktive. Pored navedenog, као што је обелоданено у Напоменама 16, 17 i 28 уз konsolidovane finansijiske izveštaje, као средство obezbeđenja urednog враћања обавеза по основу dugoročnih kredita od strane navedenog zavisnog предузећа, uspostavljena je zaloga на licenci i telekomunikacionoj opremi чја nabavna vrednost на dan 31. decembra 2009. godine iznosi RSD 8,213,407 hiljada (EUR 85,655,542), као и zaloga nad 85% udela u Konsolidovanom zavisnom предузећу “Mtel” d.o.o., Podgorica.

Kao што је обелоданено у Напомени 36(c) уз konsolidovane finansijiske izveštaje, власници Konsolidovanog zavisnog предузећа “Mtel” d.o.o., Podgorica, односно Matično предузеће и “Telekomunikacije Republike Srpske” a.d., Banja Luka, су закључно са 15. martom 2010. године izvršili dokapitalizaciju u ukupnom iznosu од EUR 40,000,000, тако да upisani i uplaćeni капитал Konsolidovanog zavisnog предузећа “Mtel” d.o.o., Podgorica на navedeni datum iznosi EUR 45,000,000 и већи је од nepokrivenог губитка ovog privrednog društva, чиме су obezbeđена средстава за njegovo dalje redovno пословање. Aktiva Konsolidovanog zavisnog предузећа “Mtel” d.o.o., Podgorica чини 3.2% ukupne konsolidovane aktive Групе на dan 31. decembra 2009. godine.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Aкционарима и Управном одбору Предузећа за телекомуникације
"Телеком Србија" а.д., Београд (Наставак)

Skretanje pažnje (Nastavak)

- (c) Efekti svetske finansijske krize koji su počeli da se osećaju u Republici Srbiji i zemljama u okruženju u poslednjem kvartalu 2008. godine, i koji uz smanjen intenzitet i dalje traju, do sada su ograničeno uticali na poslovanje Grupe. I pored toga što sektor informaciono-komunikacionih tehnologija ne spada među one koji su najugroženiji zbog svetske krize, Grupa je u skladu sa politikama upravljanja rizicima, donela set mera u cilju održavanja zadovoljavajućeg stepena naplate potraživanja, likvidnosti i obezbeđenja odgovarajućih izvora finansiranja, pre svega radi izmirenja obaveza po kreditima u narednom periodu. Iako su kratkoročne obaveze Grupe na dan 31. decembra 2009. godine veće od obrtne imovine za RSD 14,737,166 hiljada, Grupa nema problema sa likvidnošću i izmirenjem svojih obaveza. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 3.5. uz konsolidovane finansijske izveštaje, rukovodstvo Grupe nije u mogućnosti da pouzdano proceni dalje efekte krize na ekonomsko okruženje u Republici Srbiji i zemljama u okruženju, kao ni uticaj na finansijski položaj i rezultate poslovanja Grupe, ali smatra da, u datim okolnostima, preduzima sve neophodne mere kako bi obezbedilo održiv rast i razvoj Grupe.

Beograd, 22. april 2010. godine

Ksenija Ristić Kostić
Ksenija Ristić Kostić
Ovlašćeni revizor

BDO d.o.o.
BDO d.o.o.
Beograd

**IZJAVA RUKOVODSTVA GRUPE O ODGOVORNOSTI
ZA KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za obezbeđenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija za sastavljanje i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izveštaja koji istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj Grupe na kraju izveštajnog perioda, kao i rezultate poslovanja i tokove gotovine za izveštajni period u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Rukovodstvo Grupe je takođe odgovorno za implementaciju odgovarajućih procesa i kontrola u cilju zaštite imovine i sprečavanja, odnosno otkrivanja prnevera i ostalih neregularnosti.

Rukovodstvo Grupe smatra da su pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja prikazanih na stranama 5 - 92 korišćene odgovarajuće računovodstvene politike koje su konzistentno primenjene, kao i razumna i oprezna prosuđivanja i procene, što je obezbedilo da prikazani konsolidovani finansijski izveštaji za 2009. godinu budu sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Rukovodstvo Preduzeća za telekomunikacije
"Telekom Srbija" a.d., Beograd

Branko Radujko
Generalni direktor

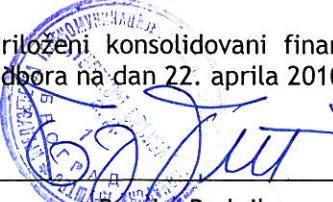
Georgios Christodoulopoulos
Direktor Direkcije za ekonomске poslove

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O UKUPNOM POSLOVNOM REZULTATU
Za period od 1. januara do 31. decembra 2009. godine
U RSD hiljada

	Napomena	2009.	2008. Korigovano
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	6	110,435,578	103,040,863
Ostali poslovni prihodi	7	3,507,273	2,288,974
		<u>113,942,851</u>	<u>105,329,837</u>
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	(18,691,907)	(17,430,441)
Troškovi operatora	9	(14,299,967)	(13,454,740)
Troškovi materijala i održavanja	10	(10,592,814)	(10,566,066)
Troškovi amortizacije	11	(23,063,047)	(20,657,274)
Troškovi zakupa		(4,620,273)	(3,896,238)
Ostali poslovni rashodi	12	(19,797,719)	(16,863,683)
		<u>(91,065,727)</u>	<u>(82,868,442)</u>
POSLOVNA DOBIT		<u>22,877,124</u>	<u>22,461,395</u>
FINANSIJSKI PRIHODI/(RASHODI)			
Rashodi kamata, neto	13	(2,675,824)	(4,280,101)
Negativne kursne razlike, neto	14	(5,989,437)	(8,281,899)
Ostali finansijski prihodi		84,675	188,482
		<u>(8,580,586)</u>	<u>(12,373,518)</u>
DOBIT PRE OPOREZIVANJA		<u>14,296,538</u>	<u>10,087,877</u>
Porez na dobit	15	(982,975)	(966,653)
		<u>13,313,563</u>	<u>9,121,224</u>
NETO DOBIT			
OSTALI SVEOBUVATNI PRIHODI:			
(Gubici)/dobici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto		(370)	410
Kursne razlike po osnovu preračuna u funkcionalnu valutu		6,521,839	8,207,372
Ostali sveobuhvatni prihodi, umanjeni za poreze		<u>6,521,469</u>	<u>8,207,782</u>
UKUPAN POSLOVNI REZULTAT PERIODA		<u>19,835,032</u>	<u>17,329,006</u>
Neto dobit koja pripada:			
Vlasnicima Matičnog pravnog lica		12,165,259	7,925,677
Manjinskim ulagačima		1,148,304	1,195,547
		<u>13,313,563</u>	<u>9,121,224</u>
Ukupan poslovni rezultat koji pripada:			
Vlasnicima Matičnog pravnog lica		16,942,829	14,369,968
Manjinskim ulagačima		2,892,203	2,959,038
		<u>19,835,032</u>	<u>17,329,006</u>
Zarada po akciji			
Vlasnici Matičnog pravnog lica:			
Osnovna zarada po akciji		<u>11.26</u>	<u>7.34</u>

Napomene na stranama od 9 do 92 čine
sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su odobreni za izdavanje od strane Upravnog
odabora na dan 22. aprila 2010. godine i potpisani su u ime rukovodstva Grupe od strane:

 Branko Radujko
 Generalni direktor

 Georgios Christodoulopoulos
 Direktor Direkcije za ekonomске poslove

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
Na dan 31. decembra 2009. godine
U RSD hiljada

	Napomena	31.12.2009.	31.12.2008. Korigovano
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	16	60,988,732	59,571,552
Nekretnine, postrojenja i oprema	17	153,814,191	149,796,499
Avansi za nekretnine i opremu	18	553,112	610,021
Učešća u kapitalu	19	19	18
Ostala dugoročna finansijska sredstva	19	1,916,507	1,810,025
Odložena poreska sredstva	15(c)	1,076,482	1,062,178
		218,349,043	212,850,293
Obrtna imovina			
Zalihe	20	7,154,659	8,203,483
Potraživanja	21	15,523,518	13,899,004
Potraživanja za više plaćen porez na dobit		88,671	-
Ostala tekuća sredstva i aktivna vremenska razgraničenja	22	3,259,665	3,490,316
Obračunati prihodi	23	1,423,546	1,380,217
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	24	14,384,798	13,202,314
		41,834,857	40,175,334
UKUPNA AKTIVA		260,183,900	253,025,627
PASIVA			
Kapital vlasnika Matičnog pravnog lica			
Akcijski kapital	25	82,512,552	82,512,552
Ostali kapital		8,588	8,588
Rezerve		1,053,745	767,151
Rezerve po osnovu preračuna valuta		9,740,880	4,963,070
Neraspoređena dobit		27,747,636	19,766,240
		121,063,401	108,017,601
Manjinski interes		18,090,166	17,928,317
Ukupan kapital		139,153,567	125,945,918
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Odloženi prihodi	26	4,209,318	4,151,960
Dugoročna rezervisanja	27	2,710,570	2,534,861
Odložene poreske obaveze	15(c)	2,133,774	2,099,443
Dugoročni krediti	28	55,404,648	58,487,632
		64,458,310	67,273,896
Kratkoročne obaveze			
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	28	31,530,682	35,368,334
Kratkoročni krediti		216,205	199,086
Obaveze iz poslovanja	29	11,209,215	12,271,201
Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	30	13,615,921	11,867,625
Obaveze po osnovu poreza na dobit		-	99,567
		56,572,023	59,805,813
UKUPNA PASIVA		260,183,900	253,025,627
VANBILANSNA EVIDENCIJA	31	17,166,121	28,532,909

Napomene na stranama od 9 do 92 čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
Za period od 1. januara do 31. decembra 2009. godine
U RSD hiljada

	Vlasnici Matičnog pravnog lica						
	Akcijski kapital	Ostali kapital	Rezerve	Neraspo-ređena dobit	Ukupno	Manjinski interes	UKUPAN KAPITAL
Stanje na dan							
1. januara 2008. godine	82,512,552	6,121	(879,687)	17,507,462	99,146,448	14,154,778	113,301,226
Neto dobit za 2008. godinu, korigovana	-	-	-	7,925,677	7,925,677	1,195,547	9,121,224
<i>Ostali sveobuhvatni prihodi:</i>							
Dobici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	267	-	267	143	410
Kursne razlike po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u stranoj valuti u funkcionalnu valutu	-	-	6,444,024	-	6,444,024	1,763,348	8,207,372
Ukupan poslovni rezultat za 2008. godinu	-	-	6,444,291	7,925,677	14,369,968	2,959,038	17,329,006
Isplaćene dividende u toku godine	-	-	-	(4,061,895)	(4,061,895)	(614,486)	(4,676,381)
Raspodela dobiti na rezerve	-	-	165,617	(165,617)	-	-	-
Dodatna investicija	-	-	-	(1,428,987)	(1,428,987)	1,428,987	-
Ostale promene	-	2,467	-	(10,400)	(7,933)	-	(7,933)
Stanje na dan							
31. decembra 2008. godine, korigovano	82,512,552	8,588	5,730,221	19,766,240	108,017,601	17,928,317	125,945,918
Neto dobit za 2009. godinu	-	-	-	12,165,259	12,165,259	1,148,304	13,313,563
<i>Ostali sveobuhvatni prihodi:</i>							
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(241)	-	(241)	(129)	(370)
Kursne razlike po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u stranoj valuti u funkcionalnu valutu	-	-	4,777,811	-	4,777,811	1,744,028	6,521,839
Ukupan poslovni rezultat za 2009. godinu	-	-	4,777,570	12,165,259	16,942,829	2,892,203	19,835,032
Isplaćene dividende u toku godine	-	-	-	(3,897,029)	(3,897,029)	(2,730,354)	(6,627,383)
Raspodela dobiti na rezerve	-	-	286,834	(286,834)	-	-	-
Stanje na dan							
31. decembra 2009. godine	82,512,552	8,588	10,794,625	27,747,636	121,063,401	18,090,166	139,153,567

Napomene na stranama od 9 do 92 čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2009. godine
U RSD hiljada

	2009.	2008. Korigovano
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Dobit pre oporezivanja	14,296,538	10,087,887
<i>Usaglašavanje dobiti pre oporezivanja sa neto prilivima gotovine:</i>		
Amortizacija	23,063,047	20,657,274
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja		
nekretnina i opreme, neto	509,384	499,516
Dobici po osnovu delimične demontaže opreme, neto	-	(160)
Gubici po osnovu ustupanja dobara bez naknade	60,632	105,860
Nerealizovane negativne kursne razlike, neto	4,106,156	8,661,125
Ispravke vrednosti i otpisi potraživanja, neto	4,035,928	1,994,442
Ukidanje odloženih prihoda od poklonjenih sredstava	(464,374)	(524,808)
Ukalkulisani troškovi raspodele učešća u dobiti zaposlenima	1,346,284	1,206,390
Prihodi po osnovu otpisa obaveza	(27,680)	(11,145)
Rezervisanje za sudske sporove, neto	21,573	80,616
Ostala rezervisanja	1,168,181	1,750,050
Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih	276,985	387,727
Neto finansijski rashodi	4,474,430	3,712,393
<i>Promene u potraživanjima i tekućim obavezama:</i>		
Povećanje potraživanja iz poslovnih odnosa	(5,321,225)	(4,022,451)
Smanjenje ostalih kratkoročnih sredstava	189,337	118,775
Smanjenje zaliha	413,371	527,381
Povećanje/(smanjenje) obaveza iz poslovanja i ostalih kratkoročnih obaveza	3,060,271	(554,949)
Plaćen porez na dobit	51,208,838	44,675,923
Plaćen porez na dodatu vrednost	(1,314,182)	(1,417,742)
Plaćeni rashodi kamata	(10,840,432)	(8,697,095)
Neto prлив gotovine iz poslovnih aktivnosti	35,061,745	29,350,319
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Nabavke nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja	(21,374,037)	(29,887,800)
Prilivi po osnovu prodaje nekretnina i opreme	11,601	38,366
Prilivi po osnovu kamata	871,394	596,123
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(20,491,042)	(29,253,311)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Krediti od banaka i dobavljača, umanjeni za izvršene otplate	(6,903,517)	10,702,275
Krediti zaposlenima, umanjeni za izvršene otplate	(3,052)	(110,538)
Finansijski plasmani - depoziti	62,836	1,694,398
Isplaćene dividende vlasnicima Matičnog preduzeća	(3,897,029)	(4,061,895)
Ostale isplaćene dividende	(2,730,354)	(614,486)
Unapred plaćeni troškovi zakupa, neto	82,897	95,525
Neto (odliv)/prлив gotovine iz aktivnosti finansiranja	(13,388,219)	7,705,279
Neto prлив gotovine i gotovinskih ekvivalenta	1,182,484	7,802,287
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	13,202,314	5,400,027
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine (Napomena 24)	14,384,798	13,202,314

Napomene na stranama od 9 do 92 čine
 sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija", Beograd ("JP PTT") je osnovalo preduzeće za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d., Beograd (u daljem tekstu "Matično preduzeće" ili "Telekom Srbija") 23. maja 1997. godine i tom prilikom predalo preduzeću "Telekom Srbija" sva sredstva telekomunikacija, isključujući nekretnine i određena druga sredstva i obaveze.

Shodno članu 14a. Zakona o sistemima veza Republike Srbije, JP PTT je prenelo određena ekskluzivna i neekskluzivna prava za obavljanje delatnosti na "Telekom Srbija" u početnom periodu od 20 godina sa mogućnošću produženja za narednih 10 godina. S obzirom na ovaj prenos i predaju, "Telekom Srbija" je izdao sertifikat koji predstavlja 1,080,000 u celosti plaćenih registrovanih običnih akcija s pravom glasa, u nominalnoj vrednosti od po RSD 10,000 i Zlatnu akciju Vladi Republike Srbije. Zlatna akcija daje vlasniku pravo glasa i prisustva sednicama Skupštine akcionara, давање saglasnosti na predlog za imenovanje članova Upravnog odbora i na predlog za imenovanje generalnog direktora Matičnog preduzeća, izmene i dopune Statuta kao i druga prava određena Statutom Matičnog preduzeća. Ovu akciju može posedovati samo Vlada Republike Srbije koju predstavlja njen ovlašćeni predstavnik.

Matično preduzeće je registrovano u Republici Srbiji 29. maja 1997. godine u skladu sa Zakonom o preduzećima Savezne Republike Jugoslavije objavljenom u Službenom listu SRJ, br. 29 od 26. juna 1996. godine. U junu 1997. godine, 49% akcija Matičnog preduzeća privatizovano je direktnom prodajom. Od tada su, STET International Netherlands NV, Amsterdam ("STET") i Hellenic Telecommunications Organization A.E., Athens ("OTE") posedovali 29% odnosno 20% akcijskog kapitala. Ova transakcija je registrovana u Trgovinskom sudu u Beogradu 13. juna 1997. godine pod brojem Fi.-7276/97.

Na dan 20. februara 2003. godine potpisana je Ugovor o kupoprodaji akcija između JP "PTT Saobraćaja Srbija", Beograd ("JP PTT") i STET International Netherlands NV, Amsterdam, po kome JP PTT stiče vlasništvo nad dodatnih 29% akcijskog kapitala koji se nalazio u vlasništvu STET i na taj način postao vlasnik ukupno 80% akcijskog kapitala Matičnog preduzeća. Navedena kupovina akcija registrovana je kod Trgovinskog suda u Beogradu 25. decembra 2003. godine pod brojem brojem Fi. 13612/03. Dana 10. decembra 2004. godine, ugovorne strane, JP PTT, OTE i Matično preduzeće, potpisali su Akcionarski sporazum broj 128077/1 kojim su uređeni osnovni odnosi između ugovornih strana. Sporazum je usvojen na XI vanrednoj sednici Skupštine Matičnog preduzeća, održanoj u decembru 2004. godine.

Dana 5. novembra 2009. godine, Vlada Republike Srbije je donela Zaključak broj 410-7142/2009 kojim se preporučuje Matičnom preduzeću da, u saradnji sa Ministarstvom za telekomunikacije i informaciono društvo, angažuje savetnika koji će da izradi analizu i sačini preporuku za dugoročno održivo poslovanje Matičnog preduzeća i JP PTT i da izvrši popis telekomunikacione infrastrukture, telekomunikacionih mreža, uređaja i opreme, rezervnih delova, alata i instrumenata, kancelarijskog nameštaja i opreme i drugih objekata i sredstava radi obezbeđenja svih neophodnih uslova za prenos akcija Matičnog preduzeća sa JP PTT na Republiku Srbiju.

Matično preduzeće je zatvoreno akcionarsko društvo osnovano na neodređeno vreme i prevedeno je u registar privrednih subjekata Agencije za privredne registre Republike Srbije na osnovu Rešenja broj BD 3309 od 21. februara 2005. godine.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

U cilju usaglašavanja sa odredbama Zakona o telekomunikacijama Republike Srbije, Upravni odbor Matičnog preduzeća je 19. juna 2006. godine doneo odluke o obrazovanju ogranaka: "Direkcija za mobilnu telefoniju" i "Sektor za internet" čime je obavljanje navedenih delatnosti organizovano kroz zasebne delove Matičnog preduzeća. Osim toga, krajem 2007. godine obrazovan je ogranak "Sektor za multimedijalne usluge". Ogranci su upisani u registar kod Agencije za privredne registre kao posebni delovi Matičnog preduzeća, nemaju pravni subjektivitet i ovlašćeni su da u pravnom prometu istupaju isključivo u ime i za račun Matičnog preduzeća.

Osnovna delatnost Matičnog preduzeća je pružanje telekomunikacionih usluga, od kojih su najznačajnije usluge domaćeg i međunarodnog telefonskog saobraćaja, a pored toga, Matično preduzeće nudi i širok spektar ostalih telekomunikacionih usluga uključujući ostale fiksne telefonske usluge, prenos podataka, zakup linija, privatne vodove, usluge na celom mrežnom području, dodatne usluge u oblasti mobilne telefonije, fiksne satelitske usluge, internet i multimedijalne usluge.

Matično preduzeće takođe pruža usluge u oblasti zakupa, izgradnje, upravljanja i zaštite telekomunikacione infrastrukture. Osim toga, Matično preduzeće poseduje pravo da izdaje telefonske imenike uključujući "Bele" i "Žute strane", kao i usluge poziva preko operatora i usluge korišćenja elektronskog imenika u oblasti fiksnih telefonskih usluga. U toku 1998. godine, Matično preduzeće je uvelo GSM mrežu mobilne telefonije.

Pozicija Matičnog preduzeća kao ekskluzivnog operatora fiksne telefonije trajala je do 9. juna 2005. godine kada je, u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 44 od 24. aprila 2003. godine sa izmenama i dopunama br. 36 od 27. aprila 2006. godine) takva pozicija Matičnog preduzeća pravno prestala da postoji.

Upravni odbor Republičke agencije za telekomunikacije ("RATEL" ili "Agencija"), na svojoj sednici održanoj 24. marta 2006. godine, doneo je Odluku o utvrđivanju javnog telekomunikacionog operatora za usluge javne fiksne telefonske mreže sa značajnim tržišnim udelom, kojom je Matično preduzeće proglašeno javnim telekomunikacionim operatorom za pružanje usluga javne fiksne telefonske mreže sa značajnim tržišnim udelom. U skladu sa tim, Agencija je naložila Matičnom preduzeću da za svaku promenu cenu svojih usluga, za koje ima licencu, pribavi prethodnu saglasnost Agencije.

Dana 13. aprila 2007. godine, Matično preduzeće je u postupku zamene dobilo Licencu za izgradnju, posedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanje usluga javne fiksne telekomunikacione mreže od strane RATEL-a i od tog datuma sve naknade u vezi licence plaća navedenoj Agenciji.

Dana 28. jula 2006. godine, Matično preduzeće je dobilo licencu za javnu mobilnu telekomunikacionu mrežu i usluge javne mobilne telekomunikacione mreže u skladu sa GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000 standardom od strane RATEL-a i sve naknade u vezi licence i frekvencije plaća navedenoj Agenciji.

Upravni odbor Matičnog preduzeća je na svojoj XLII redovnoj sednici, održanoj 30. jula 2008. godine, doneo Pravilnik o organizaciji Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. Nova organizacija, sa izmenama i dopunama donetim na XLVIII redovnoj sednici, održanoj 26. novembra 2009. godine, podrazumeva postojanje osnovnih funkcija (Direkcija za komercijalne poslove i Direkcija za tehniku), ekonomske funkcije, korporativne i logističke funkcije i funkcija podrške. Strateški plan poslovanja Matičnog preduzeća za narednih pet godina odobren je od strane Skupštine akcionara 25. septembra 2008. godine.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Upravni odbor RATEL-a je na sednici od 22. decembra 2008. godine doneo odluke o ispunjenosti uslova za izdavanje odobrenja operatorima i provajderima za pružanje usluga prenosa govora korišćenjem interneta (9 provajdera), za javne telekomunikacione mreže (3 provajdera), kao i za međunarodno povezivanje javne telekomunikacione mreže (3 provajdera). Lista izdatih odobrenja od strane RATEL-a je proširena tokom 2009. godine.

Dana 31. marta 2009. godine RATEL je objavio Javni poziv za učešće u postupku javnog nadmetanja za izdavanje dve licence za fiksni bežični pristup za javnu telekomunikacionu mrežu i usluge (CDMA licence). "Telekom Srbija" i "Media Works" su otkupile licence po pojedinačnoj ceni od EUR 540,000. Licence se izdaju na period od 10 godina sa početkom pružanja komercijalnih usluga u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu licence.

Matično preduzeće ima učešće u kapitalu sledećih zavisnih pravnih lica (zajedno u daljem tekstu "Grupa"):

- "Telus" a.d., Beograd, Republika Srbija (100% akcijskog kapitala);
- "Mtel" d.o.o., Podgorica, Republika Crna Gora (51% kapitala);
- "Telekomunikacije Republike Srpske" a.d., Banja Luka, Republika Srpska (65% akcijskog kapitala); i
- "FiberNet" d.o.o., Podgorica, Crna Gora (100% kapitala).

Upravni odbor Matičnog preduzeća je na XVIII sednici održanoj 31. marta 2005. godine doneo Odluku (25837/8 i 25837/9) o izdvajanju poslova higijene, redovnog održavanja poslovnog prostora i fizičkog obezbeđenja iz delatnosti Matičnog preduzeća i osnivanju zavisnog preduzeća "Telus" a.d., Beograd, ("Telus") koje će obavljati navedene poslove.

U konzorcijumu sa Ogalar B.V., Amsterdam, Matično preduzeće je u februaru 2007. godine učestvovalo na međunarodnom javnom tenderu Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost Crne Gore, na osnovu kojeg su dodeljene posebne licence za građenje, posedovanje i eksploatisanje mobilne javne telekomunikacione mreže i pružanje mobilnih javnih telekomunikacionih usluga, kao i posebna licenca za građenje, posedovanje i eksploraciju javne telekomunikacione mreže i pružanje javnih telekomunikacionih servisa putem fiksnog bežičnog pristupa u radio frekvenčijskom opsegu 3400-3600 MHz. Shodno tome, 4. aprila 2007. godine, osnovano je preduzeće "Mtel" d.o.o., Podgorica, Crna Gora ("Mtel"), u kome Matično preduzeće poseduje 51% kapitala. Dana 1. februara 2010. godine, manjinski osnivač Ogalar B.V., Amsterdam je potpisao sa Konsolidovanim zavisnim preduzećem "Telekomunikacije Republike Srpske" a.d., Banja Luka Ugovor o prodaji manjinskog udela od 49% u Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" d.o.o., Podgorica (videti Napomenu 36(c)).

Dana 19. januara 2007. godine, Matično preduzeće je sa Republikom Srpskom koju zastupa Direkcija za privatizaciju, potpisalo Ugovor o kupovini i prodaji akcija. Predmet prodaje je vlasništvo nad 319,428,193 običnih akcija preduzeća "Telekomunikacije Republike Srpske" a.d., Banja Luka (u daljem tekstu "Telekom Srpske") nominalne vrednosti KM 1 po akciji, što čini 65.005851% akcijskog kapitala "Telekoma Srpske". Datum zatvaranja transakcije, odnosno sticanja kontrole nad ovim preduzećem bio je 18. jun 2007. godine.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Dana 8. jula 2008. godine, Matično preduzeće je sa Željeznicom Crne Gore zaključilo Ugovor o zajedničkom ulaganju za postavljanje, eksplataciju i održavanje optičkog i energetskog kabla duž pruge Bar-Vrbnica. Shodno tome, Upravni odbor Matičnog preduzeća je 3. decembra 2008. godine doneo Odluku o osnivanju zavisnog preduzeća "FiberNet" d.o.o., Podgorica. "FiberNet" je osnovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću i Matično preduzeće je jedini osnivač i vlasnik. Prema ugovornim odredbama, 50% vlasništva nad novoizgrađenim optičko-naponskim kapacitetom biće preneta na Željeznicu Crne Gore uz obavezu dvogodišnjeg ekskluzivnog korišćenja bez prava komercijalizacije, dok 50% ostaje u vlasništvu Matičnog preduzeća uz obavezu tekućeg održavanja ukupne investicije.

Dana 22. jula 2009. godine na XLVII redovnoj sednici Upravnog odbora Matičnog preduzeća doneta je odluka o osnivanju novog privrednog društva "TS:NET" BV sa sedištem u Amsterdamu, Holandija (Napomena 36(b)).

Sedište Matičnog preduzeća je u Beogradu, Takovska 2, Republika Srbija.

Grupa je na dan 31. decembra 2009. godine imala 14,179 zaposlenih (31. decembar 2008. godine: 14,200 zaposlenih radnika). Od navedenog broja, u Matičnom preduzeću je bilo 9,655 zaposlenih (31. decembar 2008. godine: 9,505 radnika), a u Konsolidovanim zavisnim preduzećima 4,524 zaposlena (31. decembar 2008. godine: 4,695 radnika).

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su za izdavanje od strane Upravnog odbora Matičnog preduzeća dana XX. aprila 2010. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu završenu 31. decembra 2009.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA****2.1. Osnova za konsolidovanje**

Zavisna pravna lica predstavljaju ona pravna lica u kojima Matično preduzeće ima udeo u vlasništvu iznad 50% ili više od polovine prava glasa ili pravo upravljanja finansijskom, odnosno poslovnom politikom zavisnog preduzeća. Zavisna preduzeća se u celosti konsoliduju od dana kada se kontrola prenese na Matično preduzeće, a isključuju iz konsolidacije od dana kada navedena kontrola prestane.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji Grupe obuhvataju godišnje finansijske izveštaje Matičnog preduzeća i sledećih domaćih i stranih zavisnih pravnih lica (u daljem tekstu "Konsolidovana zavisna preduzeća") na dan 31. decembra 2009. godine:

<u>Naziv zavisnog pravnog lica</u>	<u>% učešća</u>
"Telus" a.d., Beograd, Republika Srbija	100%
"Mtel" d.o.o., Podgorica, Republika Crna Gora	51%
"Telekom Srpske" a.d., Banja Luka, Republika Srpska	65%
"FiberNet" d.o.o., Podgorica, Crna Gora	100%

Finansijski izveštaji Matičnog preduzeća i Konsolidovanih zavisnih preduzeća korišćeni u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja sačinjeni su na isti izveštajni datum. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su sastavljeni korišćenjem uniformnih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje, i iste su konzistentno primenjene.

Svi iznosi transakcija koje su nastale iz međusobnih poslovnih odnosa između Matičnog preduzeća i Konsolidovanih zavisnih preduzeća su eliminisani prilikom konsolidacije finansijskih izveštaja.

Finansijski izveštaji Konsolidovanih zavisnih preduzeća u inostranstvu preračunati su u dinare (RSD) po kursu važećem na dan izveštavanja za pozicije izveštaja o finansijskom položaju i po prosečnom kursu za period za pozicije izveštaja o ukupnom poslovnom rezultatu. Sve rezultirajuće kursne razlike se priznaju u okviru ostalog sveobuhvatnog prihoda i iskazuju kao posebna stavka u okviru kapitala Grupe.

Metod kupovine je metod koji je primenjen za računovodstveno obuhvatanje sticanja zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" a.d., Banja Luka od strane Matičnog preduzeća "Telekom Srbija" u 2007. godini. Trošak sticanja zavisnog preduzeća odmerava se kao fer vrednost datih sredstava, emitovanih hartija od vrednosti ili obaveza nastalih ili preuzetih na dan preuzimanja uvećan za troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju. Sredstva koja su stečena kupovinom zavisnog preduzeća i koja se pojedinačno mogu identifikovati kao i stvarne i potencijalne preuzete obaveze u poslovnoj kombinaciji, inicijalno se odmeravaju po fer vrednosti na dan sticanja, bez obzira na obim manjinskog udela. Iznos troška sticanja iznad fer vrednosti udela Matičnog preduzeća u stečenoj neto imovini navedenog zavisnog preduzeća koja se može identifikovati, evidentiran je kao goodwill (Napomena 2.13.).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.2. Osnova za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI), uključujući Međunarodne računovodstvene standarde (MRS) i tumačenja standarda, izdate od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC).

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška i načelom stalnosti pravnog lica.

Iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Grupa je u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe za 2008. godinu, izuzev dole navedenih novousvojenih izmenjenih MRS i tumačenja, čija primena nije imala materijalno značajnog efekta na finansijski položaj ili rezultat poslovanja Grupe.

(a) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji su stupili na snagu u 2009. godini

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji su obavezni za primenu u izveštajnim periodima koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2009. godine, nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Grupe, niti efekat na konsolidovane finansijske izveštaje Grupe u periodu početne primene:

- Revidirani MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja". Revidirani standard uvodi neznatne izmene u prezentaciju i nazive finansijskih izveštaja opšte namene u cilju postizanja veće uporedivosti i konzistentnosti. Revidirani standard zabranjuje prezentaciju stavki prihoda i rashoda (koje su "ne-vlasničke promene u kapitalu") u izveštaju o promenama na kapitalu i zahteva da "ne-vlasničke promene u kapitalu" budu prikazane odvojeno od vlasničkih promena. Sve ne-vlasničke promene u kapitalu prikazuju se u izveštaju o poslovnom rezultatu, ali entitet može da bira prezentaciju u jednom izveštaju (izveštaj o ukupnom poslovnom rezultatu) ili prezentaciju u dva izveštaja (u bilansu uspeha i izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu). Grupa se odlučila da prikazuje jedan izveštaj o ukupnom poslovnom rezultatu. Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa zahtevima revidiranog standarda.
- Izmene u MSFI 2 "Plaćanje akcijama". Izmenjeni standard se bavi uslovima sticanja i poništenja prava na opcije. Izmenama se pojašnjavaju dva pitanja: definicija "uslovi sticanja" i uvođenje termina "drugi uslovi" za druge uslove osim uslova radnog staža, kao i uslovi doprinosa uspešnosti (poslodavca). Izmene u MSFI 2 nisu relevantne za poslovanje Grupe zbog odsustva ovakvih aranžmana.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)
- 2.2. Osnova za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)
- (a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji su stupili na snagu u 2009. godini (Nastavak)*
 - Izmene u MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja" - Unapređenje obelodanjivanja u vezi sa finansijskim instrumentima. Ova izmena zahteva detaljnije obelodanjivanje odmeravanja fer vrednosti i rizika likvidnosti. Izmene naročito zahteva obelodanjivanje odmeravanja fer vrednosti po nivoima hijerarhije merila fer vrednosti. S obzirom da promena u računovodstvenoj politici rezultira u dodatnom obelodanjivanju, to nije imalo uticaja na zaradu po akciji.
 - MSFI 8 "Segmenti poslovanja" zamenjuje MRS 14 "Izveštavanje po segmentima" i usaglašava izveštavanje o segmentima sa zahtevima američkog standarda SFAS 131 "Obelodanjivanje informacija o segmentima preduzeća i srodnih informacija". Novi standard zahteva "pristup rukovodstva", po kom se informacije o segmentima prikazuju na isti način kao i informacije koje se koriste za svrhe internog izveštavanja. Grupa nema kompleksnu strukturu različitih poslovnih aktivnosti. Stoga je Grupa zaključila da su operativni segmenti utvrđeni u skladu sa MSFI 8 isti kao poslovni segmenti prethodno identifikovani u skladu sa MRS 14.
 - MRS 23 "Troškovi pozajmljivanja": Izmene i dopune koje se odnose na kapitalizaciju troškova pozajmljivanja. Predložene izmene i dopune ovog standarda zahtevaju da se troškovi pozajmljivanja koji se neposredno mogu pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva kvalifikovanog za pripisivanje troškova pozajmljivanja sredstva kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti tog sredstva. Opcija automatskog priznavanja troškova pozajmljivanja kao troškova perioda u kojem su nastali se ukida navedenom izmenom. Grupa je shodno navedenom promenila svoju računovodstvenu politiku, koja nije imala rezultat na finansijski položaj ili rezultat poslovanja, zbog odsustva kvalifikovanih sredstava koji zadovoljavaju definiciju u skladu sa MRS 23.
 - Izmene u MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" i MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" - Finansijski instrumenti sa pravom prodaje ili vraćanja izdavaocu u zamenu za gotovinu ili drugi finansijski instrument. Izmenama MRS 32 se zahteva da se finansijski instrumenti sa pravom prodaje ili vraćanja izdavaocu u zamenu za gotovinu ili drugi finansijski instrument i obaveze koje proizilaze iz likvidacije, klasifikuju kao kapital ako, i samo ako, ispunjavaju određene uslove. Izmenama u MRS 1 se zahteva obelodanjivanje finansijskih instrumenata sa pravom prodaje ili vraćanja izdavaocu u zamenu za gotovinu ili druge finansijske instrumente koji su klasifikovani kao kapitalni (vlasnički) instrumenti. Ove izmene nisu imale nikakav uticaj na finansijski položaj ili rezultat poslovanja Grupe.
 - IFRIC 13 "Programi lojalnosti kupaca" (na snazi za godišnje periode koji su počeli 1. jula 2008. godine ili nakon tog datuma). IFRIC 13 pojašnjava da ukoliko se prodaja robe i usluga vrši uz povoljnosti za lojalne kupce (npr. bodovi za lojalnost ili besplatni proizvodi), takva prodaja se smatra složenim aranžmanom i odnosna potraživanja od kupaca se raspodeljuju na sastavne delove aranžmana po fer vrednosti. Usvajanje ovog tumačenja nije imalo materijalno značajan uticaj na priložene konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

- 2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**
- 2.2. Osnova za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)**
- (a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji su stupili na snagu u 2009. godini (Nastavak)*
- IFRIC 15 "Sporazumi o izgradnji nekretnina". Ovo tumačenje se primjenjuje na računovodstveni tretman prihoda i odgovarajućih rashoda od strane entiteta koji se bave izgradnjom nekretnina direktno ili preko podizvodača. Takođe objašnjava da li na određene transakcije treba primeniti MRS 18 "Prihodi" ili MRS 11 "Ugovori o izgradnji". IFRIC 15 nije relevantan za poslovanje Grupe zbog odsustva ovakvih aranžmana.
 - IFRIC 16 "Zaštita neto ulaganja u inostrano poslovanje" (na snazi za godišnje periode koji su počeli 1. oktobra 2008. godine ili nakon tog datuma). IFRIC 16 objašnjava računovodstveni tretman koji se odnosi na zaštitu neto ulaganja. Ovo uključuje činjenicu da se zaštita neto ulaganja odnosi na razliku u funkcionalnoj valuti koja nije izveštajna valuta, i instrumenta zaštite koji može postojati bilo gde u grupi. MRS 21 "Efekti promena deviznih kurseva" se primjenjuje na zaštićene stavke. IFRIC 16 nije relevantan za poslovanje Grupe zbog odsustva ovakvih hedžing aranžmana.
 - IFRIC 18 "Prenos imovine od strane kupaca" (primjenjuje se prospektivno na sve prenose imovine od strane kupaca izvršenih na dan 1. jula 2009. godine ili nakon tog datuma). Ovo tumačenje daje uputstvo o računovodstvenom obuhvatanju stavki nekretnina, postrojenja i opreme dobijenih od strane kupaca, ili gotovine koja je dobijena i iskorišćena za nabavku ili izradu određenog sredstva. Ovo tumačenje nije imalo materijalno značajan uticaj na priložene konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.
 - Izmene različitih standarda koje su rezultat projekta godišnjeg poboljšanja standarda od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde objavljenog u maju 2008. godine (MRS 1, MRS 8, MRS 10, MRS 16, MRS 19, MRS 20, MRS 23, MRS 27, MRS 28, MRS 29, MRS 31, MRS 34, MRS 36, MRS 38, MRS 39, MRS 40 i MRS 41). Izmene navedenih standarda rezultiraju u promenama u prezentaciji, priznavanju i odmeravanju pojedinih stavki, ali se prvenstveno odnose na otklanjanje nekonzistentnosti i izmene koje su terminološke ili uređivačke prirode. Za svaki standard postoje zasebne prelazne odredbe. Usvajanje izmena navedenih standarda nije imalo za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Grupe, niti efekat na finansijski položaj ili rezultat poslovanja Grupe.
- (b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Grupe*
- Grupa nije ranije usvojila sledeće standarde, tumačenja standarda i izmene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a čija je primena obavezna za obračunske periode Grupe koji počinju na dan 1. januara 2010. godine ili nakon tog datuma:
- Revidirani MSFI 3 "Poslovne kombinacije" i izmenjeni MRS 27 "Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji" (stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju 1. jula 2009. godine ili nakon tog datuma). Revidirani MSFI 3 uvodi seriju promena u računovodstveni tretman poslovnih kombinacija koji će se odraziti na iznos priznatog goodwill-a, na izveštaj o ukupnom poslovnom rezultatu za godinu u kojoj se dogodila poslovna kombinacija i na buduće rezultate.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)
- 2.2. Osnova za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)
- (b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Grupe (Nastavak)*

Izmene u MRS 27 zahtevaju da efekti svih transakcija sa manjinskim akcionarima budu evidentirani u kapitalu ukoliko nije bilo promene u kontroli i ako ove transakcije neće više rezultirati u stvaranju goodwill-a ili dobitaka i gubitaka. Standard takođe navodi računovodstveni tretman kada kontrola bude izgubljena. Preostali interesi u entitetu se ponovo odmeravaju po njihovoj fer vrednosti, a dobici ili gubici se priznaju u izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu.

- Izmene u MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje" - Prihvatljive hedžing stavke (stupa na snagu za godišnje periode koji počinju 1. jula 2009. godine ili nakon tog datuma). Izmene pojašnjavaju da je entitetu dozvoljeno da deo promena fer vrednosti ili varijabilnosti tokova gotovine finansijskog instrumenta odredi kao stavku hedžinga.
- Izmene u IFRIC 9 "Ponovna procena ugrađenih derivata" i MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje" - Ugrađeni derivati (na snazi za godišnje periode koji se završavaju 30. juna 2009. godine ili nakon tog datuma). Izmene u IFRIC 9 zahtevaju od entiteta da proceni da li ugrađeni derivat mora da bude odvojen od osnovnog ugovora kada entitet reklasifikuje hibridno finansijsko sredstvo iz kategorije sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz izveštaj o ukupnom poslovnom rezultatu.
- IFRIC 17 "Distribucija nemonetarnih sredstava vlasnicima" (stupa na snagu za godišnje periode koji počinju 1. jula 2009. godine ili nakon tog datuma). IFRIC 17 pojašnjava kako entitet treba da odmerava raspodelu drugih sredstava osim gotovine, datih kao dividende vlasnicima. IFRIC 17 se primenjuje na "pro-rata" raspodelu nemonetarnih sredstava, ali se ne odnosi na transakcije pod zajedničkom kontrolom.
- Izmene u MSFI 2 "Plaćanje akcijama" - Transakcije izmirenja obaveza u gotovini i na bazi plaćanja akcijama od strane grupe (stupa na snagu za godišnje periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili nakon tog datuma). Pored inkorporiranja IFRIC 8 "Delokrug MSFI 2" i IFRIC 11 "MSFI 2 - Transakcije grupe i otkupljene sopstvene akcije", ove izmene se proširuju na uputstvo u IFRIC 11 da naglase klasifikaciju aranžmana grupe koji nisu bili obuhvaćeni ovim tumačenjem.
- Izmene različitih standarda i tumačenja standarda (MSFI 2, MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 18, MRS 36, MRS 38, MRS 39, IFRIC 9 i IFRIC 16) koje su rezultat projekta godišnjeg poboljšanja standarda od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde objavljenog u aprilu 2009. godine (većina izmena biće na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili nakon tog datuma). Izmene navedenih standarda i tumačenja rezultiraju u promenama u prezentaciji, priznavanju i odmeravanju pojedinih stavki, ali se prvenstveno odnose na otklanjanje nekonistentnosti i izmene koje su terminološke ili uređivačke prirode.

Grupa će primeniti izmene gore navedenih standarda i tumačenja standarda od 1. januara 2010. godine. Rukovodstvo Grupe razmatra uticaj gore navedenih izmena standarda i tumačenja, i predviđa da njihovo usvajanje neće imati značajan uticaj na konsolidovane finansijske izveštaje Grupe u periodu njihove početne primene.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine konsolidovani finansijski izveštaji Grupe za 2008. godinu sastavljeni u skladu sa MSFI koji su bili predmet revizije.

U skladu sa MRS 8 "Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške", Grupa je izvršila usklađivanje navedenih uporednih podataka za efekte korekcije grešaka iz ranijeg perioda, kao što je obelodanjeno u Napomeni 5. Iznosi usklađivanja koji se odnose na periode koji prethode onim periodima koji su obuhvaćeni uporednim informacijama u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima prikazani su kao korekcija neraspoređene dobiti na početku najranije prikazanog perioda (2008. godina).

2.4. Prihodi od domaćeg fiksнog i mobilnog saobraćaja

Prihodi se iskazuju po pravičnoj vrednosti sredstava koja je primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost. Prihodi se priznaju i evidentiraju u trenutku kada su ugovorene usluge realizovane.

2.4.1. Prihodi od fiksne telefonije

(a) Prihodi od telefonskog saobraćaja

Prihodi od telefonskog saobraćaja se iskazuju po pravičnoj vrednosti sredstava koja je primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost u trenutku kada su usluge izvršene.

Prihodi od prodaje telefonskih kartica se priznaju proporcionalno njihovom korišćenju. Neutrošeni impulsi na dan izveštavanja po osnovu prodatih kartica evidentiraju se kao odloženi prihodi.

(b) Telekomunikaciona pretplata

Telekomunikaciona pretplata predstavlja nadoknadu za korišćenje telefonskih linija. Matično preduzeće fakturiše pretplatu korisnicima jedan mesec unapred bez obzira na njihovo korišćenje mreže.

Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" fakturiše pretplatu korisnicima jedan mesec unazad, dok Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" fakturiše pretplatu korisnicima mesečno.

(c) Prihodi od uključivanja novih pretplatnika

Prihodi od uključivanja novih pretplatnika fiksne telefonije predstavljaju prihode po osnovu fakturisane nadoknade za uključenje novih pretplatnika i troškova instalacije. Računi za nove korisničke priključke evidentirani su u periodu u kome je korisnik priključen na mrežu.

(d) Ostali prihodi od telekomunikacionih usluga

Ostali prihodi uglavnom se odnose na usluge kao što su iznajmljivanje telefonskih kapaciteta - vodova, listing poziva, usluge gorovne pošte i drugo. Navedeni prihodi se priznaju i evidentiraju u periodu u kome je usluga izvršena.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.4. Prihodi od domaćeg fiksnog i mobilnog saobraćaja (Nastavak)

2.4.2. Prihodi od mobilne telefonije

Prihodi od mobilne telefonije se prvenstveno odnose na prihode od korisnika mobilnih telefona po osnovu prepaid i postpaid usluga kao što su: utrošeni minuti razgovora, poruke, prihodi od preplate, prodati mobilni telefoni i drugo. Prihodi od prodaje iskazani su po fakturnoj vrednosti umanjenoj za porez na dodatu vrednost, u trenutku kada je usluga pružena.

Prihod od pruženih prepaid usluga se priznaje u momentu prodaje prepaid vrednosnih kartica, a na kraju obračunskog perioda isti se razgraničavaju za iznos nerealizovanih prihoda.

2.4.3. Ugovori sa više elemenata (MEA)

Ugovori sa više elemenata (Multi-Element Agreements) se tretiraju kao ugovori kod kojih su komponente nezavisne i na koje se primenjuju različiti računovodstveni tretmani.

Pojedinačni element ugovora ima vrednost za korisnika nezavisno od ostalih elemenata ugovora.

Mobilni telefonski aparat koji je sastavni deo paketa se priznaje kao trošak (materijal za pružanje usluga), a prihod od prodaje se priznaje kao prihod u momentu prodaje odnosno uručenja paketa korisniku.

2.5. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja

2.5.1. Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog saobraćaja fiksne telefonije

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog saobraćaja i obračuna odnose se na prihode i rashode od međunarodnih dolaznih, odnosno odlaznih poziva ostvarenih sa zemljama sa kojima je uspostavljen direktni obračun međunarodnog telefonskog saobraćaja. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda, po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene u skladu sa internim obračunima ostvarenog saobraćaja.

2.5.2. Prihodi i rashodi po osnovu roaming-a

Prihodi i rashodi po osnovu dolaznog i odlaznog roaming saobraćaja sa inostranim operatorima mobilne telefonije sa kojima je zaključen Međunarodni GSM roaming sporazum, evidentiraju se u visini iznosa koji su fakturisani inostranim operatorima odnosno u iznosima koji su fakturisani od strane inostranih operatora. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda, po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene u skladu sa internim obračunima ostvarenog saobraćaja.

2.6. Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije

Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije se priznaju u bruto iznosu u trenutku njihovog nastanka i iskazani su u okviru prihoda od prodaje, odnosno troškova operatora.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.7. Operativni lizing

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Prihodi po osnovu operativnog lizinga priznaju se u konsolidovanom izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu perioda na koji se odnose.

Troškovi zakupa se odnose na zakup poslovnih prostorija, skladišta i ostale troškove zakupa. Navedeni troškovi priznaju se na teret konsolidovanog izveštaja o ukupnom poslovnom rezultatu u momentu njihovog nastanka i u skladu sa odgovarajućim ugovorima o zakupu.

2.8. Prihodi od prodaje robe i nabavna vrednost prodate robe

Prihodi od prodaje robe najvećim delom se odnose na prodaju mobilnih telefonskih aparata i ISDN telefonskih aparata. Navedeni prihodi se evidentiraju u trenutku prodaje. Nabavna vrednost prodatih telefonskih aparata evidentira se u trenutku prodaje.

2.9. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki osnovnih sredstava iskazani su u konsolidovanom izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu u stvarno nastalom iznosu. Troškovi tekućeg održavanja najvećim delom se odnose na održavanje telekomunikacione opreme, mesnih mreža i računarskih programa.

2.10. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Troškovi pozajmljivanja koji se direktno odnose na nabavku, izgradnju ili izradu kvalifikovanog sredstva za koje je potreban duži vremenski period da bi bilo spremno za nameravanu upotrebu, kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva.

2.11. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Grupa posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.2, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan (Napomena 37).

Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost, odnosno funkcionalnu valutu Konsolidovanih zavisnih preduzeća, primenom zvaničnih deviznih kurseva centralne banke važećim na dan poslovne promene.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.11. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule (Nastavak)

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku izveštajnog perioda evidentiraju se u konsolidovanom izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu (Napomena 14).

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se evidentiraju u konsolidovanom izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu u okviru kursnih razlika (Napomena 14).

Rezultati i finansijski položaj zavisnih preduzeća unutar Grupe (od kojih nijedno nije poslovalo u valuti hiperinflatorne privrede), a čija se funkcionalna valuta razlikuje od valute prikazivanja, preračunavaju se u valutu prikazivanja na sledeći način:

- (a) Sredstva i obaveze u svakom izveštaju o finansijskom položaju prikazuju se i preračunavaju po kursu važećem na datum izveštavanja;
- (b) Prihodi i rashodi u svakom izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu preračunavaju se po prosečnom deviznom kursu; i
- (c) Sve rezultirajuće kursne razlike koje proisteknu iz preračuna priznaju se u okviru ostalih sveobuhvatnih prihoda i iskazuju kao posebna stavka u okviru kapitala Grupe.

2.12. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i opremu Grupe na dan 31. decembra 2009. godine čine nekretnine i oprema. Nekretnine i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate. Nabavna vrednost izgrađenih osnovnih sredstava je njihova nabavna vrednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni.

Pod nekretninom ili opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine.

Ulaganja koja povećavaju korisni vek trajanja nekretnina i opreme iskazuju se kao deo te imovine, dok ulaganja u održavanje i opravke koja ne produžavaju korisni vek trajanja, terete troškove tekućeg perioda (Napomena 2.9.).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se u korist ili na teret konsolidovanog izveštaja o ukupnom poslovnom rezultatu, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Korisni vek upotrebe sredstva se preispituje najmanje na kraju svake poslovne godine, i ako postoje promene u očekivanoj dinamici trošenja budućih ekonomskih koristi koje su sadržane u sredstvu, stopa amortizacije se menja kako bi se odrazila promenjena dinamika.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.13. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se sastoje od goodwill-a, odnosa sa kupcima, softvera, licenci i drugih prava.

Goodwill predstavlja višak troška sticanja poslovnog kombinacijom iznad udela "Telekom Srbija" u neto fer vrednosti prepoznatljivih sredstava, priznatih obaveza i potencijalnih obaveza stečenog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske". Goodwill nastao prilikom sticanja zavisnog preduzeća uključuje se u nematerijalna ulaganja. Priznati goodwill se testira godišnje kako bi se utvrdilo da li mu je vrednost umanjena i iskazuje se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti. Gubici po osnovu obezvređenja goodwill-a se ne ukidaju.

Softveri i licence su iskazani po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu (Napomena 12).

2.14. Amortizacija

Otpisivanje nekretnina i opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procenjenog veka upotrebe. Otpisivanje se vrši po stopama koje su zasnovane na preostalom korisnom veku upotrebe sredstava, procenjenom od strane rukovodstva i usvojenog od strane Upravnog odbora. Preispitivanje korisnog veka upotrebe vrše nadležne službe Grupe. Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina i opreme, date su u sledećem pregledu:

Nekretnine	1.5% - 20%
Oprema za fiksnu telefoniju	2.5% - 50%
Oprema za mobilnu telefoniju	5% - 25%
Transportna sredstva	10% - 33.33%
Računarska oprema	16.66% - 33.33%
Ostala oprema	6.67% - 50%

Primjenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja su sledeće:

Licenca za UMTS/GSM mrežu	6.67%
Licenca za fiksni bežični pristup (CDMA)	10%
Licence za softvere	20% - 50%
Licence za softvere - mobilna telefonija	10%
Softver	20% - 33.33%

Obračun amortizacije nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Zemljište i sredstva koja imaju neograničeni korisni vek upotrebe (goodwill) se ne amortizuju.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, odnosno u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Crne Gore i Zakonom o porezu na dobit Republike Srpske, što rezultira u odloženim porezima (Napomena 15(c)).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.15. Obezvređenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos umanjenja vrednosti. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknade vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti revidiraju se na svaki izveštajni datum zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

Sredstva koja imaju neograničeni korisni vek upotrebe, kao na primer goodwill, ne podležu amortizaciji i provera da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou.

2.16. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža. Nabavna vrednost predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećana za transportne i ostale zavisne troškove nabavke. Nabavna vrednost utvrđuje se metodom prosečne ponderisane nabavne cene.

Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja po odbitku varijabilnih troškova prodaje.

Terećenjem ostalih poslovnih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

Zalihe robe u maloprodaji iskazuju se po prodajnoj ceni u toku godine. Na kraju obračunskog perioda vrši se svođenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju obračunskog perioda i nabavnu vrednost prodate robe.

Vrednovanje mobilnih telefona na zalihamama

Prodaja mobilnih telefona u Grupi se u većini slučajeva vrši u okviru ugovora sa više elemenata (MEA), odnosno kao sastavni deo paketa.

Prodaja mobilnih telefona u okviru ugovora sa više elemenata je aktivnost koja se vrši u cilju stimulacije i unapređenja prodaje određenih usluga (paketa) novim korisnicima usluga. Mobilni telefoni se prodaju po nižim cenama kao deo poslovne strategije Grupe. Grupa zauzvrat sa korisnikom paketa zaključuje ugovore na određeni period koji obezbeđuju Grupi priliv ekonomskih koristi u budućnosti. Grupa u tom slučaju očekuje da će nadoknadi vrednost telefona koje prodaje po nižim cenama, ali kroz stimulacije i unapređenje prodaje raznih drugih usluga korisniku paketa.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.16. Zalihe (Nastavak)

Vrednovanje mobilnih telefona na zalihamu (Nastavak)

Vrednovanje zaliha takvih telefona se vrši po nabavnoj ceni, dok se trošak (trošak materijala za pružanje usluga) priznaje u momentu kada je mobilni telefon prodat, odnosno isporučen korisniku na bazi ugovora koji sadrži više elemenata.

2.17. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz izveštaj o ukupnom poslovnom rezultatu), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u izveštaju o finansijskom položaju Grupe od momenta kada je Grupa ugovornim odredbama vezana za instrument.

2.17.1. Finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljeni. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja.

Finansijska sredstva Grupe čine gotovina i kratkoročni depoziti, dati krediti i ostala dugoročna finansijska sredstva i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva, i kada je Grupa izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Ostala dugoročna finansijska sredstva

Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju dugoročna beskamatna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova, dugoročna kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih zajmova za učešće u stambenom kreditu i učešće u kamati i ostale dugoročne kredite zaposlenima.

Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju i unapred plaćeni zakup, koji se vrednuje po amortizovanoj vrednosti.

Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.17. Finansijski instrumenti (Nastavak)

2.17.1. Finansijska sredstva (Nastavak)

(b) Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca priznaju se i evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti nenaplativih potraživanja. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u konsolidovanom izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 12). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u okviru ostalih poslovnih prihoda (Napomena 7).

2.17.2. Finansijske obaveze

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze Grupe čine primljeni krediti od banaka i dobavljača i obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (obaveze iz poslovanja).

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Grupa ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Krediti od banaka i dobavljača

Krediti od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (nominalnoj vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope. Efekti primenjivanja ugovorene umesto efektivne kamatne stope kao što se zahteva u skladu MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje" po proceni rukovodstva Grupe nemaju materijalno značajan efekat na konsolidovane finansijske izveštaje. Krediti su odobreni uglavnom uz varijabilne kamatne stope, a unapred plaćene naknade za odobrene kredite razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja kredita.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe, odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.17. Finansijski instrumenti (Nastavak)

2.17.2. Finansijske obaveze (Nastavak)

(b) Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

2.17.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u izveštaju o finansijskom položaju, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

2.18. Aktivna i pasivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja se najčešćim delom sastoje od obračunatih a nefakturisanih prihoda za usluge izvršene u toku tekućeg perioda, a koje su fakturisane u narednom periodu, kao i unapred plaćenih rashoda.

Procjenjeni rashodi za usluge primljene u tekućem, a fakturisane u narednom obračunskom periodu, kao i unapred naplaćeni prihodi evidentiraju se u okviru pasivnih vremenskih razgraničenja.

2.19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

2.20. Sredstva primljena bez naknade

Sredstva primljena bez naknade, odnosno poklonjena sredstva (npr. telekomunikaciona oprema, softveri, lokalne mreže i prateća oprema) od dobavljača, opština i drugih subjekata, priznaju se po fakturnoj, odnosno fer (tržišnoj) vrednosti u momentu prijema. Za iznos fer vrednosti, formiraju se odloženi prihodi.

Odloženi prihodi prenose se u korist tekućih prihoda u visini tekućeg otpisa poklonjenih sredstava.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.21. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Grupa ima zakonsku ili ugovorenou obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene (Napomena 27). Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje (Napomena 34), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

2.22. Primanja zaposlenih

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa važećim poreskim propisima, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Grupa nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu državnih penzionih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorima o radu, Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća, osim "Mtel", su u obavezi da isplate otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne zarade, koje pritom ne mogu biti manje od 3 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u odnosnim preduzećima. Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 6 minimalnih cena rada u Republici Crnoj Gori.

Pored toga, Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" su u obavezi da isplate i jubilarne nagrade u iznosu od jedne polovine do tri prosečne mesečne zarade.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.22. Primanja zaposlenih (Nastavak)

- (b) *Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada (Nastavak)*

Broj mesečnih zarada koje se za jubilarne nagrade isplaćuju u Matičnom preduzeću određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Matičnom preduzeću ili JP PTT-u (osim za 10 godina kada je merodavan staž isključivo u Matičnom preduzeću).

U Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske", broj mesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Konsolidovanom zavisnom preduzeću.

Broj mesečnih zarada koje se za jubilarne nagrade isplaćuju prikazan je u sledećoj tabeli:

Broj godina	Broj zarada	
	Matično preduzeće	Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske"
10	1/2	1
20	1	2
30	2	3
35	3	-

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuara. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u celini u periodu u kome nastanu.

- (c) *Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih*

Matično preduzeće je "Poslovnom politikom stimulisanja dobrovoljnog odlaska iz Telekom Srbija a.d.", usvojenom od strane Upravnog odbora Matičnog preduzeća na sednici održanoj 30. marta 2007. godine, definisalo plan za smanjenje broja zaposlenih u narednom periodu putem finansiranja dobrovoljnog odlaska iz Matičnog preduzeća. Sredstva za navedenu namenu predviđena su budžetom Matičnog preduzeća za 2007. godinu, a raspodela sredstava vršila se na osnovu raspisanog i sprovedenog konkursa u 2007. i u 2008. godini, a u skladu sa kriterijumima navedenim u ovom aktu i drugim pratećim aktima Matičnog preduzeća. Matično preduzeće nije predvidelo sredstva za navedenu namenu u 2010. godini. U skladu sa navedenim planom Preduzeća o prevremenom raskidu radnog odnosa, predviđeno je da zaposleni, iz određene kategorije, koji izrazi želju da dobrovoljno otkaže ugovor o radu, a istovremeno ne ispunjava pravo na penziju, može da ostvari pravo na isplatu određenog iznosa naknade.

Dana 2. novembra 2009. godine, Generalni direktor Matičnog preduzeća doneo je Odлуku o raspisivanju konkursa i raspodeli finansijskih sredstava za stimulisanje dobrovoljnog odlaska iz Matičnog preduzeća za 2009. godinu. Konkurs se realizovao u skladu sa navedenom Poslovnom politikom stimulisanja dobrovoljnog odlaska iz 2007. godine.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.22. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(c) *Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih (Nastavak)*

Predviđeni iznos naknade zaposlenima u Matičnom preduzeću utvrđen je kao proizvod broja meseci do ispunjenja uslova za odlazak u penziju po sili zakona i visine bruto zarade, a maksimalno u visini od 20 do 55 mesečnih bruto zarada, kao što je prikazano u narednoj tabeli:

Kategorija	Broj godina do ispunjenja uslova za penziju	Broj maksimalnih bruto zarada
I	ispunjeno uslov	20
II	< 1	25
	1 - 2	30
	2 - 3	35
	3 - 4	40
	4 - 8	45
III	> 8	55

Maksimalni pojedinačni iznos jednokratne isplate utvrđene na osnovu zbiru bruto osnovnih zarada ne može biti veći od EUR 22,500.

Predviđeni iznos naknade zaposlenima u Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" utvrđen je kao proizvod broja meseci do ispunjenja uslova za odlazak u penziju po sili zakona i visine bruto zarade, kao što je prikazano u narednoj tabeli:

Broj godina do ispunjenja uslova za penziju	Broj maksimalnih bruto zarada muškarci	Broj maksimalnih bruto zarada žene
< 1	13.4	13.4
1 - 2	26.6	20.6
2 - 3	38.6	26.6
3 - 5	48.2	31.4
5 - 8	55.4	42.2
8 - 10	57.8	54.2
> 10	1.93	1.80
po godini staža		po godini staža

Maksimalni pojedinačni iznos jednokratne isplate utvrđene na osnovu zbiru bruto osnovnih zarada ne može biti veći od KM 60,000 (EUR 30,677).

Priznavanje naknada za prevremen i raskid radnog odnosa izvršeno je na teret rezultata tekućeg perioda na osnovu broja zaposlenih koji su se prijavili na konkurs i ispunili uslove po tom konkursu, odnosno koji su na dan izveštaja o finansijskom položaju napustili Matično i navedeno Konsolidovano zavisno preduzeće i po tom osnovu im prestaju sva novčana potraživanja od ovih preduzeća.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.22. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(d) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

(e) Učešće u dobiti zaposlenih

Matično preduzeće priznaje obaveze i trošak za učešće u dobiti zaposlenih u skladu sa Odlukom nadležnog statutarnog organa Matičnog preduzeća ili drugom odlukom rukovodstva Matičnog preduzeća. Ova sredstva sadrže fiksnu i varijabilnu komponentu. Varijabilna komponenta zavisi od procene rukovodstva o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata.

2.23. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije, Zakona o porezu na dobit Republike Srpske i Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Crne Gore.

Porez na dobit obračunat je po stopi od 10% u Republici Srbiji i Republici Srpskoj, odnosno 9% u Republici Crnoj Gori, na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu. Oporeziva osnovica uključuje dobit iskazanu u izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu, koji je korigovan za razlike koje su definisane poreskim propisima Republike Srbije, Republike Srpske i Republike Crne Gore.

Porez na dobit u Republici Srbiji može se umanjiti u poreskom periodu kada su zaposleni novi radnici na neodređeno vreme, za iznos isplaćenih bruto zarada uvećanih za doprinose koje je platio poslodavac. Zakon o porezu na dobit pravnih lica Republike Crne Gore omogućava umanjenje poreske osnovice za iznos bruto zarada novozaposlenih radnika na neodređeno vreme, uvećanih za pripadajuće doprinose za socijalno osiguranje koje plaća poslodavac, nakon isteka godine dana od dana zaposlenja novog radnika.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije propisuje umanjenje obračunatog poreza obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznavanjem prava na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.23. Porezi i doprinosi (Nastavak)

(a) Porez na dobit (Nastavak)

Tekući porez (Nastavak)

Propisima Republike Crne Gore nije propisana ova poreska olakšica, dok propisi Republike Srpske predviđaju navedenu olakšicu samo za proizvodna preduzeća.

Poreski propisi u Republici Srbiji, Republici Srpskoj i Republici Crnoj Gori ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 10 godina u Republici Srbiji, odnosno ne duže od 5 godina u Republici Srpskoj i Republici Crnoj Gori.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan izveštavanja su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobici na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, i razne naknade i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 12).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.24. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, odnosno vlasnicima običnih akcija Matičnog preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda (Napomena 25).

2.25. Dividende na obične akcije

Dividende akcionarima, imaočima običnih akcija, evidentiraju se kao obaveza i umanjuju kapital u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoј isplati. Dividende odobrene za period nakon datuma izveštavanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

2.26. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Grupe i njenih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje (Napomena 32).

2.27. Informacije o segmentima poslovanja

Segment poslovanja je komponenta Grupe koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima ostvaruje prihode i pravi rashode (uključujući i prihode i rashode vezane za transakcije sa drugim komponentama Grupe), čije poslovne rezultate redovno pregleda organ upravljanja Grupom da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i ocenio njegovo poslovanje, i za koje su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Ključevi za alokaciju zajedničkih troškova su određeni na bazi najboljih procena rukovodstva Grupe.

Segmenti poslovanja o kojima se izveštava, zasnovane na načinu organizovanja poslovnih aktivnosti u Grupi, prikazane su u Napomeni 35.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izložena određenim finansijskim rizicima i to: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), rizik likvidnosti i kreditni rizik.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijski položaj i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim politikama usvojenim od strane Upravnog odbora Matičnog preduzeća i Konsolidovanih zavisnih preduzeća.

Kategorije finansijskih instrumenata, prema knjigovodstvenom stanju na dan 31. decembra 2009. i 2008. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	2009.	2008. Korigovano
Finansijska sredstva		
Ostala dugoročna finansijska sredstva (isključujući dugoročne zakupe)	1,515,981	1,326,602
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, isključujući aktivna vremenska razgraničenja	17,447,506	15,993,526
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	<u>14,384,798</u>	<u>13,202,314</u>
	<u>33,348,285</u>	<u>30,522,442</u>
Finansijske obaveze		
Obaveze po kreditima	87,151,535	94,055,052
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze, uključujući obaveze za porez na dobit	<u>13,534,422</u>	<u>14,531,869</u>
	<u>100,685,957</u>	<u>108,586,921</u>

Matično preduzeće je u toku 2009. godine zaključivalo ugovore o forward transakcijama po osnovu terminske kupoprodaje valuta. Tokom 2008. godine Grupa nije obavljala transakcije trgovine finansijskim instrumentima kao što su svopovi kamatnih stopa ili forvardi.

3.1. Tržišni rizik

(a) *Rizik od promene kursa stranih valuta*

Matično preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i иностранству, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Matičnog preduzeća je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu. Devizna klauzula u ugovorima sa domaćim dobavljačima moguća je samo ako se radi o ugovoru koji sadrži kreditnu liniju.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta (Nastavak)

Konsolidovana zavisna preduzeća nisu u značajnoj meri ili uopšte izložena riziku promene kursa stranih valuta zato što ili uglavnom obavljaju svoje poslovne transakcije u lokalnoj valuti i u EUR za koji je lokalna valuta vezana fiksnim valutnim kursum ("Telekom Srpske") ili u funkcionalnoj valuti okruženja ("Mtel" i "FiberNet").

Grupa ima potraživanja i obaveze u stranoj valuti, tako da je maksimizirana usklađenost priliva i odliva u istoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva. Takođe, tokom tekućeg izveštajnog perioda, Matično preduzeće je koristilo zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), odnosno zaključeni su ugovori o forward transakcijama po osnovu termske kupoprodaje valuta.

U slučaju da je na dan 31. decembra 2009. godine domaća/funkcionalna valuta (RSD) zabeležila porast/pad za 10% u odnosu na ostale valute koje nisu funkcionalna valuta (odnosno da je kurs RSD u odnosu na EUR iznosio RSD 86.2999/105.4777 za 1 EUR), a sve ostale varijable ostale nepromjenjene, dobit za 2009. godinu nakon oporezivanja bila bi veća/manja za RSD 6,354,357 hiljada (2008. godina: RSD 7,736,351 hiljadu), najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu obaveza po kreditima Matičnog preduzeća, kao i preračuna potraživanja/obaveza iz međunarodnog saobraćaja. U odnosu na 2008. godinu, dobit u 2009. godini je bila manje pod uticajem promena kursa stranih valuta, prvenstveno usled smanjenja obaveza po kreditima iskazanim u EUR, i ista je neposredno uticala na iznos kapitala na dan 31. decembra 2009. godine.

Na dan 31. decembra 2009. godine, finansijska sredstva u iznosu od RSD 11,268,243 hiljade (31. decembar 2008. godine: RSD 11,190,127 hiljada) su izražena u EUR, što predstavlja 59.7% (2008. godina: 60.8%) ukupnih finansijskih sredstava Grupe iskazanih u stranim valutama.

Na dan 31. decembra 2009. godine, finansijske obaveze izražene u EUR iznose RSD 83,257,058 hiljada (31. decembar 2008. godine: RSD 90,419,595 hiljada), što predstavlja 93.5% (2008. godina: 94.6%) ukupnih finansijskih obaveza Grupe iskazanih u stranim valutama.

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. S obzirom da Grupa nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik Grupe od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka i dobavljača.

Krediti primljeni po promenljivim kamatnim stopama izlažu Grupu kamatnom riziku tokova gotovine. Krediti primljeni po fiksnim kamatnim stopama izlažu Grupu riziku promene fer vrednosti kamatnih stopa.

Tokom 2009. i 2008. godine, najveći deo obaveza po kreditima Grupe (99%) bio je sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor. Obaveze Grupe po kreditima sa promenljivim kamatnim stopama bile su najvećim delom izražene u stranoj valuti (EUR).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(b) Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Finansijskim politikama Matičnog preduzeća definisano je da bruto kamatna stopa na kredite odobrene od dobavljača ne može da pređe nivo od Euribor uvećan za maržu do 1.8% godišnje, dok se za ugovore u domaćoj valuti usklađivanje cena vrši na bazi rasta cena na malo iznad 5% samo tokom grejs perioda.

Bruto kamatne stope Konsolidovanih zavisnih preduzeća se kreću u ovom rasponu, osim za kredite Konsolidovanih zavisnih preduzeća "Telekom Srpske" i "Mtel", gde kamatna stopa na dugoročne gotovinske i robne kredite ne prelazi Euribor uvećan za maržu od 2.5% na godišnjem nivou. Pored toga, Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" plaća kamatu od Euribor uvećan za maržu od 5.5% godišnje na dugoročni kredit odobren od strane Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Podgorica, a 9% godišnje na kratkoročni kredit odobren od strane NLB Montenegro banke a.d., Podgorica.

Grupa vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Grupa još uvek ne vrši svop promenljive za fiksnu kamatnu stopu ili obrnuto s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište, ali preuzima odgovarajuće mere radi obezbeđenja kredita od banaka pod povoljnijim uslovima.

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po kreditima u stranoj valuti (od banaka i dobavljača) na dan 31. decembra 2009. godine bila veća/manja za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene variable, dobit za 2009. godinu nakon oporezivanja bila bi manja/veća za RSD 67,967 hiljada (2008. godina: RSD 85,304 hiljade), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

Da je kamata na robne kredite od dobavljača u zemlji na dan 31. decembra 2009. godine bila veća/manja za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene variable, dobit za 2009. godinu nakon oporezivanja bila bi manja/veća za RSD 9,656 hiljada (2008. godina: RSD 7,480 hiljada), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

(c) Rizik od promene cene

Grupa nije izložena većem riziku od promena cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da Grupa nema većih ulaganja klasifikovanih u konsolidovanom izveštaju o finansijskom položaju kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu.

S druge strane, Grupa je izložena riziku promena cena usluga, jer se suočava sa intenzivnom konkurenčijom u oblasti mobilne telefonije i interneta, kao i potencijalnom pojavi operatora u oblasti fiksne telefonije, što Grupa nastoji da nadomesti uvođenjem raznovrsnih usluga.

Prema trenutno važećem Zakonu o telekomunikacijama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 44/03 i 36/06), Matično preduzeće nema obavezu da ponudi uslugu raščlanjenog pristupa lokalnoj mreži bez obzira na pojavu novog operatora fiksne telefonije na tržištu Republike Srbije (Napomena 36(a)). Na dan 31. decembra 2009. godine, nije moguće utvrditi finansijski efekat uvođenja navedene usluge.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.2. Rizik likvidnosti

Grupa svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze. Operativno upravljanje likvidnošću vrši se od strane rukovodstva i centralizованo je na nivou Matičnog preduzeća, odnosno Konsolidovanih zavisnih preduzeća.

Grupa raspolaže dovoljnim iznosom visoko likvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti), kao i kontinuiranim prilivom novčanih sredstava od realizacije usluga koji mu omogućavaju da svoje obaveze izmiruje u roku dospeća.

Grupa generalno ne koristi finansijske derivate.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti, Matično preduzeće je usvojilo finansijske politike kojima je definisan maksimalni iznos avansnog plaćanja isporučiocima radova, opreme i usluga, grejs period i dužina otplate i to u zavisnosti od vrednosti i vrste ugovorene nabavke.

Pored toga, poslovnom politikom Matičnog i Konsolidovanih zavisnih preduzeća napravljena je disperzija u nivoima odlučivanja prilikom nabavke dobara/usluga. Ova disperzija je obezbeđena utvrđivanjem limita do kojih pojedina lica ili organi u navedenim preduzećima odlučuju.

Kod Matičnog preduzeća ovlašćenja koordinatora službi u okviru Direkcije za tehniku i Direkcije za korporativne poslove na nivou teritorijalne organizacije ograničena su na monetarnu vrednost do EUR 3,000, direktora Funkcije do EUR 30,000, direktora Direkcije do EUR 50,000, zamenika Generalnog direktora do EUR 80,000, Generalnog direktora do EUR 2.5 miliona, dok Upravni odbor donosi odluke o nabavkama čija vrednost prelazi EUR 2.5 miliona.

Slični limiti su utvrđeni i kod Konsolidovanih zavisnih preduzeća.

Ročnost dospeća obaveza po kreditima prikazana je u Napomeni 28(b), dok obaveze iz poslovanja (Napomena 29) dospevaju na naplatu najkasnije u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Ročnost dospeća finansijske imovine i obaveza Grupe na dan 31. decembra 2009. i 2008. godine prikazana je u sledećem pregledu.

Pregled dospeća finansijskih instrumenata napravljen je na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijskih sredstava i obaveza, počev od najranijeg datuma kada Grupa treba da naplati potraživanje, odnosno da izmiri nastalu obavezu. Pregled uključuje i kamatu i glavnici tokova gotovine.

	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska sredstva						
31. decembar 2009. godine						
Bez kamata	28,796,058	534,367	809,893	578,591	1,247,872	31,966,781
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	<u>9,908,430</u>	<u>1,347,442</u>	<u>199,708</u>	<u>906</u>	<u>177,129</u>	<u>11,633,615</u>
Ukupno	<u>38,704,488</u>	<u>1,881,809</u>	<u>1,009,601</u>	<u>579,497</u>	<u>1,425,001</u>	<u>43,600,396</u>
31. decembar 2008. godine, korigovano						
Bez kamata	28,263,229	495,577	101,837	326,346	1,265,868	30,452,857
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	<u>5,014,214</u>	<u>1,432,010</u>	<u>5,170</u>	-	<u>132,372</u>	<u>6,583,766</u>
Ukupno	<u>33,277,443</u>	<u>1,927,587</u>	<u>107,007</u>	<u>326,346</u>	<u>1,398,240</u>	<u>37,036,623</u>
Finansijske obaveze						
31. decembar 2009. godine						
Bez kamata	13,980,561	433,887	338,277	42,992	-	14,795,717
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	<u>1,110,347</u>	<u>1,097,232</u>	<u>1,901,079</u>	<u>2,643,866</u>	<u>1,109,364</u>	<u>7,861,888</u>
Instrumenti po varijabilnoj kamatnoj stopi	<u>4,543,022</u>	<u>23,405,045</u>	<u>19,646,856</u>	<u>32,793,300</u>	<u>2,628,773</u>	<u>83,016,996</u>
Ukupno	<u>19,633,930</u>	<u>24,936,164</u>	<u>21,886,212</u>	<u>35,480,158</u>	<u>3,738,137</u>	<u>105,674,601</u>
31. decembar 2008. godine, korigovano						
Bez kamata	13,054,970	1,476,907	49,945	4,951	-	14,586,773
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	<u>999,972</u>	<u>1,087,684</u>	<u>2,000,421</u>	<u>2,231,962</u>	<u>761,385</u>	<u>7,081,424</u>
Instrumenti po varijabilnoj kamatnoj stopi	<u>3,290,462</u>	<u>33,740,914</u>	<u>15,852,951</u>	<u>40,046,081</u>	<u>3,602,607</u>	<u>96,533,015</u>
Ukupno	<u>17,345,404</u>	<u>36,305,505</u>	<u>17,903,317</u>	<u>42,282,994</u>	<u>4,363,992</u>	<u>118,201,212</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Sledeća tabela predstavlja analizu finansijskih obaveza Grupe prema ugovorenim uslovima plaćanja, koji su određeni na osnovu preostalog perioda na dan izveštavanja u odnosu na ugovoren i dospeća i zasnovani su na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplata.

	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2009.						
godine						
Obaveze po osnovu kredita	5,599,294	24,448,563	21,547,935	35,441,367	3,738,137	90,775,296
Obaveze iz poslovanja	10,438,149	393,998	338,277	38,791	-	11,209,215
Ostale kratkoročne obaveze	3,596,487	93,603	-	-	-	3,690,090
Ukupno	19,633,930	24,936,164	21,886,212	35,480,158	3,738,137	105,674,601
31. decembar 2008.						
godine, korigovano						
Obaveze po osnovu kredita	4,290,434	34,828,597	17,853,372	42,282,994	4,363,992	103,619,389
Obaveze iz poslovanja	10,855,904	1,365,352	49,945	-	-	12,271,201
Ostale kratkoročne obaveze	2,199,066	111,556	-	-	-	2,310,622
Ukupno	17,345,404	36,305,505	17,903,317	42,282,994	4,363,992	118,201,212

Grupa namerava da otplati obaveze po kreditima u skladu sa ugovorenim rokovima otplate.

3.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenta, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izložena kreditnom riziku u ograničenoj meri. Obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou pojedinačnih preduzeća, članica Grupe, koje su svojstvene delatnosti samih preduzeća. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza korisnika usluga prema Grupi, istima se onemogućava dalje korišćenje usluga.

Pored toga, Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Pored onemogućavanja daljeg korišćenja usluga, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnjanja i ostalo.

Naplata kredita datih zaposlenima u Grupi se obezbeđuje kroz administrativne zabrane, odnosno umanjenje zarada za adekvatan iznos rata.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica. Matično preduzeće je po načinu osnivanja zatvoreno akcionarsko društvo (Napomena 25).

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvala optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima obezbedila dividende. Da bi očuvala odnosno korigovala strukturu kapitala, Grupa može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Grupe i njenog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2009. i 2008. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

	2008.	2009.	Korigovano
Obaveze po osnovu dugoročnih i kratkoročnih kredita - ukupno	87,151,535	94,055,052	
Minus: Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 24)	(14,384,798)	(13,202,314)	
Neto dugovanje*	72,766,737	80,852,738	
 Kapital	 139,153,567	 125,945,918	
 Kapital - ukupno**	 211,920,304	 206,798,656	
 Koeficijent zaduženosti	 34,3%	 39,1%	

* Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u konsolidovanom izveštaju o finansijskom položaju) umanjuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente.

** Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u konsolidovanom izveštaju o finansijskom položaju i neto dugovanja.

Smanjenje koeficijenta zaduženosti na dan 31. decembra 2009. godine uslovljeno je najvećim delom otplatom dela sindikovanog zajma Matičnog preduzeća dobijenog od Citibank N.A., London, kao i povećanjem kapitala zbog ostvarene neto dobiti za 2009. godinu.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.5. Prosuđivanje o efektima svetske finansijske krize

Efekti svetske finansijske krize u Republici Srbiji i zemljama u okruženju su počeli da se osećaju u poslednjem kvartalu 2008. godine, i prvo su se odrazili na bankarski sektor kroz značajno povlačenje depozita stanovništva, uz dalji uticaj na krizu likvidnosti, fluktuaciju i opadanje kursa dinara u odnosu na strane valute, smanjenje opšte privredne aktivnosti i platežne sposobnosti stanovništva i privrede.

Narodna banka Srbije i Vlada Republike Srbije su setom donetih mera u toku 2009. godine uticale na ublažavanje prvobitnih efekata krize, i značajno doprinele vraćanju poverenja u bankarski sektor, kao i uspostavljanju uslova za oživljavanje privredne aktivnosti. Vlada Republike Srbije je usvojila "Program mera za ublažavanje negativnih efekata svetske ekonomske krize", čiji su glavni ciljevi očuvanje konkurentnosti privrede Republike Srbije, očuvanje zaposlenosti i stimulisanje domaće tražnje. Slične mere za prevazilaženje krize preduzele su i Vlade Republike Crne Gore i Republike Srpske.

Rukovodstvo Grupe očekuje da napred navedeni opšti efekti krize na ekonomsko okruženje u Republici Srbiji i zemljama u okruženju mogu i na dalje, ali smanjenim intenzitetom, uticati na obim privrednih aktivnosti, cenu uvoza, stepen naplate potraživanja, kao i na mogućnost da obezbedi nove kredite ili da refinansira postojeće.

Grupa kontinuirano razmatra ekonomske parametre i prepostavke neophodne za dalje usklađivanje aktivnosti sa novonastalom situacijom izazvanom svetskom finansijskom krizom. Ova razmatranja obuhvataju uticaj krize na sledeća najznačajnija područja:

- ***Uticaj krize na postojeću i buduću likvidnost*** (prvenstveno do kraja 2010. godine) sa stanovišta naplate potraživanja od kupaca čiju likvidnost i solventnost trenutno nije moguće proceniti, sposobnosti izmirenja obaveza prema dobavljačima i bankama, kao i mogućnosti pribavljanja povoljnijih izvora kreditiranja za premoščavanje kritičnih situacija. Rukovodstvo Grupe ne očekuje značajnije probleme u naplati svojih potraživanja u narednom periodu i tokovima gotovine, ali smatra da će upravljanje rizikom likvidnosti i obezbeđenje odgovarajućih izvora finansiranja biti ključno opredeljenje rukovodstva i organa upravljanja Grupom u narednom periodu.
- ***Uticaj krize na izmirenje obaveza po dinarskim, a posebno po deviznim kreditima.*** I pored toga što su kratkoročne obaveze Grupe na dan 31. decembra 2009. godine veće od obrtne imovine za RSD 14,737,166 hiljada, Grupa nema problema sa likvidnošću i izmirenjem svojih obaveza. Matično preduzeće je u decembru 2008. godine prevremeno otplatilo deo sredstava po kreditnom aranžmanu C od Citibank N.A., London u iznosu od EUR 110 miliona. Matično preduzeće je u 2009. godini otplatilo preostali iznos od EUR 190 miliona po Aranžmanu C i deo Aranžmana A u iznosu od EUR 69.96 miliona. Pored toga, u decembru 2009. godine Matično preduzeće je prevremeno otplatilo obaveze po dugoročnim kreditima od dobavljača u zemlji u iznosu od RSD 1.76 milijardi. Pri tom, Grupa ima značajan iznos kapitala, koji takođe utiče na amortizaciju tržišnih rizika. Rukovodstvo očekuje da će Grupa biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispunji u skladu sa utvrđenim rokovima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu završenu 31. decembra 2009.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.5. Prosuđivanje o efektima svetske finansijske krize (Nastavak)**

Efekti svetske finansijske krize do sada su ograničeno uticali na poslovanje Grupe. Jedan od razloga je i to što je, bez obzira na činjenicu da sektor informaciono-komunikacionih tehnologija ne spada među one koji su najugroženiji zbog svetske krize, Grupa u skladu sa politikama upravljanja rizicima, donela set mera radi održavanja zadovoljavajućeg stepena naplate potraživanja, likvidnosti i obezbeđenja odgovarajućih izvora finansiranja, pre svega radi izmirenja obaveza po kreditima u narednom periodu.

Rukovodstvo smatra da, u datim okolnostima, preduzima sve neophodne mere kako bi obezbedilo održiv rast i razvoj Grupe. Takođe, rukovodstvo Grupe nije u mogućnosti da pouzdano proceni dalje efekte krize na ekonomsko okruženje u Republici Srbiji i zemljama u okruženju, kao ni uticaj na finansijski položaj i rezultate poslovanja Grupe, ali smatra da isti ni u kom slučaju neće dovesti u pitanje nastavak njenog poslovanja.

3.6. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji, Crnoj Gori i Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Grupa u konsolidovanom izveštaju o finansijskom položaju nema materijalno značajnih iskazanih finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koja se vrednuju po fer vrednosti. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, koje se sastoje od akcija banaka koje se kotiraju na aktivnom tržištu, iznose RSD 446 hiljada na dan 31. decembra 2009. godine. Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na kotiranim tržišnim cenama na dan izveštavanja. Ovi instrumenti su uključeni u nivo 1 hijerarhije odmeravanja fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti (krediti dati zaposlenima) procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Fer vrednost obaveza po kreditima procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Grupi na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata. Ovako utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe.

Rukovodstvo Grupe smatra da iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA

Korišćenje procenjivanja i prepostavki

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva Grupe korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih prepostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i prepostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i prepostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja. Rukovodstvo Grupe smatra da su računovodstvene procene, koje se odnose na određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme, od izuzetnog značaja, obzirom da uključuju prepostavke o tehničkom razvoju u inovativnoj industriji. Zbog značaja stalnih sredstava u ukupnoj aktivi Grupe uticaj svake promene u navedenim prepostavkama može imati materijalno značajan uticaj na finansijski položaj Grupe, kao i na rezultate njenog poslovanja. Primera radi: ukoliko bi Grupa smanjila koristan vek trajanja navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od RSD 1,404,718 hiljada.

Obezvredjenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredeno, nadoknadivi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti. Razmatranje obezvredjenja zahteva od rukovodstva Grupe subjektivno prosudjivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

Obezvredjenje goodwill-a

Jednom godišnje Grupa testira goodwill kako bi se utvrdilo da li mu je umanjena vrednost, u skladu sa računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 2.13. Nadoknadivi iznosi jedinica koje generišu gotovinu utvrđeni su na osnovu obračuna fer vrednosti utvrđene primenom prinosnog pristupa, odnosno metodom diskontovanog novčanog toka. MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" definiše nadoknadivu vrednost kao vrednost veću od fer vrednosti umanjene za troškove prodaje i upotrebe vrednosti. Ukoliko se utvrdi da bilo fer vrednost umanjena za troškove prodaje bilo upotrebnu vrednost premašuje knjigovodstvenu vrednost sredstva, vrednost sredstva nije umanjena i nije neophodno vršiti procenu drugog iznosa. Ovi obračuni zahtevaju korišćenje procena (Napomena 16).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA (Nastavak)

Obezvredjenje goodwill-a (Nastavak)

Da je predviđena diskontna stopa pre oporezivanja primenjena na diskontovane tokove gotovine bila za 1% viša od stope procenjene od strane rukovodstva (na primer za fiksnu telefoniju 11.85% umesto 10.85%, za mobilnu telefoniju 13.60% umesto 12.60% i segment internet usluga 14.69% umesto 13.69%) ne bi postojalo umanjenje vrednosti goodwill-a na dan 31. decembra 2009. godine.

Obezvredjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Grupa obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer preplatnici i ostali dužnici nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvredivanja za sumnjuva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Rezervisanje po osnovu sudske sporove

Grupa je uključena u veći broj sudske sporove koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosudjivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomski koristi veoma mala.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske kredite i poreske gubitke do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskoriščeni poreski krediti i prenosivi poreski gubici mogu iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Grupe je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 15(c)).

Penzije i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova i jubilarnih nagrada utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i budućih povećanja naknade po odlasku u penziju. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 27.

Ukoliko bi se diskontna stopa koja se koristi razlikovala za 1 procentni poen od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade bila bi niža za RSD 237,051 hiljadu ili viša za RSD 216,301 hiljadu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. KOREKCIJE POČETNOG STANJA

- (a) Efekti korekcija na konsolidovani izveštaj o ukupnom poslovnom rezultatu za godinu koja se završava 31. decembra 2008.

	2008. Prethodno iskazano	2008. Korekcije	2008. Korigovano
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	103,043,550	(2,687)	103,040,863
Ostali poslovni prihodi	2,288,892	82	2,288,974
	<u>105,332,442</u>	<u>(2,605)</u>	<u>105,329,837</u>
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(17,415,458)	(14,983)	(17,430,441)
Troškovi operatora	(13,448,586)	(6,154)	(13,454,740)
Troškovi materijala i održavanja	(10,424,495)	(141,571)	(10,566,066)
Troškovi amortizacije	(20,530,753)	(126,521)	(20,657,274)
Troškovi zakupa	(3,894,678)	(1,560)	(3,896,238)
Ostali poslovni rashodi	(16,885,170)	21,487	(16,863,683)
	<u>(82,599,140)</u>	<u>(269,302)</u>	<u>(82,868,442)</u>
POSLOVNA DOBIT	<u>22,733,302</u>	<u>(271,907)</u>	<u>22,461,395</u>
FINANSIJSKI PRIHODI/(RASHODI)			
Rashodi kamata, neto	(4,187,454)	(92,647)	(4,280,101)
Negativne kursne razlike, neto	(8,279,481)	(2,418)	(8,281,899)
Ostali finansijski prihodi	188,482	-	188,482
	<u>(12,278,453)</u>	<u>(95,065)</u>	<u>(12,373,518)</u>
DOBIT PRE OPOREZIVANJA	<u>10,454,849</u>	<u>(366,972)</u>	<u>10,087,877</u>
Porez na dobit	(975,987)	9,334	(966,653)
NETO DOBIT	<u>9,478,862</u>	<u>(357,638)</u>	<u>9,121,224</u>
OSTALI SVEOBUHVATNI PRIHODI:			
Dobici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	410	-	410
Kursne razlike po osnovu preračuna u funkcionalnu valutu	8,207,372	-	8,207,372
Ostali sveobuhvatni prihodi, umanjeni za poreze	8,207,782	-	8,207,782
UKUPAN POSLOVNI REZULTAT	<u>17,686,644</u>	<u>(357,638)</u>	<u>17,329,006</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. KOREKCIJE POČETNOG STANJA (Nastavak)

- (b) Efekti korekcija na konsolidovani izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2008. godine

	2008. Prethodno iskazano	2008. Korekcije	2008. Korigovano
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	59,601,015	(29,463)	59,571,552
Nekretnine, postrojenja i oprema	149,943,688	(147,189)	149,796,499
Avansi za nekretnine i opremu	610,019	2	610,021
Učešća u kapitalu	18	-	18
Ostala dugoročna finansijska sredstva	1,810,061	(36)	1,810,025
Odložena poreska sredstva	1,037,340	24,838	1,062,178
	<u>213,002,141</u>	<u>(151,848)</u>	<u>212,850,293</u>
Obrtna imovina			
Zalihe	8,194,945	8,538	8,203,483
Potraživanja	13,900,291	(1,287)	13,899,004
Ostala tekuća sredstva i aktivna vremenska razgraničenja	3,502,919	(12,603)	3,490,316
Obračunati prihodi	1,380,443	(226)	1,380,217
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	13,202,314	-	13,202,314
	<u>40,180,912</u>	<u>(5,578)</u>	<u>40,175,334</u>
UKUPNA AKTIVA	<u>253,183,053</u>	<u>(157,426)</u>	<u>253,025,627</u>
PASIVA			
Kapital vlasnika Matičnog pravnog lica			
Akcijski kapital	82,512,552	-	82,512,552
Ostali kapital	8,588	-	8,588
Rezerve	767,151	-	767,151
Rezerve po osnovu preračuna valuta	4,966,882	(3,812)	4,963,070
Neraspoređena dobit	20,636,660	(870,420)	19,766,240
	<u>108,891,833</u>	<u>(874,232)</u>	<u>108,017,601</u>
Manjinski interes	<u>17,978,536</u>	<u>(50,219)</u>	<u>17,928,317</u>
Ukupan kapital	<u>126,870,369</u>	<u>(924,451)</u>	<u>125,945,918</u>
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Odloženi prihodi	4,151,509	451	4,151,960
Dugoročna rezervisanja	2,534,861	-	2,534,861
Odložene poreske obaveze	2,084,701	14,742	2,099,443
Dugoročni krediti	58,487,632	-	58,487,632
	<u>67,258,703</u>	<u>15,193</u>	<u>67,273,896</u>
Kratkoročne obaveze			
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	35,368,334	-	35,368,334
Ostali kratkoročni krediti	199,086	-	199,086
Obaveze iz poslovanja	12,118,171	153,030	12,271,201
Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	11,268,823	598,802	11,867,625
Obaveze po osnovu poreza na dobit	99,567	-	99,567
	<u>59,053,981</u>	<u>751,832</u>	<u>59,805,813</u>
UKUPNA PASIVA	<u>253,183,053</u>	<u>(157,426)</u>	<u>253,025,627</u>

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. KOREKCIJE POČETNOG STANJA (Nastavak)

- (c) Usaglašavanje neraspoređene dobiti vlasnika Matičnog pravnog lica na dan 31. decembra 2008. godine pre i nakon korekcija

Neraspoređena dobit na dan 31. decembra 2008. godine (prethodno iskazana)	20,636,660
Naknadne korekcije grešaka iz prethodnog perioda, evidentirane 1. januara 2009. godine:	
- koje se odnose na 2008. godinu	(311,212)
- koje se odnose na period pre 2008. godine	(559,208)
Ukupan efekat korekcija	(870,420)
Neraspoređena dobit na dan 31. decembra 2008. godine, korigovana	19,766,240
Naknadne korekcije grešaka iz prethodnog perioda na dan 1. januara 2008. godine:	
- prethodno evidentirane greške na dan 1. januara 2008. godine	(5,558,390)
- naknadno utvrđene greške u 2009. godini koje utiču na period pre 2008. godine	(559,208)
Ukupan efekat korekcija	(6,117,598)

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. PRIHODI OD PRODAJE

	2008.	2009.	Korigovano
Prihodi od fiksne telefonije:			
- na domaćem tržištu	35,140,213	34,842,423	
- na inostranom tržištu	13,813,511	12,773,685	
- povezana pravna lica	457,636	503,124	
	<u>49,411,360</u>	<u>48,119,232</u>	
Prihodi od mobilne telefonije:			
- na domaćem tržištu	36,859,645	36,205,503	
- na inostranom tržištu	19,157,825	15,470,517	
- povezana pravna lica	85,551	94,541	
	<u>56,103,021</u>	<u>51,770,561</u>	
Prihodi od internet usluga:			
- na domaćem tržištu	3,265,584	1,623,057	
- na inostranom tržištu	678,516	226,141	
- povezana pravna lica	-	1,627	
	<u>3,944,100</u>	<u>1,850,825</u>	
Multimedijalne usluge (IPTV):			
- na domaćem tržištu	75,416	348	
	<u>75,416</u>	<u>348</u>	
Prihodi od fizičko-tehničkog obezbeđenja i održavanja higijene:			
- povezana pravna lica	512,820	633,695	
- ostali	89,589	77,536	
	<u>602,409</u>	<u>711,231</u>	
Prihodi od prodaje aparata:			
- na domaćem tržištu	299,272	588,666	
	<u>299,272</u>	<u>588,666</u>	
Ukupno	<u>110,435,578</u>	<u>103,040,863</u>	

Na osnovu Odluke Upravnog odbora Republičke agencije za telekomunikacije od 14. oktobra 2008. godine, počev od 1. novembra 2008. godine uvećana je pretplata Matičnog preduzeća za direktni telefonski priključak za 161%. Pretplata se korisnicima fakturiše jedan mesec unapred, te je uvećana pretplata fakturisana počev od oktobra 2008. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. PRIHODI OD PRODAJE (Nastavak)

Prihodi od prodaje po vrstama usluga prikazani su u sledećoj tabeli:

	2009.	2008. Korigovano
Prihodi od fiksne telefonije:		
Ostvareni saobraćaj	29,418,668	32,347,110
Pretplata	9,514,646	5,876,692
Zakup vodova i prenos podataka	4,421,832	3,758,583
Priklučci i instalacione usluge	941,021	1,395,134
Interkonekcija	2,492,989	2,015,736
Veleprodaja internet usluga	2,069,977	2,447,201
CDMA usluge	305,768	-
Ostalo	246,459	278,776
	49,411,360	48,119,232
Prihodi od mobilne telefonije:		
Prepaid usluge	25,838,243	24,577,350
Postpaid usluge	18,846,274	17,620,122
- Saobraćaj	11,029,964	9,974,827
- Pretplata	7,816,310	7,645,295
Interkonekcija	5,655,098	4,720,650
Nacionalni roaming - VIP		
Mobile d.o.o., Beograd	2,122,672	1,681,129
Roaming	3,524,947	3,127,961
Ostalo	115,787	43,349
	56,103,021	51,770,561
Maloprodaja internet usluga	3,944,100	1,850,825
Multimedijalne usluge (IPTV)	75,416	348
Prihodi od fizičko-tehničkog obezbeđenja i održavanja higijene:		
Fizičko-tehničko obezbeđenje	335,501	357,037
Održavanje higijene	265,799	354,194
Ostalo	1,109	-
	602,409	711,231
Prihodi od prodaje aparata:		
ISDN aparati	2,186	61,834
Mobilni aparati	297,086	526,832
	299,272	588,666
Ukupno	110,435,578	103,040,863

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2008.	2009.	Korigovano
Sredstva primljena bez naknade:			
- nematerijalna ulaganja i oprema (Napomena 26)	464,374	521,612	521,612
- zalihe	-	3,196	3,196
	464,374	524,808	524,808
Prihod od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12(c))	1,299,096	798,350	798,350
Prihodi po osnovu sporazuma sa Vladom Republike Srpske	221,584	-	-
Zakupnine	204,615	167,923	167,923
Dobici od prodaje materijala i otpadaka	41,030	127,128	127,128
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme	12,044	62,913	62,913
Naknada šteta	46,028	58,580	58,580
Prihodi od naplaćenih troškova sudskog spora	66,309	56,151	56,151
Prihodi od ukidanja rezervisanja (Napomena 27)	71,846	25,588	25,588
Naplaćena otpisana potraživanja	5,685	14,094	14,094
Ostali prihodi	1,074,662	453,439	453,439
Ukupno	3,507,273	2,288,974	2,288,974

**8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA
I OSTALI LIČNI RASHODI**

	2008.	2009.	Korigovano
Bruto zarade zaposlenih	12,115,370	10,769,976	10,769,976
Doprinosi na teret poslodavca	2,640,124	2,233,960	2,233,960
	14,755,494	13,003,936	13,003,936
Učešće zaposlenih u dobiti	1,077,027	1,161,528	1,161,528
Porez po odbitku na učešće zaposlenih u dobiti	269,257	290,382	290,382
	1,346,284	1,451,910	1,451,910
Opremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih	390,275	1,236,310	1,236,310
Ostali lični rashodi	2,199,854	1,738,285	1,738,285
Ukupno	18,691,907	17,430,441	17,430,441

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

9. TROŠKOVI OPERATORA

	2008.	2009.	Korigovano
Interkonekcija:			
- fiksna telefonija	3,070,471	3,182,181	
- mobilna telefonija	4,886,287	4,143,257	
Međunarodni TF saobraćaj i zakup TF vodova	3,622,264	3,517,295	
Roaming	2,720,945	2,612,007	
Ukupno	14,299,967	13,454,740	

10. TROŠKOVI MATERIJALA I ODRŽAVANJA

	2008.	2009.	Korigovano
Materijal za pružanje usluga	2,854,913	3,173,713	
Troškovi goriva i energije	1,200,688	1,069,988	
Troškovi materijala	260,418	429,185	
Troškovi SIM kartica	179,293	213,018	
Troškovi rezervnih delova	258,963	153,634	
Troškovi ADSL modema	584,479	397,126	
Troškovi PCMCI kartica	134,930	71,808	
Troškovi alata i inventara	51,497	43,110	
Ostali troškovi	619,974	479,487	
Ukupno	6,145,155	6,031,069	
 Nabavna vrednost prodate robe	 426,426	 752,600	
Troškovi održavanja	3,902,814	3,682,885	
Transportni troškovi	118,419	99,512	
Ukupno	10,592,814	10,566,066	

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2008.	2009.	Korigovano
Troškovi amortizacije:			
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 16)	4,015,010	3,832,707	
- nekretnina i opreme (Napomena 17)	19,048,037	16,824,567	
Ukupno	23,063,047	20,657,274	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

12. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2009.	Korigovano
Naknada za telekomunikacione licence, odobrenja i frekvencije:		
GSM licenca (a)	410,970	427,581
Licenca za fiksnu telefoniju (b)	84,702	76,675
Radio frekvencija RRL, RBS i ostale naknade	617,781	367,376
	<u>1,113,453</u>	<u>871,632</u>
Troškovi reklame, propagande i sponzorstva	3,615,126	3,068,488
Ispravka vrednosti datih avansa i potraživanja (c)	5,218,732	3,126,076
Naknada za komisionu prodaju	2,385,694	2,101,857
Troškovi poštanskih usluga i štampanja	1,520,192	1,433,985
Indirektni porezi	1,055,078	1,070,780
Troškovi čišćenja i fizičko tehničkog obezbeđenja	90,698	95,532
Premije osiguranja	545,593	576,472
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme	199,693	503,654
Gubici po osnovu prodaje materijala i robe	319,967	56,555
Troškovi korišćenja licenci za softver	180,772	135,976
Troškovi omladinskih zadruga	365,639	472,720
Troškovi rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade (Napomena 27) (d)	276,985	387,727
Troškovi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 27)	31,934	97,459
Ustupanje dobara bez naknade i donatorstvo	207,787	331,914
Troškovi platnog prometa	383,754	349,695
Takse	397,363	256,228
Troškovi komunalnih usluga i grejanja	280,216	224,245
Troškovi obrazovanja i stručnog usavršavanja	193,573	274,346
Troškovi revizije i ostale intelektualne usluge	156,455	183,721
Svođenje na tržišnu vrednost kredita datih zaposlenima	51,670	-
Troškovi elektronske obrade podataka	70,660	103,200
Troškovi reprezentacije	97,527	115,453
Ostalo	<u>1,039,158</u>	<u>1,025,968</u>
Ukupno	<u>19,797,719</u>	<u>16,863,683</u>

- (a) Naknada za GSM/UMTS licence u iznosu od RSD 410,970 hiljada za 2009. godinu odnosi se na licencu za javnu mobilnu telekomunikacionu mrežu i usluge javne mobilne telekomunikacione mreže u skladu sa GSM/GSM 1800 i UMTS/IMT-2000 standardom koju je Matično preduzeće dobilo od strane Republičke Agencije za telekomunikacije (RATEL) dana 28. jula 2006. godine, za koji je obračunat iznos od RSD 319,411 hiljada, kao i RSD 91,559 hiljada koje je Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" obračunalo na ime naknade za GSM/UMTS licencu dobijenu od strane Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost Republike Crne Gore.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

12. OSTALI POSLOVNI RASHODI (Nastavak)

- (b) Matično preduzeće je dana 13. aprila 2007. godine dobilo Licencu za izgradnju, posedovanje i eksploraciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanje usluga javne fiksne telekomunikacione mreže od strane RATEL-a, kojom se zamenjuje provođeno dobijena licenca iz 1997. godine. Licenca je izdata na period do 9. juna 2017. godine, a Matično preduzeće može, najkasnije šest meseci pre isteka ovog roka, podneti zahtev za produženje važenja licence. Naknada za licencu se obračunava po vrstama usluga od dana izdavanja licence i uglavnom iznosi 0.1% ukupnog prihoda od usluga za koje je licenca dobijena. Naknada za 2009. godinu iznosi RSD 42,332 hiljade (2008. godina: RSD 38,897 hiljada).

Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" obračunava i plaća mesečnu naknadu za WiMax licencu u iznosu od 1% prihoda ostvarenih u prethodnom mesecu od usluga za koje je licenca odobrena. Naknada za 2009. godinu iznosi RSD 4,394 hiljade (2008. godina: RSD 1,005 hiljada).

Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" obračunava i plaća Regulatornoj Agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine "Naknadu za pravo korišćenja i poslove u vezi sa upravljanjem i monitoringom Dozvole za javnog operatora fiksne telefonije", a koja za 2009. godinu iznosi RSD 37,976 hiljada (2008. godina: RSD 36,773 hiljade).

- (c) Promene na računima ispravke vrednosti datih avansa i potraživanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Avansi za nekretnine i opremu (Napomena 18)	Potraživanja od kupaca (Napomena 21)	Avansi za obrtna sredstva (Napomena 21)	Ostala tekuća sredstva (Napomena 22)	Ukupno
Stanje na dan					
1. januara 2008. godine	153,833	4,217,422	46,906	492,574	4,910,735
Ispravka vrednosti u toku godine	194,203	2,883,308	23,415	25,150	3,126,076
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 7)	(250,914)	(509,971)	(27,805)	(9,660)	(798,350)
Isknjišenje po popisu	-	(229,297)	(773)	(1,898)	(231,968)
Ostale promene	129	164,317	77	6,498	171,021
Prenos (sa) / na	-	15,612	-	(15,612)	-
Stanje na dan					
31. decembra 2008. godine, korigovano	97,251	6,541,391	41,820	497,052	7,177,514
Ispravka vrednosti u toku godine	120,013	5,012,650	50,606	35,463	5,218,732
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 7)	(130,414)	(1,092,412)	(54,423)	(21,847)	(1,299,096)
Isknjišenje po popisu	-	(374,416)	-	(1,686)	(376,102)
Ostale promene	100	136,954	39	6,988	144,081
Prenos (sa) / na	(3,385)	14,328	3,385	(14,328)	-
Stanje na dan					
31. decembra 2009. godine	83,565	10,238,495	41,427	501,642	10,865,129

- (d) Troškovi rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade odnose se na rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima u Matičnom preduzeću i Konsolidovanim zavisnim preduzećima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

13. RASHODI KAMATA, NETO

	2008.	2009.	Korigovano
PRIHODI OD KAMATA			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	793,712	557,018	
Oročeni depoziti	89,032	141,552	
Zatezne kamate na potraživanja iz poslovanja	486,670	498,545	
Ukupno	1,369,414	1,197,115	
RASHODI KAMATA			
Obaveze po kreditima:			
- u zemlji	(365,271)	(489,910)	
- u inostranstvu	(3,271,112)	(4,810,202)	
Zatezne kamate na obaveze prema dobavljačima	(408,855)	(177,104)	
Ukupno	(4,045,238)	(5,477,216)	
Neto rashod od kamata	(2,675,824)	(4,280,101)	

Prihodi od kamata na obezvredjena finansijska sredstva iznose RSD 69,988 hiljada (2008. godina: RSD 164,863 hiljade).

Rashodi kamata po kreditima u inostranstvu u 2009. godini uključuju iznos od RSD 1,690,583 hiljade, koji predstavlja troškove kamata za 2009. godinu po osnovu sindikovanog zajma dobijenog od Citibank N.A., London (2008. godina: RSD 3,237,780 hiljada).

14. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE, NETO

	2008.	2009.	Korigovano
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE			
Pozitivne kursne razlike	1,030,912	8,263,729	
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	763,386	990,474	
Ukupno	1,794,298	9,254,203	
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE			
Negativne kursne razlike	(6,596,835)	(15,617,275)	
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	(1,186,900)	(1,918,827)	
Ukupno	(7,783,735)	(17,536,102)	
Negativne kursne razlike, neto	(5,989,437)	(8,281,899)	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobit

	2008. 2009.	Korigovano
Tekući porez	1,107,545	1,176,074
Odloženi poreski prihod	<u>(124,570)</u>	<u>(209,421)</u>
Ukupno poreski rashod perioda	<u>982,975</u>	<u>966,653</u>

(b) Usaglašavanje iznosa poreza i proizvoda dobiti pre oporezivanja i propisane poreske stope

	2008. 2009.	Korigovano
Dobit pre oporezivanja	14,296,538	10,087,877
Porez na dobit po propisanim stopama	1,435,250	1,015,204
Rashodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	528,469	527,422
Usaglašavanje prihoda	70,583	1,420
Iskorišćeni poreski krediti	<u>(1,051,327)</u>	<u>(577,393)</u>
Porez na dobit	<u>982,975</u>	<u>966,653</u>
Efektivna poreska stopa	6.9%	9.6%

(c) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva/obaveze se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnove, kao i odložene poreske obaveze nastale po osnovu poslovne kombinacije, odnosno kupovine Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske".

Promene na odloženim poreskim sredstvima prikazane su u sledećoj tabeli:

	2008. 2009.	Korigovano
Korigovano početno stanje 1. januara	1,062,178	900,886
Kursne razlike evidentirane u korist izveštaja o ukupnom poslovnom rezultatu	25,540	32,248
Efekat privremenih razlika evidentiran (na teret)/u korist izveštaja o ukupnom poslovnom rezultatu	<u>(11,236)</u>	<u>129,044</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,076,482</u>	<u>1,062,178</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva/obaveze (Nastavak)

Promene na odloženim poreskim obavezama prikazane su u sledećoj tabeli:

	2008. 2009.	Korigovano
Korigovano početno stanje 1. januara	2,099,443	1,955,300
Kursne razlike evidentirane na teret izveštaja o ukupnom poslovnom rezultatu	170,137	224,520
Efekat privremenih razlika evidentiran u korist izveštaja o ukupnom poslovnom rezultatu	(135,806)	(80,377)
Stanje na dan 31. decembra	2,133,774	2,099,443

Nepriznata odložena poreska sredstva

Grupa nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih poreskih kredita prenosivih na račun budućih rezultata koji na dan 31. decembra 2009. godine iznose RSD 9,984,952 hiljade (31. decembar 2008. godine: RSD 9,039,165 hiljada).

Priznavanje nije izvršeno usled neizvesnosti u pogledu iskorišćenja prenetih kredita. Na osnovu dosadašnjeg iskustva, iznos poreskih kredita koji potiče iz tekućeg perioda, po osnovu ulaganja u opremu znatno je premašivao iznos iskorišćenih poreskih kredita. Na taj način, Grupa nije bila u mogućnosti da koristi prenute poreske kredite.

Grupa i u budućim periodima očekuje značajna ulaganja u opremu i tekuće poreske kredite po tom osnovu.

Neiskorišćeni poreski krediti po osnovu ulaganja u opremu prikazani su u sledećoj tabeli:

Godina nastanka poreskog kredita	Godina isteka	2008. 2009.	Korigovano
2003.	2013.	1,131,781	1,133,297
2004.	2014.	1,900,373	1,901,889
2005.	2015.	1,593,966	1,595,483
2006.	2016.	1,028,402	1,029,919
2007.	2012.	102,455	180,527
2007.	2017.	1,553,462	1,554,979
2008.	2013.	37,209	80,158
2008.	2018.	1,561,396	1,562,913
2009.	2014.	49,859	-
2009.	2019.	1,026,049	-
Ukupno		9,984,952	9,039,165

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Goodwill	Odnosi sa kupcima	Licence	Softveri	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost na dan 1. januara 2008. godine	25,226,389	13,146,403	12,195,850	10,451,448	937,896	61,957,986
Povećanja	-	-			6,323,017	6,323,017
Aktiviranja	-	-	3,740,313	1,452,422	(5,192,735)	-
Sredstva primljena bez naknade	-	-		610	14,578	15,188
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(1,086)	(177,803)	-	(178,889)
Prenos (sa)/na	-	-	(6,214)	6,214	-	-
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	2,981,502	1,553,771	779,595	83,048	18	5,397,934
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine, korigovano	28,207,891	14,700,174	16,708,458	11,815,939	2,082,774	73,515,236
Povećanja	-	-			1,681,518	1,681,518
Aktiviranja	-	-	1,507,100	1,054,576	(2,561,676)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(2,820)	(784,640)	-	(787,460)
Prenos (sa)/na	-	-	130	(74)	(277,848)	(277,792)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	2,320,219	1,209,152	646,139	84,441	-	4,259,951
Stanje na dan 31. decembra 2009. godine	30,528,110	15,909,326	18,859,007	12,170,242	924,768	78,391,453
Akumulirana ispravka vrednosti na dan 1. januara 2008. godine	-	370,339	1,711,629	7,987,628	-	10,069,596
Amortizacija (Napomena 11)	-	765,668	1,541,315	1,525,724	-	3,832,707
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(741)	(166,412)	-	(167,153)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	106,323	80,358	21,853	-	208,534
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine, korigovano	-	1,242,330	3,332,561	9,368,793	-	13,943,684
Amortizacija (Napomena 11)	-	879,808	1,727,653	1,387,452	20,097	4,015,010
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(2,465)	(784,213)	-	(786,678)
Ostale promene	-	-		(5,033)	-	(5,033)
Prenos (sa)/na	-	-		(52)	-	(52)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	118,725	90,491	26,574	-	235,790
Stanje na dan 31. decembra 2009. godine	-	2,240,863	5,148,240	9,993,521	20,097	17,402,721
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2009. godine	30,528,110	13,668,463	13,710,767	2,176,721	904,671	60,988,732
- 31. decembra 2008. godine, korigovano	28,207,891	13,457,844	13,375,897	2,447,146	2,082,774	59,571,552

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Kao što je obelodanljeno u Napomeni 1. uz konsolidovane finansijske izveštaje, učešćem na međunarodnom tenderu za privatizaciju "Telekom Srpske", dana 19. januara 2007. godine, Matično preduzeće je sa Republikom Srpskom koju je zastupala Direkcija za privatizaciju, potpisalo Ugovor o kupovini i prodaji akcija. Predmet prodaje je bilo vlasništvo nad 319,428,193 običnih akcija "Telekom Srpske" nominalne vrednosti KM 1 po akciji, što čini 65.005851% akcijskog kapitala "Telekoma Srpske". Datum zatvaranja transakcije, odnosno sticanja kontrole nad ovim preduzećem bio je 18. jun 2007. godine, i od toga datuma se "Telekom Srpske" konsoliduje u finansijske izveštaje Grupe.

Goodwill u iznosu od RSD 30,528,110 hiljada na dan 31. decembra 2009. godine predstavlja višak troška sticanja poslovnom kombinacijom iznad udela Matičnog preduzeća u neto fer vrednosti prepoznatljivih sredstava, priznatih obaveza i potencijalnih obaveza stečenog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske". Goodwill je pripisiv jakoj tržišnoj poziciji i profitabilnosti "Telekoma Srpske", kao i značajnim efektima sinergije koji se javljaju kao posledica povećanja udela na tržištu, kao i povećanja efikasnosti koji su rezultat korišćenja zajedničkih kapaciteta.

Testiranje na obezvredjenje goodwill-a

U skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 2.13., prilikom godišnjeg testiranja obezvredjenja goodwill-a na dan 31. decembra 2009. godine, kao jedinice koje generišu gotovinu (JGG) su identifikovane fiksna telefonija, mobilna telefonija i segment internet usluga Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske".

Goodwill se u osnovi sastoji od dva elementa, going concern elementa stečenog biznisa ("Telekom Srpske") i sinergije koju kupac očekuje da će ostvariti kao rezultat poslovne kombinacije. Matično preduzeće očekuje da će najznačajnija sinergija biti ostvarena na nivou "Telekom Srpske" kao celine.

Nadoknadivi iznos JGG se određuje na osnovu obračuna fer vrednosti utvrđene primenom prinosnog pristupa, odnosno metodom diskontovanog novčanog toka. Analiza je zasnovana na budžetu Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" za 2010. godinu i očekivanjima rukovodstva o poslovanju u periodu od 2011. do 2014. godine. Plan poslovanja preduzeća ne uzima u obzir potencijalne negativne efekte tekuće svetske ekonomske krize. Ovaj obračun se vrši na bazi planiranog toka gotovine, pre poreza, za period od pet godina koji je odobrilo rukovodstvo ovog Konsolidovanog zavisnog preduzeća.

Navedenim Planom poslovanja projektovan je rast ukupnih prihoda od fiksne telefonije od 5% tokom 2010. godine, nakon čega bi isti opao na 3% u 2011. godini, i 2% u poslednje tri godine projektovanog perioda. Takođe je predviđena stopa rasta ukupnih prihoda od mobilne telefonije od 8% u 2010. godini, 6% u 2011. i 2012. godini i oko 5% tokom ostalih godina projektovanog perioda. Predviđeno je da prihodi od interneta rastu po stopi od 71% u 2010. godini, 27% u 2011. godini, 13% u 2012. godini, 7% u 2013. godini i 4% u 2014. godini.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Testiranje na obezvredjenje goodwill-a (Nastavak)

Ključne prepostavke korišćene za obračun vrednosti JGG su:

- Utvrđivanje vrednosti u upotrebi JGG zasnovano je na proceni budućih novčanih priliva i odliva koje je moguće ostvariti kontinuiranom upotrebom JGG i njenom prodajom, pri čemu je neophodno diskontovati rezultirajuće neto tokove gotovine kako bi se utvrdila njihova sadašnja vrednost. Projekcije korišćene prilikom ocene vrednosti u upotrebi fiksne telefonije, mobilne telefonije i segmenta internet usluga "Telekom Srpske" kao JGG pokrivaju petogodišnji period od 2010. do 2014. godine.
- Prilikom utvrđivanja vrednosti u upotrebi projekcija budućeg poslovanja izrađena je za JGG u trenutnim okolnostima njenog poslovanja. Novčani odlivi i prilivi koji su rezultat aktivnosti uvođenja novih tehnologija ne uzimaju se u obzir.
- Fer vrednost umanjena za troškove prodaje utvrđena je primenom prinosnog pristupa oslanjajući se na projekciju poslovanja "Telekom Srpske".
- Ukupna stopa bez rizika se sastoji od stope bez rizika i rizika zemlje (Republika Srpska) i iznosi 7.9%.
- Beta koeficijent je mera kolebljivosti prinosa na individualnu akciju u zavisnosti od fluktuacije tržišta u celini. Na dan procene, Beta koeficijent grupe kompanija uporedivih sa "Telekom Srpske" izračunat je kao srednja vrednost (medijana) Beta koeficijenata uporedivih kompanija bez uzimanja u obzir njihove strukture finansiranja, a zatim korigovan za srednju vrednost (medijanu) odnosa duga i kapitala uporedivih kompanija u okviru iste industrijske grane, kako bi se uzeo u obzir i uticaj njihove finansijske strukture. Ovako izračunat Beta koeficijent iznosi 0.7 u fiksnoj telefoniji, 0.9 u mobilnoj telefoniji i 1.0 u segmentu internet usluga.
- Adekvatna diskontna stopa je utvrđena kao prosečna ponderisana cena kapitala (PPPK) i iznosi 10.1% u fiksnoj telefoniji, 11.6% u mobilnoj telefoniji i 12.6% u segmentu internet usluga, dok predviđena dugoročna stopa rasta iznosi 2%. PPPK je korišćena kako bi se projektovani neto novčani tokovi za period od 2010. do 2014. godine, uključujući i rezidualnu vrednost, sveli na njihovu sadašnju vrednost.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Testiranje na obezvredjenje goodwill-a (Nastavak)

Poređenje nadoknadivog iznosa i knjigovodstvene vrednosti svake JGG na dan 31. decembra 2009. godine prikazano je kako sledi:

FIKSNA TELEFONIJA	U 000 RSD	U 000 KM
Fer vrednost	41,689,530	850,335
Troškovi prodaje	(416,895)	(8,504)
Nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu	41,272,635	841,831
Knjigovodstvena vrednost jedinice koja generiše gotovinu	37,353,838	761,900
Višak iznad knjigovodstvene vrednosti	3,918,797	79,931

ZAKLJUČAK *Ne postoji umanjenje vrednosti*

MOBILNA TELEFONIJA	U 000 RSD	U 000 KM
Fer vrednost	70,043,951	1,428,675
Troškovi prodaje	(700,439)	(14,287)
Nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu	69,343,512	1,414,388
Knjigovodstvena vrednost jedinice koja generiše gotovinu	64,302,326	1,311,564
Višak iznad knjigovodstvene vrednosti	5,041,186	102,824

ZAKLJUČAK *Ne postoji umanjenje vrednosti*

INTERNET	U 000 RSD	U 000 KM
Fer vrednost	1,987,691	40,543
Troškovi prodaje	(19,877)	(406)
Nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu	1,967,814	40,137
Knjigovodstvena vrednost jedinice koja generiše gotovinu	862,234	17,587
Višak iznad knjigovodstvene vrednosti	1,105,580	22,550

ZAKLJUČAK *Ne postoji umanjenje vrednosti*

Na osnovu sprovedenog testa obezvredjenja, ne postoji indikacija umanjenja vrednosti goodwill-a na dan 31. decembra 2009. godine, pošto nadoknadivi iznos svake JGG prevazilazi njenu knjigovodstvenu vrednost.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Odnosi sa kupcima predstavljaju ugovorne odnose sa korisnicima Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske". Ugovorni odnosi se sastoje od dva sredstva: bilo kojeg važećeg ugovora na dan poslovne kombinacije, i ugovornog odnosa koji može biti produžen nakon isteka roka važenja aktuelnog ugovora.

Licence obuhvataju licence za mobilnu telefoniju, licence za CDMA i ostale licence.

Na dan 31. decembra 2009. godine, neotpisana vrednost licenci za mobilnu telefoniju iznosi RSD 12,892,309 hiljada (31. decembar 2008. godine: RSD 12,826,383 hiljade), a neotpisana vrednost ostalih licenci iznosi RSD 770,264 hiljade (31. decembar 2008. godine: RSD 549,514 hiljada). Neotpisana vrednost licence za CDMA na dan 31. decembra 2009. godine iznosi RSD 48,194 hiljade.

Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel", Podgorica su u aprilu 2007. godine od strane Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost Republike Crne Gore ("Agencija za telekomunikacije") odobrene dve licence: Licenca za građenje, posjedovanje i eksploraciju kombinovane mobilne javne telekomunikacione mreže i pružanje mobilnih javnih telekomunikacionih servisa u skladu sa GSM/DCS-1800 i IMT-2000/UMTS (UMTS i GSM mreža), kao i Licenca za pružanje javnih telekomunikacionih servisa putem fiksног bežičnog pristupa u radio-frekvencijskom opsegu 3400-3600 MHz (WiMax) u vrednosti od EUR 16 miliona, odnosno EUR 1.05 miliona. Licence važe na teritoriji Republike Crne Gore u periodu od 15 godina odnosno 5 godina od dana stupanja na snagu. "Mtel" je u obavezi da Agenciji za telekomunikacije plaća godišnju naknadu za navedene licence u iznosu od 1% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj kalendarskoj godini od usluga na koje se licence odnose.

Kao sredstvo obezbeđenja uredne otplate kreditnog aranžmana zaključenog sa NLB bankom d.d., Ljubljana, Slovenija, uspostavljena je zaloga na Licenci GSM-UMTS br. 01-124 izdatoj od Agencije za telekomunikacije i registrovane pod brojem R-07062000034 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 28(c)/ii/). Nabavna vrednost založene licence na dan 31. decembra 2009. godine iznosi RSD 1,534,221 hiljadu, a neotpisana vrednost RSD 1,257,222 hiljade (31. decembar 2008. godine: RSD 1,256,225 hiljada).

Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" dodeljena je Dozvola za pružanje GSM usluga na teritoriji Bosne i Hercegovine od strane Regulatorne Agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine na period od 15 godina od dana dodeljivanja počevši od 12. oktobra 2004. godine. Neotpisana vrednost ove licence na dan 31. decembra 2009. godine iznosi RSD 4,486,753 hiljade (31. decembar 2008. godine: RSD 4,672,303 hiljade).

Dana 26. marta 2009. godine Regulatorna agencija za komunikacije je izdala Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" Dozvolu za pružanje mobilnih usluga na univerzalnim mobilnim telekomunikacionim sistemima (UMTS licenca) na period od 15 godina počev od 1. aprila 2009. godine. Neotpisana vrednost ove licence na dan 31. decembra 2009. godine iznosi RSD 1,054,571 hiljadu.

Na osnovu procene rukovodstva Grupe, nematerijalna ulaganja na dan izveštavanja nisu obezvređena.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište, TT linije i kabloska kanalizacija i stanovi	Centrale i prenosni uređaji	Ostala oprema	Ulaganja u tuđe nekretnine i opremu	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost na dan 1. januara 2008. godine	79,474,587	87,350,985	9,084,850	7,870,737	22,989,645	206,770,804
Povećanja	-	-	-	-	23,564,783	23,564,783
Aktiviranja	7,946,731	13,447,709	2,200,165	1,313,544	(24,908,149)	-
Sredstva primljena bez naknade	135,399	103,444	-	-	150,850	389,693
Otuđenja	(615,855)	(2,012,535)	(596,394)	(1,399)	(9,691)	(3,235,874)
Prenos (sa)/na	(1,889)	46,858	(2,120)	1,915	(196,273)	(151,509)
Prenos sa zaliha	-	-	-	-	1,033,537	1,033,537
Ostale promene	(5,771)	1,495	2,326	5,270	-	3,320
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	1,876,549	1,779,574	337,069	47,539	400,979	4,441,710
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine, korigovano	88,809,751	100,717,530	11,025,896	9,237,606	23,025,681	232,816,464
Povećanja	-	-	-	-	19,692,520	19,692,520
Aktiviranja	6,598,017	10,502,615	1,129,516	542,548	(18,772,696)	-
Sredstva primljena bez naknade	-	-	-	-	479,953	479,953
Otuđenja	(292,858)	(1,205,223)	(191,792)	(352)	(16,578)	(1,706,803)
Prenos (sa)/na	(39,252)	53,630	(5,700)	(16,318)	1,132,961	1,125,321
Prenos sa zaliha	1,600	4,629	-	-	(1,230,767)	(1,224,538)
Ostale promene	-	(6,515)	(1,629)	-	60,088	51,944
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	1,532,973	1,566,141	293,141	44,845	335,129	3,772,229
Stanje na dan 31. decembra 2009. godine	96,610,231	111,632,807	12,249,432	9,808,329	24,706,291	255,007,090
Akumulirana ispravka vrednosti na dan 1. januara 2008. godine	22,824,009	35,830,569	4,577,506	4,723,324	124,967	68,080,375
Aktiviranja	10,439	73,283	6,535	12,625	(102,882)	-
Amortizacija (Napomena 11)	4,072,070	10,181,386	1,235,940	1,202,164	133,007	16,824,567
Otuđenja	(342,552)	(1,502,183)	(488,840)	(1,781)	-	(2,335,356)
Prenos (sa)/na	(1,992)	16,021	9,564	(4,076)	-	19,517
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	144,369	220,069	61,495	4,865	64	430,862
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine, korigovano	26,706,343	44,819,145	5,402,200	5,937,121	155,156	83,019,965
Aktiviranja	46,381	84,092	343	2,793	(133,609)	-
Amortizacija (Napomena 11)	4,513,668	11,326,710	1,376,719	1,142,515	688,425	19,048,037
Otuđenja	(216,121)	(1,012,651)	(151,094)	(126)	-	(1,379,992)
Prenos (sa)/na	(461)	7,424	(2,104)	226	-	5,085
Ostale promene	-	39	10	-	-	49
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	162,919	263,243	66,777	6,694	122	499,755
Stanje na dan 31. decembra 2009. godine	31,212,729	55,488,002	6,692,851	7,089,223	710,094	101,192,899
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2009. godine	65,397,502	56,144,805	5,556,581	2,719,106	23,996,197	153,814,191
- 31. decembra 2008. godine, korigovano	62,103,408	55,898,385	5,623,696	3,300,485	22,870,525	149,796,499

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Nabavna vrednost potpuno otpisanih nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembra 2009. godine iznosi RSD 39,153,620 hiljada (31. decembar 2008. godine: RSD 18,637,695 hiljada).

Na dan 31. decembra 2009. godine, sredstva u pripremi obuhvataju i završene investicije koje nisu aktivirane u iznosu od RSD 8,158,566 hiljada (31. decembar 2008. godine: RSD 5,061,700 hiljada). Grupa je izvršila obračun amortizacije navedenih investicija.

Vrednost investicija na kojima nije bilo ulaganja u periodu dužem od godinu dana iznosi RSD 1,478,184 hiljade.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj 6969/06 od 21. novembra 2006. godine izvršen je upis založnog prava na telekomunikacionoj opremi Matičnog preduzeća u korist Ericsson Credit A.B., Švedska. Navedeni kredit je u decembru 2007. godine prenet u korist BNP Paribas, filijala London, o čemu je Matično preduzeće obavešteno. Promena založnog poverioca još uvek nije registrovana u Registru založnog prava kod Agencije za privredne registre. Neotpisana vrednost opreme na kojoj je uspostavljena zaloga na dan 31. decembra 2009. godine iznosi RSD 2,209,247 hiljada (31. decembar 2008. godine: RSD 2,941,931 hiljadu).

U skladu sa Ugovorom o zalozi na telekomunikacionoj opremi od 14. avgusta 2008. godine, kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog od strane Ericsson Credit A.B., Švedska u iznosu od RSD 569,475 hiljada na dan 31. decembra 2009. godine (Napomena 28(c)/iv/) registrovana je zaloga I reda na telekomunikacionoj opremi nabavljenoj od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska, čija ukupna nabavna vrednost iznosi RSD 1,289,160 hiljada. Prijava zaloge I reda izvršena je 24. septembra 2008. godine pod registracionim brojem R-08092400046 u Registru zaloge Privrednog suda u Podgorici.

U skladu sa Ugovorom o zalozi na telekomunikacionoj opremi od 15. avgusta 2008. godine, kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog od strane Ericsson Credit A.B., Švedska u iznosu od RSD 2,073,334 hiljade na dan 31. decembra 2009. godine (Napomena 28(c)/iv/) registrovana je zaloga I reda na telekomunikacionoj opremi nabavljenoj od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska, čija ukupna nabavna vrednost iznosi RSD 2,439,217 hiljada. Prijava zaloge I reda izvršena je 24. septembra 2008. godine pod registracionim brojem R-08092400053 u Registru zaloge Privrednog suda u Podgorici.

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog od strane inostrane poslovne banke Nova Ljubljanska banka - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija u iznosu od RSD 2,397,220 hiljada na dan 31. decembra 2009. godine registrovana je zaloga II reda na telekomunikacionoj opremi koja je nabavljena u toku 2009. godine i na opremi koja je nabavljena od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska, a čija ukupna nabavna vrednost iznosi RSD 2,950,809 hiljada. Prijava zaloge II reda izvršena je 24. septembra 2008. godine pod registracionim brojem R-08092400020 u Registru zaloge Privrednog suda u Podgorici.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog od strane inostrane poslovne banke Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Podgorica u iznosu od RSD 479,444 hiljade registrovana je zaloga broj 342/09 na opremi čija ukupna nabavna vrednost iznosi RSD 559,203 hiljade. Dana 18. maja 2009. godine je izvršena registracija zaloge na opremi koja je nabavljena od inostranog dobavljača Intracom S.A. Telecom Solution, Grčka pod registrovanim brojem R-09061800166 u Registru zaloge Privrednog suda u Podgorici.

Ugovorene obaveze za ulaganja u opremu i nematerijalna ulaganja koja nisu priznata na dan izveštavanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe iznose RSD 2,997,133 hiljade i čine preuzete obaveze (Napomena 33).

Troškovi zakupa nekretnina i opreme u iznosu od RSD 4,620,273 hiljade (2008. godina: RSD 3,896,238 hiljada) koji se uglavnom odnose na zakup poslovnog prostora prikazani su u konsolidovanom izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu u okviru poslovnih rashoda.

Na osnovu procene rukovodstva Grupe, nekretnine i oprema na dan izveštavanja nisu obezvređeni.

18. AVANSI ZA NEKRETNINE I OPREMU

	2009.	2008. Korigovano
Dati avansi za nekretnine i opremu u:		
- dinarima	163,026	278,204
- devizama	393,263	325,689
Dati avansi za ulaganja na tuđim sredstvima	11,892	39,180
Dati avansi za dugoročni zakup	68,496	64,199
	636,677	707,272
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12(c))</i>	<i>(83,565)</i>	<i>(97,251)</i>
Stanje na dan 31. decembra	553,112	610,021

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. OSTALA DUGOROČNA FINANSIJSKA SREDSTVA

	2008.	2009.	Korigovano
Nominalna vrednost kredita datih zaposlenima za:			
- stambenu izgradnju	1,817,457	1,812,952	
- otkup stanova	15,116	16,450	
- automobile	149	166	
Ostali dugoročni krediti	24,258	36,474	
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
1,856,980			1,866,042
<i>Minus: Svođenje na tržišnu vrednost kredita</i>	<i>(668,484)</i>	<i>(620,307)</i>	
Ukupno krediti	1,188,496	1,245,735	
Solidarna pomoć zaposlenima	1,811	1,913	
Dugoročna potraživanja od državnih organa	231,924	-	
Oročeni finansijski depoziti	87,993	73,286	
Dugoročne hartije od vrednosti	5,757	5,668	
Dugoročni zakupi	400,526	483,423	
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Stanje na dan 31. decembra	1,916,507	1,810,025	

Krediti odobreni zaposlenima se odnose na sledeće vrste kredita:

- /i/ Beskamatne kredite plasirane zaposlenima Matičnog preduzeća i Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" za potrebe rešavanja stambenog pitanja. Ovi krediti se otplaćuju u mesečnim ratama, u većini slučajeva, na period od 25 godina. Glavnica kredita odobrenih zaposlenima Matičnog preduzeća je iskazana u EUR i koriguje se dva puta godišnje za promene u kursu RSD u odnosu na EUR.
- /ii/ Upravni odbor Matičnog preduzeća je na sednici održanoj 28. i 29. septembra 2006. godine doneo Poslovnu politiku rešavanja stambenih potreba. U saradnji sa izabranim poslovnim bankama, zaposlenima se odobravaju sledeći krediti: jednokratni zajam učešća za kredit sa grejs periodom od 5 godina, rokom otplate od 7 godina po isteku grejs perioda, sa deviznom klauzulom i kamatnom stopom od 0.1% godišnje, i obročni zajam učešća u kamati sa grejs periodom od 20 (10) godina, rokom otplate od 5 godina po isteku grejs perioda, bez devizne klauzule i sa kamatnom stopom od 0.1% godišnje.

Rukovodstvo Grupe smatra da vrednost po kojoj su krediti dati radnicima iskazani u poslovnim knjigama odgovara njihovoј tržišnoј vrednosti. Fer vrednost kredita datih zaposlenima zasniva se na novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom po kojoj bi Matično preduzeće moglo da pribavi dugoročne pozajmice i koja odgovara tržišnoj kamatnoj stopi na slične finansijske instrumente u tekućem izveštajnom periodu - 5.05% (2008. godina: 4.27% godišnje). Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" je koristilo diskontnu stopu od 5.5%.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je nominalna vrednost kredita datih zaposlenima. Navedena izloženost kreditnom riziku je limitirana, s obzirom da se naplata kredita datih zaposlenima u Grupi obezbeđuje kroz administrativne zabrane. Ni jednom kreditu nije prošao rok za naplatu niti mu je vrednost umanjena.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. ZALIHE

	2009.	2008.
	Korigovano	
Materijal, gorivo i mazivo	4,722,632	4,828,455
Rezervni delovi	1,731,385	2,687,775
Alat i inventar	2,145,632	1,341,547
Otpaci	329,445	19,507
	<hr/>	<hr/>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
Materijala i rezervnih delova	(7,648)	(17,517)
Alata i inventara u upotrebi	(1,646,565)	(1,009,719)
Otpadaka	(329,445)	(19,507)
	<hr/>	<hr/>
Roba u skladištu	198,981	338,835
Roba u maloprodaji	10,242	34,107
	<hr/>	<hr/>
Stanje na dan 31. decembra	7,154,659	8,203,483
	<hr/>	<hr/>

21. POTRAŽIVANJA

	2009.	2008.
	Korigovano	
Potraživanja od kupaca:		
Fiksna telefonija	8,584,555	7,810,449
Mobilna telefonija	12,826,839	8,511,198
Međunarodni obračun fiksnog saobraćaja	1,432,233	1,756,684
Roaming	402,213	329,730
Nacionalni roaming - VIP Mobile d.o.o.,		
Beograd	896,265	631,684
Interkonekcija	945,652	870,750
Ostala potraživanja	64,649	58,520
	<hr/>	<hr/>
	25,152,406	19,969,015
Potraživanja od povezanih pravnih lica:		
JP PTT	154,509	123,316
OTE	17,438	13,744
	<hr/>	<hr/>
	171,947	137,060
Dati avansi za zalihe i usluge	479,087	376,140
Bruto potraživanja	25,803,440	20,482,215
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
Potraživanja od kupaca (Napomena 12(c))	(10,238,495)	(6,541,391)
Datih avansa (Napomena 12(c))	(41,427)	(41,820)
	<hr/>	<hr/>
	(10,279,922)	(6,583,211)
Stanje na dan 31. decembra	15,523,518	13,899,004
	<hr/>	<hr/>

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja su najvećim delom nekamatonosna.

Grupa obračunava zakonsku zateznu kamatu kupcima svojih usluga za sva potraživanja kojima je istekao period dospeća označen na svakom telefonskom računu. Zakonska zatezna kamata se obračunava za svaki dan prekoračenja plaćanja od strane kupaca. Obračun kamata se vrši automatski, a iznos obračunate kamate je prikazan na telefonskom računu korisnika usluga.

Prosečan period naplate potraživanja od kupaca u toku 2009. godine bio je 47 dana (2008. godina: 44 dana).

Grupa poseduje određene instrumente obezbeđenja naplate potraživanja (primljene menice za date avanse).

Starosna struktura bruto potraživanja na dan 31. decembra 2009. i 2008. godine je sledeća:

	2008.	2009.	Korigovano
Do 30 dana	10,900,664	9,721,873	
Od 30 do 60 dana	2,289,706	1,921,958	
Od 60 do 180 dana	4,266,068	3,285,815	
Od 180 do 360 dana	1,953,796	1,800,337	
Preko 360 dana	6,393,206	3,752,232	
Ukupno	25,803,440	20,482,215	

Na dan 31. decembra 2009. godine, potraživanja u iznosu od RSD 15,523,518 hiljada (31. decembar 2008. godine: RSD 13,899,004 hiljade) mogu se smatrati u potpunosti naplativim.

Potraživanja čija naplata kasni manje od dva meseca ne smatraju se obezvređenima.

Na dan 31. decembra 2009. godine, potraživanja u iznosu od RSD 4,755,920 hiljada (31. decembar 2008. godine: RSD 1,916,132 hiljade) su dospela, ali ista nisu bila obezvređena. Navedena potraživanja odnose se na potraživanja od jednog broja nezavisnih kupaca za koje u skorijoj prošlosti nisu ustanovljeni propusti u plaćanju.

Na dan 31. decembra 2009. godine, potraživanja u iznosu od RSD 10,279,922 hiljade (31. decembar 2008. godine: RSD 6,583,211 hiljada) bila su obezvređena i za njih je izvršena ispravka vrednosti u iznosu od RSD 10,279,922 hiljade (31. decembar 2008. godine: RSD 6,583,211 hiljada). Procenjeno je da se može očekivati naplata dela ovih potraživanja.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Neto knjigovodstvena vrednost potraživanja na dan 31. decembra 2009. i 2008. godine iskazana je u sledećim valutama:

	2008. 2009.	Korigovano
RSD	11,386,712	9,788,137
EUR	2,022,700	2,436,519
BAM (KM)	1,866,932	1,666,001
Ostale valute	<u>247,174</u>	<u>8,347</u>
Ukupno	<u>15,523,518</u>	<u>13,899,004</u>

Koncentracija kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima nije značajna jer Grupa ima veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Shodno tome, rukovodstvo Grupe smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja.

Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na datum izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti svake gore navedene vrste potraživanja. Iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

**22. OSTALA TEKUĆA SREDSTVA I AKTIVNA
VREMENSKA RAZGRANIČENJA**

	2009.	2008. Korigovano
Ostala potraživanja po osnovu prodaje	303,898	298,804
Potraživanja za kamatu	29,072	39,286
Potraživanja od zaposlenih	90,828	370,798
Potraživanja za više plaćene poreze	35,106	35,631
Potraživanja za ratom oštećena sredstva	139,202	139,202
Potraživanja od državnih organa i organizacija	84,033	76,598
Ostala potraživanja	126,553	52,538
	808,692	1,012,857
Prethodni PDV koji se ne može odbiti u tekućem mesecu	600,674	629,363
Potraživanja za više plaćeni PDV	59,383	158,027
	660,057	787,390
Unapred plaćeni troškovi:		
Provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita	471,749	536,903
Naknada za odobrenje dugoročnog kredita	14,835	11,093
Zakup	80,246	103,073
Premije osiguranja	33,618	46,675
Naknade za licence i frekvencije	87,453	1,250
Ostalo	135,773	67,437
	823,674	766,431
Kratkoročni finansijski plasmani:		
Oročeni dinarski depoziti	190,000	60,000
Oročeni depoziti u stranoj valuti	1,277,159	1,359,030
Ostali plasmani	1,725	1,660
	1,468,884	1,420,690
Ostala tekuća sredstva, bruto i aktivna vremenska razgraničenja	3,761,307	3,987,368
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12(c))</i>		
Ostala potraživanja po osnovu prodaje	(241,585)	(240,544)
Potraživanja za kamatu	(5,116)	(5,116)
Potraživanja od zaposlenih	(5,402)	(8,928)
Potraživanja za više plaćene poreze	(358)	(331)
Potraživanja za ratom oštećena sredstva	(139,202)	(139,202)
Potraživanja od državnih organa i organizacija	(76,638)	(69,651)
Ostala potraživanja	(33,341)	(33,280)
	(501,642)	(497,052)
Stanje na dan 31. decembra	3,259,665	3,490,316

Na dan 31. decembra 2009. godine, provizije bankama po osnovu povlačenja kredita za kupovinu akcija "Telekom Srpske", kao i kredita za refinansiranje otplate Aranžmana C sindikovanog zajma odnose se na razgraničene troškove naknada za organizaciju posla za Citibank N.A., London u iznosu od RSD 408,909 hiljada (EUR 4,264,411) i naknadu za zastupništvo za EFG EuroBank Ergasias S.A., Atina u iznosu od RSD 62,840 hiljada (EUR 655,341).

Ostala tekuća sredstva su najvećim delom nekamatonosna. Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost ostalih potraživanja odgovara njihовоj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

23. OBRAČUNATI PRIHODI

	2008.	2009.	Korigovano
Nefakturisani prihodi iz međunarodnog saobraćaja:			
- fiksna telefonija	558,140	494,920	
- mobilna telefonija	765,214	814,672	
Ostali obračunati prihodi	100,192	70,625	
Stanje na dan 31. decembra	1,423,546	1,380,217	

Na dan 31. decembra 2009. godine, potraživanja za nefakturisani prihod fiksne telefonije odnose se na prihod od međunarodnog saobraćaja za mesec decembar 2009. godine u procenjenom iznosu od RSD 357,897 hiljada i neusaglašene fakture iz međunarodnog saobraćaja za period pre decembra 2009. godine u iznosu od RSD 200,243 hiljade.

Na dan 31. decembra 2009. godine, potraživanja za nefakturisani prihod mobilne telefonije odnose se na obračunate prihode od usluga roaminga za novembar i decembar 2009. godine u procenjenom iznosu od RSD 325,610 hiljada i obračunate, nefakturisane prihode po osnovu Ugovora o internacionalnom GSM roamingu - Međuoperatorski popusti u iznosu od RSD 439,604 hiljade.

24. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	2008.	2009.	Korigovano
Tekući računi	1,066,561	650,228	
Devizni računi	13,303,403	12,530,153	
Bonovi	14,834	21,933	
Stanje na dan 31.decembra	14,384,798	13,202,314	

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

25. AKCIJSKI KAPITAL

Matično preduzeće je zatvoreno akcionarsko društvo čiji se upisani i uplaćeni akcijski kapital sastoji od 1,080,000 običnih akcija nominalne vrednosti RSD 10 hiljada po akciji.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2009. i 2008. godine bila je sledeća:

	Broj akcija	U %
JP PTT Saobraćaja "Srbija", Beograd	864,000	80.0%
Hellenic Telecommunications Organisation A.E. ("OTE"), Atina	<u>216,000</u>	<u>20.0%</u>
Ukupno	<u>1,080,000</u>	<u>100.0%</u>

Većinski i konačni vlasnik Grupe je Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija", Beograd.

Ponderisan prosečan broj akcija u upotrebi za potrebe izračunavanja zarade po akciji iznosi 1,080,000, s obzirom da se broj akcija nije menjao u toku poslovne 2009. i 2008. godine.

Upisani akcijski kapital revalorizovan je svake godine, zakљуčno sa 31. decembrom 2003. godine primenom zvaničnih koeficijenata revalorizacije zasnovanih na indeksu rasta cena na malo, u skladu sa tada važećim propisima o računovodstvu Republike Srbije. Kumulirani efekti revalorizacije, evidentirani na kontu revalorizacionih rezervi, pripisani su akcijskom kapitalu na dan 1. januara 2004. godine prilikom prelaska na MRS/MSFI. Tako utvrđena vrednost akcijskog kapitala evidentirana je u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe u iznosu od RSD 82,512,552 hiljade.

Registrirani iznos akcijskog kapitala Matičnog preduzeća kod Agencije za privredne registre (broj registracije 3309/2005 od 21. februara 2005. godine) iznosi EUR 1,462,514,772,16, dok registrovana struktura akcijskog kapitala odgovara gore prikazanoj strukturi, evidentiranoj u poslovnim knjigama Matičnog preduzeća.

Osnovna zarada po akciji

	2008.	2009.	Korigovano
Dobit koja pripada vlasnicima kapitala Matičnog preduzeća (A)	12,165,259	7,925,677	
Ponderisani prosečni broj izdatih običnih akcija u toku perioda (B)	<u>1,080,000</u>	<u>1,080,000</u>	
Osnovna zarada po akciji (A/B)	11.26	7.34	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. ODLOŽENI PRIHODI

	2009.	2008.
		Korigovano
Primljeni pokloni od mesnih zajednica	2,032,337	2,217,402
Primljeni pokloni od dobavljača mobilne telefonije	1,584,733	1,437,594
Primljeni pokloni od ostalih dobavljača	221,165	381,070
Donacije	<u>371,083</u>	<u>115,894</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>4,209,318</u>	<u>4,151,960</u>

Promene na odloženim prihodima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2009.	2008.
		Korigovano
Stanje na dan 1. januara	4,151,960	4,302,297
Povećanja u toku godine - primljena sredstva bez naknade (Napomene 16 i 17)	479,953	404,881
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 7)	(464,374)	(521,612)
Kursne razlike i ostale promene	<u>41,779</u>	<u>(33,606)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>4,209,318</u>	<u>4,151,960</u>

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost odloženih prihoda odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

Grupa je u toku izveštajnog perioda primila sredstva bez naknade od sledećih pravnih lica:

	2009.	2008.
		Korigovano
Lokalne opštine	-	106,077
Nokia Siemens Networks, Finska i Austrija	423,867	172,379
Huawei Technologies Co. Ltd., Kina	5,238	36,683
Gilat Satellite Networks Ltd., Izrael	-	23,534
Ericsson, Švedska	257	26,272
Ostali	<u>50,591</u>	<u>39,936</u>
Ukupno	<u>479,953</u>	<u>404,881</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

27. DUGOROČNA REZERVISANJA

	2009.	2008. Korigovano
Rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenih	2,512,693	2,356,258
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 34(a))	141,471	126,485
Ostala rezervisanja za verovatne događaje	56,406	52,118
Stanje na dan 31. decembra	2,710,570	2,534,861

Promene na dugoročnim rezervisanjima prikazane su u sledećoj tabeli:

	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na dan					
1. januara 2008. godine	787,468	1,232,533	73,707	46,610	2,140,318
Rezervisanja u toku godine (Napomena 12)	128,030	259,697	97,459	-	485,186
Iskorišćena rezervisanja	(6,368)	(89,398)	(30,455)	-	(126,221)
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 7)	(8,557)	(188)	(16,843)	-	(25,588)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	20,623	32,418	2,617	5,508	61,166
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine, korigovano	921,196	1,435,062	126,485	52,118	2,534,861
Rezervisanja u toku godine (Napomena 12)	103,262	173,723	31,934	-	308,919
Iskorišćena rezervisanja	(9,787)	(90,560)	(7,992)	-	(108,339)
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 7)	(18,587)	(42,898)	(10,361)	-	(71,846)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	16,470	24,812	1,405	4,288	46,975
Stanje na dan					
31. decembra 2009. godine	1,012,554	1,500,139	141,471	56,406	2,710,570

Grupa je formirala rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade na bazi izveštaja nezavisnih aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2009. i 2008. godine, i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima Grupe, na osnovu prepostavki koje su primenjive na ekonomsko okruženje u kome posluju Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća.

U Matičnom preduzeću, prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 10% koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi ostvarenoj kupovinom državnih obveznica stare devizne štednje čiji je garant Republika Srbija. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Matičnog preduzeća i prepostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 8% godišnje, što je 2% iznad projektovane dugoročne stope inflacije i stope fluktuacije zaposlenih, koja se u zavisnosti od dužine radnog staža, kreće u rasponu od 1.5% do 4% godišnje.

Dugoročna rezervisanja za sudske sporove formirana su na osnovu procene ishoda sporova od strane stručnih pravnih službi Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA

(a) Struktura obaveza po kreditima

	2008. 2009.	Korigovano
Dugoročni krediti		
<i>Finansijski krediti od:</i>		
- banaka u zemlji	1,138,680	1,165,546
- banaka u inostranstvu	30,366,179	32,752,890
- drugih finansijskih institucija	95,729	469,674
	<u>31,600,588</u>	<u>34,388,110</u>
<i>Robni krediti</i>	<u>21,349,074</u>	<u>22,336,745</u>
<i>Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti</i>	<u>52,949,662</u>	<u>56,724,855</u>
Ostale dugoročne finansijske obaveze	2,454,986	1,762,777
Ukupno	<u>55,404,648</u>	<u>58,487,632</u>
 Tekuća dospeća dugoročnih kredita		
Krediti od banaka u zemlji	3,031,197	2,272,933
Krediti od banaka u inostranstvu	17,066,873	23,504,315
Krediti od drugih finansijskih institucija	412,579	703,457
Robni krediti	10,418,963	8,361,662
Ostale finansijske obaveze	601,070	525,967
Ukupno	<u>31,530,682</u>	<u>35,368,334</u>
 Stanje na dan 31. decembra	<u>86,935,330</u>	<u>93,855,966</u>

Fer vrednost obaveza po dugoročnim kreditima, koja je bazirana na tokovima gotovine diskontovanim stopom koja se zasniva na kamatnoj stopi od 5.05% (2008. godina: 4.27%), iznosi RSD 50,401,076 hiljada na dan 31. decembra 2009. godine (31. decembar 2008. godine: RSD 56,149,361 hiljada).

Fer vrednost kratkoročnih kredita jednaka je njihovom knjigovodstvenom iznosu.

(b) Ročnost dospeća kredita

	2008. 2009.	Korigovano
Do 1 godine - tekuća dospeća	31,530,682	35,368,334
Od 1 do 2 godine	19,458,542	15,325,477
Od 2 do 3 godine	24,312,492	12,587,958
Od 3 do 4 godine	4,619,569	22,034,675
Od 4 do 5 godina	3,386,923	3,454,186
Preko 5 godina	3,627,122	5,085,336
 Stanje na dan 31. decembra	<u>86,935,330</u>	<u>93,855,966</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima

	Valuta	<u>31.12.2009.</u>		<u>31.12.2008. Korigovano</u>	
		<u>U valutu</u>	<u>U RSD '000</u>	<u>U valutu</u>	<u>U RSD '000</u>
/i/ Krediti od banaka u zemlji					
Banka Intesa a.d., Beograd	EUR	33,000,000	3,165,193	17,000,000	1,510,736
Alpha Bank Srbija a.d., Beograd	EUR	7,000,000	673,236	17,000,000	1,510,736
Vojvođanska banka a.d., Novi Sad	EUR	3,125,000	299,653	4,375,000	387,629
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	EUR	331,582	31,795	331,582	29,378
		<u>43,456,582</u>	<u>4,169,877</u>	<u>38,706,582</u>	<u>3,438,479</u>
/ii/ Krediti od banaka u inostranstvu					
Citibank N.A., Velika Britanija	EUR	330,040,000	31,647,140	590,000,000	52,274,590
Alpha Bank A.E., Velika Britanija	EUR	120,000,000	11,506,656	-	-
NLB banka d.d., Slovenija	EUR	22,727,273	2,179,291	25,000,000	2,215,025
EFG New Europe Funding, Holandija	EUR	16,900,000	1,620,520	19,950,000	1,767,590
Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Crna Gora	EUR	5,000,000	479,444	-	-
		<u>494,667,273</u>	<u>47,433,051</u>	<u>634,950,000</u>	<u>56,257,205</u>
/iii/ Krediti od drugih finansijskih institucija					
EBRD	EUR	5,301,007	508,308	13,240,605	1,173,132
		<u>5,301,007</u>	<u>508,308</u>	<u>13,240,605</u>	<u>1,173,132</u>
/iv/ Robni krediti u inostranstvu					
BNP Paribas, filijala London	EUR	43,116,986	4,134,436	54,651,034	4,842,136
KfW, Nemačka	EUR	13,574,954	1,301,686	21,573,317	1,911,417
Nokia Siemens, Finska, Austrija i Holandija	EUR	70,381,218	6,748,771	54,700,061	4,846,480
Ericsson Credit A.B., Švedska	EUR	27,228,401	2,610,899	27,190,987	2,409,149
Calyon S.A., Švedska	EUR	39,697,638	3,806,559	45,958,640	4,071,981
Huawei Technologies Co. Ltd., Kina	EUR	42,581,832	4,083,121	31,754,769	2,813,504
Alcatel Lucent S.A., Francuska	EUR	4,215,801	404,248	340,662	30,183
OTP bank plc, Mađarska	EUR	1,593,620	152,810	1,859,224	164,729
NEC Europe Ltd., Mađarska	EUR	504,716	48,397	807,546	71,549
Sitronics, Češka	EUR	2,531,667	242,759	3,156,936	279,708
Intracom S.A., Grčka	EUR	4,859,134	465,937	3,354,746	297,234
Skandinaviska Enskilda Banka, Švedska	EUR	8,860,514	849,624	-	-
Commerzbank AG, filijala Hamburg	EUR	5,496,722	527,074	-	-
EuroBank EFG Factors S.A., Grčka	EUR	1,956,987	187,653	-	-
Vlada Kraljevine Španije (Alcatel)	USD	1,144,300	76,529	1,144,300	71,915
Vlada Kraljevine Španije (Amper)	USD	1,111,990	74,368	1,111,990	69,885
Alcatel Lucent Italia S.p.A., Italija	EUR	1,563,788	149,950	1,978,187	175,269
Unicredit Bank Austria AG, Slovačka	EUR	1,923,354	184,428	-	-
Elsag Datamat S.p.A., Italija	EUR	107,091	10,266	-	-
Gilat Satellite Networks, Izrael	EUR	-	-	235,875	20,901
/v/ Ostali robni krediti			<u>5,708,523</u>		<u>8,622,366</u>
Ukupno robni krediti			<u>31,768,038</u>		<u>30,698,406</u>
/vi/ Ostale dugoročne finansijske obaveze			<u>3,056,056</u>		<u>2,288,744</u>
Ukupno krediti			86,935,330		93,855,966
Minus: Tekuća dospeća dugoročnih kredita					
Krediti od banaka u zemlji			(3,031,197)		(2,272,933)
Krediti od banaka u inostranstvu			(17,066,873)		(23,504,315)
Krediti od finansijskih institucija			(412,579)		(703,457)
Robni krediti			(10,418,963)		(8,361,662)
Ostale finansijske obaveze			(601,070)		(525,967)
			<u>(31,530,682)</u>		<u>(35,368,334)</u>
Ukupno dugoročni krediti			55,404,648		58,487,632

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

Na dugoročne kredite u stranoj valuti odobrene od domaćih banaka Grupa plaća kamatu u rasponu od Euribor uvećan za 1.3% do Euribor uvećan za 4.5% na godišnjem nivou. Kamatne stope na kredite odobrene od inostranih banaka i dobavljača kreću se u rasponu od Euribor do Euribor uvećan za 4.35% na godišnjem nivou, osim za kredit koji je Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" odobren od NLB banke d.d., Ljubljana čija kamatna stopa iznosi tromesečni Euribor uvećan za 2.25% i robni kredit odobren od Ericsson Credit A.B., Švedska čija kamatna stopa iznosi tromesečni Euribor uvećan za 2.5%. Na dugoročni kredit odobren Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" od strane EBRD, obračunava se kamata po stopi koja iznosi šestomesečni Euribor uvećan za 2.5%. Na robne kredite dobavljača u zemlji Grupa plaća kamatu po stopi od Euribor uvećan za 0.8% do Euribor uvećan za 2% na godišnjem nivou.

Krediti odobreni od strane banaka dospevaju do 2017. godine, dok krediti od dobavljača dospevaju do 2035. godine.

Grupa navedene obaveze po kreditima plaća u skladu sa ugovorenom dinamikom, odnosno shodno utvrđenim anuitetnim planovima. Rukovodstvo očekuje da će Grupa biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispunи u skladu sa utvrđenim rokovima.

Grupa ne primenjuje računovodstvo zaštite od rizika i nije ušla ni u jedan aranžman zaštite od rizika u pogledu svojih deviznih obaveza ili izloženosti riziku od promene kamatnih stopa.

- /i/ Obaveze prema Banca Intesa a.d., Beograd na dan 31. decembra 2009. godine (RSD 3,165,193 hiljade) se najvećim delom odnose na Ugovor o kreditu u iznosu od RSD 2,876,664 hiljade, koji je Matično preduzeće zaključilo sa Banca Intesa a.d., Beograd kako bi obezbedilo deo sredstava za refinansiranje otplate Aranžmana C sindikovanog zajma od Citibank N.A., London. Matično preduzeće je povuklo ukupna sredstva po kreditu u iznosu od EUR 30 miliona dana 20. maja 2009. godine. Period otplate kredita je dve godine od povlačenja sredstava.

Ugovorom o kreditu sa Banca Intesa a.d., Beograd definisana je obaveza Matičnog preduzeća da dostavlja revidirane godišnje konsolidovane finansijske izveštaje i revidirane godišnje finansijske izveštaje, kao i polugodišnje finansijske izveštaje za određeni šestomesečni period. Ugovorom o kreditu definisana je i obaveza Matičnog preduzeća da se pridržava određenih finansijskih pokazatelja, od kojih su najvažniji Pokriće duga i Pokriće kamate. Matično preduzeće je na dan 31. decembra 2009. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Obaveze po kreditu prema Beobanci a.d. u stečaju, Beograd u iznosu od RSD 31,795 hiljada na dan 31. decembra 2009. godine odnose se na dug koji je bivša Narodna banka Jugoslavije ("NBJ"), za račun Beobanke a.d. u stečaju, Beograd, kao garanta i Matičnog preduzeća, kao glavnog dužnika, izmirila prema LHB banci, Frankfurt, putem prebijanja na svom računu kod LHB banke. Imajući u vidu da su depoziti NBJ kod LHB banke predmet sukcesije, kao i da pitanje rešavanja otplate preostalog dela kredita još uvek nije rešeno, Matično preduzeće nije u mogućnosti da izvrši regulisanje svojih obaveza, iako se obratilo poveriocu sa zahtevom za jednokratnom isplatom obaveza po navedenom osnovu.

Kao sredstvo obezbeđenja po kreditima od banaka u zemlji Grupa je izdala 32 blanko solo menice (Napomena 31(a)).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

- /ii/ U cilju finansiranja kupovine 65% akcijskog kapitala "Telekom Srpske", Matično preduzeće je dana 24. maja 2007. godine skloplilo Ugovor o dugoročnim i revolving kreditnim aranžmanima (sindikovani zajam) sa Citibank N.A., London (Organizator posla), finansijskim institucijama (originalni zajmodavci - 21 banka) i EFG EuroBank Ergasias S.A., Atina (Zastupnik). Ukupan iznos sindikovanog zajma je EUR 700 miliona, od čega Aranžmani A i C iznose po EUR 300 miliona, a revolving aranžman iznosi EUR 100 miliona. Period otplate za aranžman A i revolving aranžman je 60 meseci nakon potpisivanja Ugovora, a za aranžman C 24 meseca nakon potpisivanja Ugovora. Matično preduzeće je povuklo ukupna sredstva po kreditu i u decembru 2008. godine prevremeno otplatilo deo sredstava po aranžmanu C u iznosu od EUR 110 miliona. Pored toga, Matično preduzeće je u maju 2009. godine otplatilo preostali iznos od EUR 190 miliona po Aranžmanu C i deo Aranžmana A u iznosu od EUR 34.98 miliona. U novembru 2009. godine, Matično preduzeće je otplatilo deo Aranžmana A u iznosu od EUR 34.98 miliona.

Ugovorom o kreditu sa Citibank N.A., London definisana je obaveza Matičnog preduzeća da dostavlja revidirane godišnje konsolidovane finansijske izveštaje i revidirane godišnje finansijske izveštaje, kao i finansijske izveštaje za određeni kvartalni period. Ugovorom o kreditu definisana je i obaveza Matičnog preduzeća da se pridržava određenih finansijskih pokazatelja, od kojih su najvažniji Pokriće duga i Pokriće kamate. Matično preduzeće je na dan 31. decembra 2009. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Kako bi obezbedilo sredstva za refinansiranje otplate Aranžmana C sindikovanog zajma od Citibank N.A., London, Matično preduzeće je 18. maja 2009. godine skloplilo Ugovor sa Alpha Bank A.E., London (Organizator posla), finansijskim institucijama (originalni zajmodavci - 6 banaka) i EFG EuroBank Ergasias S.A., Atina (Zastupnik). Matično preduzeće je povuklo ukupna sredstva po kreditu u iznosu od EUR 120 miliona dana 26. maja 2009. godine. Period otplate kredita je 24 meseca od datuma prvog povlačenja sredstava.

Ugovorom o kreditu sa Alpha Bank A.E., London definisana je obaveza Matičnog preduzeća da dostavlja revidirane godišnje konsolidovane finansijske izveštaje i revidirane godišnje finansijske izveštaje, kao i finansijske izveštaje za određeni kvartalni period. Ugovorom o kreditu, definisana je i obaveza Matičnog preduzeća da se pridržava određenih finansijskih pokazatelja, od kojih su najvažniji Pokriće duga i Pokriće kamate. Matično preduzeće je na dan 31. decembra 2009. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Obaveze prema NLB banchi d.d., Ljubljana, Slovenija, po osnovu dugoročno odobrenog kredita u iznosu od RSD 2,179,290 hiljada na dan 31. decembra 2009. godine, odnose se na kreditni aranžman za kupovinu GSM/UMTS licence, nabavku telekomunikacione opreme i finansiranje početnih troškova. Kao sredstvo obezbeđenja otplate navedenog kredita uspostavljena je zaloga na Licenci GSM/UMTS br. 01-124 izdatoj od Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost Republike Crne Gore i registrovane pod brojem R-07062000034 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 16). Pored toga, sredstvo obezbeđenja uredne otplate kredita predstavlja i zaloga nad 85% udela u Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" registrovana pod brojem R-07062000026 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici, kao i zaloga nad telekomunikacionom opremom nabavljenom od Ericsson A.B., Švedska registrovana pod brojem R-08092400020 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 17) i 10 overenih menica sa klauzulom uz menično ovlašćenje.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) **Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)**

- /ii/ Obaveze prema Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Podgorica u iznosu od RSD 479,444 hiljade na dan 31. decembra 2009. godine, odnose se na kreditni aranžman za refinansiranje postojećih obaveza za isporučene telefone u 2007. godini. Sredstvo obezbeđenja uredne otplate kredita predstavlja zaloga nad telekomunikacionom opremom nabavljenom od inostranog dobavljača Intracom S.A. Telecom Solution, Grčka, registrovana pod brojem R-09061800166 u Registru zaloge Privrednog suda u Podgorici (Napomena 17) i 20 overenih menica sa klauzulom uz menično ovlašćenje.

Kao sredstvo obezbeđenja po kreditima od banaka u inostranstvu (EFG New Europe Funding, Holandija), Matično preduzeće je izdalo 10 blanko solo menica (Napomena 31(a)).

- /iii/ Obaveza po osnovu kredita prema EBRD u ukupnom iznosu od RSD 508,308 hiljada na dan 31. decembra 2009. godine odnosi se na dva kredita odobrena Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" u toku 1998. i 2002. godine za potrebe hitne rekonstrukcije telekomunikacija.
- /iv/ Kao sredstvo obezbeđenja po pojedinim kreditima dobijenim od KfW, Nemačka (RSD 22,002 hiljade), na dan 31. decembra 2009. godine, izdate su neopozive i bezuslovne platne garancije na prvi poziv, u korist kreditora od strane Banca Intesa a.d., Beograd (Napomena 31(b)). Garancije obezbeđuju otplatu celokupnih iznosa kredita i izdate su sa rokom važenja do potpune otplate kredita.

Kao sredstvo obezbeđenja po kreditima odobrenim od Ericsson Credit A.B., Švedska, uspostavljeno je založno pravo na opremi Matičnog preduzeća (Napomena 17). Založno pravo upisano je u Registru založnog prava kod Agencije za privredne registre, na osnovu odgovarajućih Ugovora i Rešenja Agencije. Obaveze prema Ericsson Credit A.B., Švedska prenete su u toku 2006. i 2007. godine na BNP Paribas, filijala London i iste na dan 31. decembra 2009. godine iznose RSD 4,134,436 hiljada. Promena založnog poverioca još uvek nije izvršena u Registru založnog prava. Ugovorima o kreditu sa Ericsson Credit A.B., Švedska i BNP Paribas, filijala London, definisana je obaveza Matičnog preduzeća da se pridržava određenih finansijskih pokazatelja. Matično preduzeće je na dan 31. decembra 2009. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Kao sredstvo obezbeđenja po osnovu dugoročnog kredita odobrenog od strane Ericsson Credit A.B., Švedska u iznosu od RSD 569,475 hiljada na dan 31. decembra 2009. godine, registrovana je zaloga I reda na telekomunikacionoj opremi Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel", nabavljenoj od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska, pod registracionim brojem R-08092400046 u Registru zaloge Privrednog suda u Podgorici (Napomena 17).

Pored toga, kao sredstvo obezbeđenja po osnovu dugoročnog kredita odobrenog od strane Ericsson Credit A.B., Švedska u iznosu od RSD 2,073,334 hiljade registrovana je zaloga I reda na telekomunikacionoj opremi Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel", nabavljenoj od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska, pod registracionim brojem R-08092400053 u Registru zaloge Privrednog suda u Podgorici. Navedeni dugoročni kredit je delimično otplaćen i obaveza na dan 31. decembra 2009. godine iznosi RSD 1,784,067 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) **Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)**

- /v/ Ostali robni krediti iskazani na dan 31. decembra 2009. godine iznose RSD 5,708,523 hiljade (31. decembar 2008. godine: RSD 8,622,366 hiljada). Ukupna ugovorena vrednost radova uglavnom se finansira sa 15% avansa, a 85% se finansira iz kredita izvođača radova. Period otplate navedenog iznosa kredita, kao i grejs period zavise od ugovorene vrednosti kredita. Robni krediti po ovom osnovu uglavnom su obezbeđeni odgovarajućim brojem blanko menica koje su izdate u korist izvođača radova (Napomena 31(a)).
- /vi/ Ostale finansijske obaveze se na dan 31. decembra 2009. godine najvećim delom odnose na obaveze po osnovu GSM i UMTS licenci koje su dodeljene Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" od strane Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, u iznosu od RSD 1,902,415 hiljada (KM 38.8 miliona), odnosno RSD 1,148,908 hiljada (KM 23.4 miliona).
- /vii/ Nepovučeni iznos odobrenih robnih kredita na dan 31. decembra 2009. godine iznosi RSD 2,997,133 hiljade (31. decembar 2008. godine: RSD 6,794,804 hiljade). Najveći deo ovih kredita je sa promenljivom kamatnom stopom.

Neiskorišćene kreditne linije sa rokom isteka do jedne godine iznose RSD 93,790 hiljada (31. decembar 2008. godine: RSD 129,980 hiljada), a sa rokom isteka preko jedne godine do pet godina RSD 2,903,343 hiljade (31. decembar 2008. godine: RSD 6,664,824 hiljade).

29. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	2009.	2008. Korigovano
Dobavljači za opremu i usluge	9,364,159	9,844,225
Dobavljači za telekomunikacione usluge:		
- fiksna telefonija	701,860	1,269,420
- mobilna telefonija	324,704	278,807
- interkonekcija	85	78,386
Dobavljači - povezana pravna lica	488,424	497,421
Primljeni avansi	<u>329,983</u>	<u>302,942</u>
 Stanje na dan 31. decembra	11,209,215	12,271,201

Na dan 31. decembra 2009. godine, obaveze iz poslovanja u iznosu od RSD 5,814,767 hiljada (31. decembar 2008. godine: RSD 6,632,391 hiljada) izražene su u stranoj valutti i to najvećim delom u EUR.

Obaveze prema dobavljačima su nekamatonosne. Grupa redovno izmiruje svoje obaveze prema dobavljačima.

Prosečan period plaćanja obaveza prema dobavljačima u toku 2009. godine je bio 71 dan (2008. godina: 85 dana).

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana vrednost obaveza prema dobavljačima odražava njihovu tržišnu vrednost na dan izveštavanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

**30. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA
VREMENSKA RAZGRANIČENJA**

	2009.	2008. Korigovano
Ostale obaveze		
Obaveze za zarade i naknade zarada	466,456	890,517
Obaveze po osnovu kamata	110,175	69,576
Obaveze za dividende	335,497	174,944
Obaveze prema zaposlenima	20,440	163,810
Obaveze prema članovima Upravnog odbora	352	-
Ostale obaveze	<u>188,277</u>	<u>203,062</u>
	<u>1,121,197</u>	<u>1,501,909</u>
Pasivna vremenska razgraničenja		
Obračunati troškovi međunarodnog saobraćaja:		
Fiksni saobraćaj (a)	207,347	206,005
Roaming (b)	<u>796,556</u>	<u>744,531</u>
	<u>1,003,903</u>	<u>950,536</u>
Obračunati ostali troškovi:		
Obračunato učešće zaposlenih u dobiti	1,346,284	1,206,390
Obračunati troškovi prenetih godišnjih odmora	346,994	342,660
Obračunate obaveze za kamate (c)	396,310	568,389
Obračunati drugi troškovi (d)	<u>6,293,092</u>	<u>4,452,497</u>
	<u>8,382,680</u>	<u>6,569,936</u>
Obračunati prihodi budućeg perioda:		
Unapred naplaćeni prihodi mobilne telefonije	971,495	1,154,180
Razgraničeni prihodi po osnovu nacionalnog roaminga	-	10,260
Unapred naplaćeni prihodi po osnovu prodaje čip kartica	95,972	118,686
Preplata za fiksni telefonski priključak	589,317	575,559
Preplata za posebne telefonske usluge	71,510	64,077
Ostali obračunati prihodi	<u>18,219</u>	<u>204</u>
	<u>1,746,513</u>	<u>1,922,966</u>
Razgraničene obaveze za PDV	157,618	263,086
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda (e)	<u>1,204,010</u>	<u>659,192</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>13,615,921</u>	<u>11,867,625</u>

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

- (a) Na dan 31. decembra 2009. godine, obračunati troškovi fiksног međunarodnog saobraćaja u iznosu od RSD 207,347 hiljada odnose se na nefakturisane troškove međunarodnog saobraćaja za mesec decembar 2009. godine u procenjenom iznosu od RSD 157,449 hiljada, kao i neusaglašene fakture po osnovu međunarodnog saobraćaja za period pre decembra 2009. godine u iznosu od RSD 49,898 hiljada.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

**30. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA
VREMENSKA RAZGRANIČENJA (Nastavak)**

- (b) Na dan 31. decembra 2009. godine, obračunati troškovi roaminga u iznosu od RSD 796,556 hiljada odnose se na nefakturisane usluge roaminga za novembar i decembar 2009. godine u procenjenom iznosu od RSD 230,120 hiljada, kao i obračunate nefakturisane rashode po osnovu Ugovora o internacionalnom GSM roamingu - Međuoperatorski popusti u iznosu od RSD 566,436 hiljada.
- (c) Obračunate obaveze za kamate na dan 31. decembra 2009. godine uključuju iznos od RSD 103,931 hiljadu, koji se odnosi na obračunate kamate po osnovu sindikovanog zajma dobijenog od Citibank N.A., London.
- (d) Obračunati drugi troškovi u iznosu od RSD 6,293,092 hiljade na dan 31. decembra 2009. godine, odnose se najvećim delom na procenjene, nefakturisane troškove usluga izvršene od strane dobavljača u toku 2009. godine.

Navedeni iznos obračunatih drugih troškova na dan 31. decembra 2009. godine uključuje i obračunate obaveze po osnovu poreza na imovinu na telekomunikacionu kablovsku mrežu i kablovsku infrastrukturu za period od 2005. do 2009. godine u iznosu od RSD 985,812 hiljada sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

- (e) Vlada Republike Srbije je pripremila set mera za smanjenje budžetskog deficitta za 2009. godinu, koje obuhvataju i uvođenje dodatnog privremenog poreza na usluge mobilne telefonije od 10% od 1. juna 2009. godine. Mobilni operatori su dužni da do 15. u mesecu plate pripadajući porez na upotrebu mobilnih telefona, i to za unapred naplaćene usluge (prepaid), odnosno naplaćene račune (postpaid) u prethodnom mesecu.

Na dan 31. decembra 2009. godine, Grupa je obračunala porez po ovom osnovu u iznosu od RSD 564,948 hiljada, koji je evidentiran u okviru Obaveza po osnovu PDV-a i ostalih javnih prihoda.

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	2009.	2008. Korigovano
Date menice (a)	11,606,023	17,960,103
Garancije za račun Grupe (b)	27,843	4,193,385
Nekretnine i oprema u likvidaciji	1,872,328	3,357,374
Tuđa oprema - privremeni uvoz	15,171	64,177
Telefonske kartice	12,568	6,175
Kartice za dopunu mobilnih telefona	172,900	273,871
Ostalo	3,459,288	2,677,824
 Stanje na dan 31. decembra	17,166,121	28,532,909

- (a) Date menice izdate su u korist banaka, državnih organa i dobavljača kao instrument obezbeđenja plaćanja dospelih obaveza po osnovu primljenih finansijskih i robnih kredita, odnosno po osnovu redovnog poslovanja. Date menice u korist državnih organa su sredstva obezbeđenja plaćanja obaveza Ministarstvu finansija Republike Srbije po kreditima od EBRD i Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine za GSM licencu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)

- (a) Pregled izdatih menica prikazan je u narednoj tabeli:

	2008. 2009.	Korigovano
Menice izdate u korist:		
- banaka	4,711,697	6,768,669
- državnih organa	3,066,602	3,150,639
- dobavljača	<u>3,827,724</u>	<u>8,040,795</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>11,606,023</u>	<u>17,960,103</u>

- (b) Primljene garancije predstavljaju garancije izdate od strane sledećih domaćih banaka za račun Grupe, kao sredstvo obezbeđenja za robne kredite i ostale obaveze prema inostranim bankama i dobavljačima:

	2008. 2009.	Korigovano
Eurobank EFG a.d., Beograd	-	1,551,488
Piraeus banka a.d., Beograd	-	1,224,846
Societe Generale banka Srbija a.d., Beograd	1,301	817,430
Vojvođanska banka a.d., Novi Sad - filijala Beograd	-	489,938
Banca Intesa a.d., Beograd	22,002	103,334
Vojvođanska banka a.d., Novi Sad	-	6,349
AIK banka a.d., Beograd	756	-
NLB Montenegro banka a.d., Podgorica	<u>3,784</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>27,843</u>	<u>4,193,385</u>

Navedene platne garancije obuhvataju:

- Garancije izdate od strane Banca Intesa a.d., Beograd u korist KfW, Nemačka, po osnovu nabavke opreme na kredit. Garancije su izdate sa rokom do potpune otplate kredita.
- Garancije za račun Matičnog preduzeća, izdate u korist Direkcije za privatizaciju Republike Srpske (garancije Eurobank EFG a.d., Beograd, Piraeus banke a.d., Beograd, Societe Generale banke Srbija a.d., Beograd i Vojvođanske banke a.d., Novi Sad - filijala Beograd), po osnovu obezbeđenja za ispunjenje investicione obaveze i isplatu dividendi "Telekom Srpske", izdate su sa rokom važenja do 19. septembra 2008. godine. Na osnovu dobijene saglasnosti Vlade Republike Srpske o produženju roka za ispunjenje investicione obaveze po Ugovoru o kupovini i prodaji akcija, Matično preduzeće je izvršilo produženje roka važenja postojećih bankarskih garancija do 19. aprila 2009. godine. Iako je Matično preduzeće izvršilo investicionu obavezu krajem 2008. godine, garancije su bile na snazi do izdavanja potvrde o ispunjenju navedene obaveze od strane nezavisnog revizora. Dana 9. aprila 2009. godine, predstavnici Investiciono-razvojne banke Republike Srpske a.d. su izvršili uvid u realizaciju ugovornih obaveza Matičnog preduzeća i sačinili Zapisnik o kontroli izvršenja obaveza iz Ugovora o kupovini i prodaji broj 124-01/07 od 19. januara 2007. godine i Aneksa broj 1 od 22. jula 2008. godine za period od 18. juna 2007. do 18. marta 2009. godine ("Period kontrole") broj 10/01-12-18/09 od 15. aprila 2009. godine u kome je konstatovano da je Matično preduzeće za navedeni period kontrole izvršilo ugovorne obaveze, tako da navedene garancije više nisu na snazi. Shodno tome, garancije u iznosu od RSD 4,082,820 hiljada, što predstavlja dinarsku protivvrednost od EUR 50 miliona, isknjižene su iz vanbilansne evidencije Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

32. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

- (a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2009. i 2008. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima (Napomena 25) prikazana su u sledećoj tabeli:

	2009.	2008. Korigovano
POTRAŽIVANJA		
<i>Bruto potraživanja od kupaca (Napomena 21):</i>		
- JP PTT	154,509	123,316
- OTE	<u>17,438</u>	<u>13,744</u>
	<u>171,947</u>	<u>137,060</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti potraživanja od JP PTT</i>	<u>(471)</u>	<u>(9,916)</u>
Ukupno	<u>171,476</u>	<u>127,144</u>
<i>Dati avansi:</i>		
- JP PTT	168	121
<i>Minus: Ispravka vrednosti datih avansa</i>	<u>-</u>	<u>(26)</u>
Ukupno	<u>168</u>	<u>95</u>
<i>Ostala potraživanja i obračunati prihodi:</i>		
<i>JP PTT:</i>		
- ostala potraživanja	<u>1,141</u>	<u>364</u>
	<u>1,141</u>	<u>364</u>
<i>OTE:</i>		
- obračunati prihodi iz međunarodnog obračuna	<u>24,618</u>	<u>22,292</u>
	<u>24,618</u>	<u>22,292</u>
Ukupno	<u>25,759</u>	<u>22,656</u>
Ukupna potraživanja i obračunati prihodi	<u>197,403</u>	<u>149,895</u>

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje i dospevaju u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma prodaje, odnosno pružanja usluga. Potraživanja po svojoj prirodi nisu obezbeđena i nemaju kamatu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

32. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (Nastavak)

(a) **Potraživanja i obaveze (Nastavak)**

	2009.	2008. Korigovano
OBAVEZE		
<i>Obaveze prema dobavljačima (Napomena 29):</i>		
- JP PTT	484,797	486,186
- OTE	<u>3,627</u>	<u>11,235</u>
Ukupno	<u>488,424</u>	<u>497,421</u>
<i>Ostale obaveze i pasivna vremenska razgraničenja:</i>		
JP PTT:		
- unapred naplaćeni prihodi za TT usluge	2,783	2,829
- obračunati troškovi	<u>-</u>	<u>5,584</u>
	<u>2,783</u>	<u>8,413</u>
OTE:		
- obračunati troškovi iz međunarodnog obračuna	<u>9,488</u>	<u>11,957</u>
	<u>9,488</u>	<u>11,957</u>
Ukupno	<u>12,271</u>	<u>20,370</u>
Ukupne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	<u>500,695</u>	<u>517,791</u>

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma kupovine, odnosno pružanja usluge. Obaveze ne sadrže kamatu.

Prethodno navedena stanja potraživanja i obaveza, kao i iznosi prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim pravnim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti. Transakcije kupovine i prodaje sa povezanim pravnim licima se obavljaju po uobičajenim tržišnim uslovima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

32. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (Nastavak)

- (b) Transakcije sa akcionarima, odnosno prihodi i rashodi nastali u 2009. i 2008. godini prikazani su u sledećoj tabeli:

	2008.	2009.	Korigovano
JP PTT			
Prihodi:			
Prihodi od fiksne telefonije, interneta i ostalih usluga	309,391	330,802	
Prihodi od mobilne telefonije	85,551	94,541	
FTO i održavanje higijene	512,821	633,696	
Ukidanje ispravke vrednosti potraživanja	8,662	55,056	
Ostalo	127	12,506	
	916,552	1,126,601	
Rashodi:			
Zakup	(2,314,370)	(2,004,384)	
Troškovi dostave i naplate telefonskih računa i telegrama	(1,324,017)	(1,208,864)	
Usluge štampanja	(5,463)	(40,010)	
Električna energija	(312,098)	(249,762)	
Elektronska obrada podataka	(70,660)	(103,200)	
Naknada za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta	(17,101)	(124,444)	
PTT usluge	(27,413)	(59,499)	
Ispravka vrednosti potraživanja	-	(44,917)	
Komunalne usluge	(38,930)	(29,679)	
Održavanje	(73,255)	(36,573)	
Usluge CALL centra	(22,589)	(19,658)	
Troškovi provizije	(8,576)	(9,190)	
Ostalo	(6,066)	(6,814)	
	(4,220,538)	(3,936,994)	
Neto rashodi	(3,303,986)	(2,810,393)	
OTE			
Prihodi:			
Međunarodni obračun	148,245	173,949	
	148,245	173,949	
Rashodi:			
Međunarodni obračun	(57,487)	(88,490)	
	(57,487)	(88,490)	
Neto prihodi	90,758	85,459	
Ukupni rashodi, neto	(3,213,228)	(2,724,934)	

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

32. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (Nastavak)

- (c) **Zarade i ostale naknade direktora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Grupe (generalni direktori, zamenik generalnog direktora, direktori direkcija, funkcija i sektora) u 2009. i 2008. godini prikazane su u sledećoj tabeli:**

	2008.	2009.	Korigovano
Bruto zarade i naknade zarada	424,868	409,269	
Naknade troškova službenih putovanja	26,484	20,364	
Odobreni stambeni krediti	181,517	167,632	
Učešće u dobiti	68,600	80,816	
Krediti za otkup službenih automobila	29,855	31,227	
Isplaćene jubilarne nagrade	676	712	
 Ukupno	 732,000	 710,020	

Stambeni krediti dati rukovodstvu odobreni su na period od najviše 25 godina, uz mesečnu otplatu kredita i uslove koji važe za sve zaposlene u Grupi (Napomena 19).

Krediti dati rukovodstvu i ostalom rukovodećem osoblju Grupe nisu obezvređeni.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

33. PREUZETE OBAVEZE

Preuzete obaveze Grupe prikazane su u sledećem pregledu:

	2008.	2009.	Korigovano
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (a)	18,175,010	8,646,017	
Ugovorene obaveze za izgradnju mobilne i fiksne mreže (b)	<u>2,997,133</u>	<u>6,794,804</u>	
Stanje na dan 31. decembra	<u>21,172,143</u>	<u>15,440,821</u>	

- (a) Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora, zemljišta, vodova i radio baznih stanica po osnovu zaključenih ugovora. Period zakupa je između 1 i 99 godina, a većina ugovora o zakupu može da se obnovi na kraju perioda zakupa po tržišnoj ceni.

Buduća minimalna plaćanja po osnovu zakupnina prikazana su kako sledi:

	2008.	2009.	Korigovano
Do 1 godine	9,228,736	1,380,042	
Od 1 do 5 godina	5,899,296	4,203,420	
Preko 5 godina	<u>3,046,978</u>	<u>3,062,555</u>	
	<u>18,175,010</u>	<u>8,646,017</u>	

Obaveze po osnovu operativnog lizinga ne uključuju preuzete obaveze prema povezanom pravnom licu JP PTT, imajući u vidu da je Ugovor o zakupu sa Matičnim preduzećem zaključen na neodređeno vreme. Navedenim ugovorom je definisan mesečni iznos zakupnine od EUR 2,034,284.

- (b) Ugovorene obaveze u vezi sa izgradnjom mobilne i fiksne mreže se odnose na izgradnju i proširenje kapaciteta mobilne i fiksne telefonije, u skladu sa zaključenim ugovorima sa domaćim i inostranim isporučiocima opreme i kreditorima. Radi se o ugovorenim, nerealizovanim isporukama na dan izveštavanja. Navedene obaveze najvećim delom dospevaju u periodu od jedne do pet godina od datuma isporuke, odnosno pružanja usluge predviđene ugovorom.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2009. godine, Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 573,246 hiljada (31. decembar 2008. godine: RSD 458,080 hiljada), ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 27, na dan 31. decembra 2009. godine Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proistekći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 141,471 hiljadu (31. decembar 2008. godine: RSD 126,485 hiljada). Rukovodstvo Grupe procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

(b) Poreski rizici

Poreski sistemi Republike Srbije i država u kojima posluju Konsolidovana zavisna preduzeća - Republika Crna Gora i Republika Srpska, su u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji, Republici Crnoj Gori i Republici Srpskoj poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamataima i penalima. Rukovodstvo Grupe smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA

(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata

Na dan 31. decembra 2009. godine, za svrhe upravljanja, poslovne aktivnosti Grupe su na osnovu vrsta usluga organizovane u pet segmenata poslovanja o kojima se izveštava:

- Mobilna telefonija;
- Internet;
- Multimedijalne usluge, koje su postale poseban segment poslovanja u 2008. godini;
- CDMA usluge, koje su postale poseban segment poslovanja u 2009. godini, jer je Matično preduzeće u junu 2009. godine od strane RATEL-a dobilo licencu za fiksni bežični pristup za javnu telekomunikacionu mrežu i usluge (CDMA licenca); i
- Fiksna telefonija i ostale usluge.

Iako segmenti poslovanja internet, multimedijalne usluge i CDMA usluge ne ispunjavaju kvantitativne norme koje zahteva MSFI 8 "Segmenti poslovanja", rukovodstvo Grupe je zaključilo da se navedeni segmenti mogu smatrati segmentima o kojima se posebno izveštava, jer rukovodstvo redovno prati njihove poslovne rezultate i očekuje da će isti značajnije doprineti prihodu Grupe u budućnosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata (Nastavak)

Rezultati segmenata poslovanja o kojima se izveštava za godinu koja se završila 31. decembra 2009. prikazani su u sledećoj tabeli:

	Mobilna telefonija	Internet	Multimedijalne usluge	CDMA usluge	Fiksna telefonija i ostale usluge	Ukupno
Prihod od prodaje	56,400,107	3,944,100	75,416	305,773	49,710,182	110,435,578
Ostali poslovni prihodi	1,147,279	89,000	55,777	1,949	2,213,268	3,507,273
Interni obračun između segmenata	9,421,363	26,149	-	-	8,444,151	17,891,663
Poslovni prihodi	66,968,749	4,059,249	131,193	307,722	60,367,601	131,834,514
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(3,478,077)	(1,581,395)	(980,403)	(187,975)	(12,464,057)	(18,691,907)
Troškovi operatora	(7,607,232)	-	(113,470)	-	(6,579,265)	(14,299,967)
Troškovi materijala i održavanja	(5,753,126)	(773,792)	(110,909)	(21,403)	(3,933,584)	(10,592,814)
Troškovi amortizacije	(9,129,809)	(393,263)	(299,888)	(42,342)	(13,197,745)	(23,063,047)
Troškovi zakupa	(1,843,457)	(290,884)	(192,966)	(35,784)	(2,257,182)	(4,620,273)
Ostali poslovni rashodi	(12,584,800)	(454,380)	(290,574)	(36,115)	(6,431,850)	(19,797,719)
Interni obračun između segmenata	(6,538,905)	(1,916,061)	-	-	(9,436,697)	(17,891,663)
Poslovni rashodi	(46,935,406)	(5,409,775)	(1,988,210)	(323,619)	(54,300,380)	(108,957,390)
Poslovna dobit/(gubitak)	20,033,343	(1,350,526)	(1,857,017)	(15,897)	6,067,221	22,877,124
Prihodi od kamata	316,119	6,647	-	-	1,046,648	1,369,414
Rashodi kamata	(2,272,348)	(7,998)	(9,761)	-	(1,755,131)	(4,045,238)
Negativne kursne razlike, neto	(2,206,887)	(14,827)	(8,545)	(370)	(3,758,808)	(5,989,437)
Ostali finansijski prihodi	11,161	335	-	-	73,179	84,675
Dobit / (gubitak) pre oporezivanja	(4,151,955)	(15,843)	(18,306)	(370)	(4,394,112)	(8,580,586)
Porez na dobit	(889,288)	-	-	-	(93,687)	(982,975)
Neto dobit/(gubitak)	14,992,100	(1,366,369)	(1,875,323)	(16,267)	1,579,422	13,313,563

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata (Nastavak)

Rezultati segmenata poslovanja o kojima se izveštava za godinu koja se završila 31. decembra 2008. prikazani su u sledećoj tabeli:

	Mobilna telefonija	Internet	Multimedijalne usluge	Fiksna telefonija i ostale usluge	Ukupno
Prihod od prodaje	52,297,393	1,850,825	348	48,892,297	103,040,863
Ostali poslovni prihodi	717,411	2,641	850	1,568,072	2,288,974
Interni obračun između segmenata	9,265,606	24,198	-	9,190,051	18,479,855
Poslovni prihodi	62,280,410	1,877,664	1,198	59,650,420	123,809,692
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(2,098,434)	(196,608)	(69,418)	(15,065,981)	(17,430,441)
Troškovi operatora	(6,755,264)	-	(3,612)	(6,695,864)	(13,454,740)
Troškovi materijala i održavanja	(6,058,971)	(419,198)	(24,274)	(4,063,623)	(10,566,066)
Troškovi amortizacije	(8,160,746)	(71,676)	-	(12,424,852)	(20,657,274)
Troškovi zakupa	(1,235,992)	(7,032)	-	(2,653,214)	(3,896,238)
Ostali poslovni rashodi	(9,527,633)	(230,922)	(106,397)	(6,998,731)	(16,863,683)
Interni obračun između segmenata	(7,191,537)	(1,899,717)	(109,218)	(9,279,383)	(18,479,855)
Poslovni rashodi	(41,028,577)	(2,825,153)	(312,919)	(57,181,648)	(101,348,297)
Poslovna dobit/(gubitak)	21,251,833	(947,489)	(311,721)	2,468,772	22,461,395
Prihodi od kamata	246,458	5	1	950,651	1,197,115
Rashodi kamata	(3,044,614)	-	(140)	(2,432,462)	(5,477,216)
(Negativne)/pozitivne kursne razlike, neto	(5,102,157)	(6,575)	384	(3,173,551)	(8,281,899)
Ostali finansijski prihodi	144,032	-	-	44,450	188,482
Dobit /(gubitak) pre oporezivanja	(7,756,281)	(6,570)	245	(4,610,912)	(12,373,518)
Porez na dobit	(966,653)	-	-	-	(966,653)
Neto dobit/(gubitak)	12,528,899	(954,059)	(311,476)	(2,142,140)	9,121,224

Interni prihodi i rashodi između segmenata se eliminisu prilikom konsolidacije.

Prihodi od prodaje operativnih segmenata proističu od pružanja usluga fiksne i mobilne telefonije, ostalih usluga i maloprodaje aparata eksternim kupcima. Detaljan pregled prihoda od prodaje po vrstama usluga obelodanjen je u Napomeni 6.

Prihod od prodaje, odnosno pružanja usluga eksternim kupcima o kom se izveštavaju organi upravljanja odmerava se na način koji je konzistentan odmeravanju u konsolidovanom izveštaju o ukupnom poslovnom rezultatu Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata (Nastavak)

Sredstva i obaveze segmenata poslovanja o kojima se izveštava sa stanjem na dan 31. decembra 2009. godine i kapitalna ulaganja u toku godine prikazana su kao što sledi:

	Mobilna telefonija	Internet	Multimedijalne usluge	CDMA usluge	Fiksna telefonija i ostale usluge	Ukupno
Sredstva	87,903,278	3,129,626	1,052,831	982,581	135,422,302	228,490,618
Obaveze	62,233,175	789,870	465,227	883,297	54,524,990	118,896,559
Kapitalna ulaganja (Napomene 16 i 17)	8,583,915	601,937	654,863	522,462	11,010,861	21,374,038

Sredstva segmenata poslovanja ne obuhvataju Goodwill (RSD 30,528,110 hiljada), učešća u kapitalu (RSD 19 hiljada), odložena poreska sredstva (RSD 1,076,482 hiljade) i potraživanja za više plaćen porez na dobit (RSD 88,671 hiljadu), dok obaveze ne obuhvataju odložene poreske obaveze (RSD 2,133,774 hiljade), pošto se ovim sredstvima i obavezama upravlja na nivou Grupe.

Sredstva i obaveze segmenata poslovanja o kojima se izveštava sa stanjem na dan 31. decembra 2008. godine i kapitalna ulaganja u toku godine prikazana su kao što sledi:

	Mobilna telefonija	Internet	Multimedijalne usluge	Fiksna telefonija i ostale usluge	Ukupno
Sredstva	78,229,753	804,064	9,008	144,712,715	223,755,540
Obaveze	68,804,579	475,669	143,498	55,456,953	124,880,699
Kapitalna ulaganja (Napomene 16 i 17)	13,736,041	317,740	-	15,834,019	29,887,800

Sredstva segmenata poslovanja ne obuhvataju Goodwill (RSD 28,207,891 hiljadu), učešća u kapitalu (RSD 18 hiljada) i odložena poreska sredstva (RSD 1,062,178 hiljada), dok obaveze ne obuhvataju odložene poreske obaveze (RSD 2,099,443 hiljade) i obaveze po osnovu poreza na dobit (RSD 99,567 hiljada), pošto se ovim sredstvima i obavezama upravlja na nivou Grupe.

(b) Informacije o geografskim oblastima

Zemlja porekla Grupe, koja je istovremeno i nosilac poslovanja je Republika Srbija. Alokacija prihoda je izvršena prema zemlji u kojoj je usluga izvršena. Grupa najveći deo svojih prihoda (69%) ostvaruje na teritoriji Republike Srbije.

Na teritoriji Republike Srpske, Grupa ostvaruje 17% svojih prihoda, dok se na Republiku Crnu Goru odnosi 3% ukupnih prihoda. Preostali iznos prihoda (11%) odnosi se na usluge međunarodnog obračuna, roaminga i ostale usluge na inostranom tržištu.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(b) Informacije o geografskim oblastima (Nastavak)

Ukupna sredstva se raspoređuju na osnovu toga gde se nalaze. Ukupna stalna imovina Grupe, osim finansijskih instrumenata i odloženih poreskih sredstava (Grupa nema sredstva po osnovu planova definisanih primanja i prava po osnovu ugovora o osiguranju), koja se nalazi na teritoriji Republike Srbije iznosi RSD 118,805,089 hiljada na dan 31. decembra 2009. godine i čini 55.2% stalnih sredstava (31. decembar 2008. godine: RSD 121,069,444 hiljade ili 57.7%).

Stalna imovina Grupe koja se nalazi u ostalim zemljama iznosi RSD 96,550,965 hiljada, odnosno 44.8% (31. decembar 2008. godine: RSD 88,908,646 hiljada ili 42.3%). Od navedenog iznosa, na teritoriji Republike Srpske nalazi se 92.0% (RSD 88,808,948 hiljada), na teritoriji Republike Crne Gore 7.6% stalne imovine Grupe (RSD 7,337,760 hiljada), dok se 0.4% stalne imovine Grupe (RSD 404,257 hiljada) nalazi u drugim zemljama.

(c) Informacije o glavnim kupcima

Grupa ima veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima prihoda, od kojih nijedan ne prelazi 10% prihoda od prodaje u toku godine.

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

(a) Dodela Licence za javne fiksne telekomunikacione mreže i usluge

Upravni odbor Republičke agencije za telekomunikacije ("RATEL") je dana 22. januara 2010. godine doneo odluku da se kompaniji "Telenor" d.o.o., Beograd dodeli Licenca za javne fiksne telekomunikacione mreže i usluge za teritoriju Republike Srbije. Telenor d.o.o., Beograd će licenca biti uručena sredinom februara 2010. godine, a biće izdata na period od deset godina. Telenor d.o.o., Beograd je u obavezi da počne sa komercijalnim pružanjem usluga u roku od godinu dana od dana dodele licence.

RATEL je na osnovu svojih nadležnosti i uslova preciziranih u Pravilniku o broju i periodu na koji se izdaje Licenca za javne fiksne telekomunikacione mreže i usluge, kao i minimalnim uslovima za izdavanje licence donetom od strane Ministarstva za telekomunikacije i informaciono društvo, 20. novembra 2009. godine pokrenuo proceduru javnog nadmetanja za licencu i objavio poziv ponuđačima. Četiri kompanije su otkupile konkursnu dokumentaciju: Telenor d.o.o., Beograd, VIP mobile d.o.o., Beograd, Kerseyco Trading Limited, Kipar i Konsing Group d.o.o., Beograd.

Rok za predaju ponuda bio je 12. januar 2010. godine i tog dana je sprovedena prva faza javnog nadmetanja - javno otvaranje ponuda. Komisija za sprovođenje postupka javnog nadmetanja je konstatovala da je dokumentaciju blagovremeno predala jedino kompanija Telenor d.o.o., Beograd. Dana 15. januara 2010. godine je obavljeno javno otvaranje finansijske ponude. Kompanija Telenor d.o.o., Beograd je ponudila iznos od EUR 1.05 miliona na ime jednokratne naknade za licencu drugog fiksnog operatora.

Vlada Republike Srbije je na sednici održanoj 21. januara 2010. godine prihvatala ponudu kompanije Telenor d.o.o., Beograd, a Upravni odbor RATEL-a je dana 22. januara 2010. godine doneo odluku o dodeli licence drugom fiksnom operatoru u Republici Srbiji.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2009.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA (Nastavak)

(b) Osnivanje novog zavisnog pravnog lica

Dana 4. februara 2010. godine osnovano je zavisno pravno lice "TS:NET" BV sa sedištem u Amsterdamu, Holandija. Osnivački kapital iznosi EUR 1,228,388 i sastoji se od uloga u novcu u iznosu od EUR 61,274 i uloga u stvarima u iznosu od EUR 1,167,114.

"TS:NET" BV je osnovano u formi zatvorenog akcionarskog društva sa ograničenom odgovornošću za preuzete obaveze do vrednosti osnivačkog kapitala i sa ograničenjima za prenos akcija utvrđenim statutom. Osnovna delatnost "TS:NET" BV je iznajmljivanje telekomunikacione opreme i obavljanje drugih pratećih delatnosti u cilju stvaranja uslova za izgradnju i eksploataciju međunarodne transportne mreže Matičnog preduzeća. Matično preduzeće je jedini akcionar u novoosnovanom privrednom društvu.

(c) Promena u vlasničkoj strukturi i dokapitalizacija Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel" d.o.o., Podgorica, Crna Gora

Dana 1. februara 2010. godine, "Telekom Srpske" a.d., Banja Luka je potpisao Ugovor o kupovini 49% udela u "Mtel" od manjinskog osnivača Ogalar B.V., Amsterdam, Holandija. U toku februara 2010. godine, "Telekom Srpske" je uplatio celokupan ugovoren iznos naknade na ime kupovine navedenog udela. Centralni registar Privrednog suda u Podgorici je dana 16. februara 2010. godine dostavio Potvrdu o promeni osnivača, u kojoj je registrovana vlasnička transformacija u Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel".

U skladu sa Odlukom Matičnog preduzeća o povećanju kapitala Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel" od 12. marta 2010. godine, upisani kapital preduzeća "Mtel" se povećava za EUR 40,000,000. Vlasnici su, zaključno sa 15. martom 2010. godine, navedeni iznos uplatili proporcionalno svom učeštu u privrednom društvu "Mtel", odnosno 51% ili EUR 20,400,000 Matično preduzeće i 49% ili EUR 19,600,000 Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske".

37. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija konsolidovanih izveštaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2009. i 2008. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine strane valute su:

	2009.	U RSD 2008.
EUR	95.8888	88.6010
USD	66.7285	62.9000
BAM (KM)	49.0272	45.3010
SDR	104.3481	98.0592

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 3281 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.